

Zienswijzen NRD Programma Windenergie Amsterdam – deel I

Verzonden	Referentie	Naam
7-mrt-23	0307-001	[REDACTED]
11-mrt-23	0311-001	[REDACTED]
13-mrt-23	0313-001	[REDACTED]
16-mrt-23	0316-001	[REDACTED]
18-mrt-23	0318-001	[REDACTED]
23-mrt-23	0323-001	[REDACTED]
24-mrt-23	0324-001	[REDACTED]
25-mrt-23	0325-001	[REDACTED] [REDACTED]
27-mrt-23	0327-001	[REDACTED]
28-mrt-23	0328-001	[REDACTED]
28-mrt-23	0328-002	[REDACTED]
28-mrt-23	0328-003	[REDACTED]
28-mrt-23	0328-004	[REDACTED]
29-mrt-23	0329-001	[REDACTED]
30-mrt-23	0330-001	[REDACTED]
1-apr-23	0401-001	[REDACTED]
1-apr-23	0401-002	[REDACTED]
2-apr-23	0402-001	[REDACTED]
2-apr-23	0402-002	[REDACTED]
2-apr-23	0402-003	[REDACTED]
3-apr-23	0403-001	[REDACTED]
3-apr-23	0403-002	[REDACTED]
3-apr-23	0403-003	[REDACTED]
3-apr-23	0403-004	[REDACTED]
3-apr-23	0403-005	[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
	0403-006	[REDACTED]
3-apr-23	0403-007	[REDACTED]
3-apr-23	0403-008	[REDACTED]
3-apr-23	0403-009	[REDACTED]
3-apr-23	0403-010	[REDACTED]
4-apr-23	0404-001	[REDACTED]
4-apr-23	0404-002	[REDACTED]
4-apr-23	0404-003	[REDACTED]
4-apr-23	0404-004	[REDACTED]
4-apr-23	0404-005	[REDACTED]
4-apr-23	0404-006	[REDACTED]

4-apr-23	0404-007	[REDACTED]
4-apr-23	0404-008	[REDACTED]
6-apr-23	0604-001	[REDACTED]
3-apr-23	0403-011	[REDACTED]

0307-001

Geen capaciteit beschikbaar om advies te geven.

0311-001

In reactie op uw uitnodiging wil ik wel al aangeven benieuwd te zijn naar het ontwikkelen van windenergie op individueel niveau, elke huishouding of flatgebouw zijn eigen windenergie. Op tv was nl. een paar maanden geleden een uitzending over een man die zelf windenergie voor zijn eigen woning heeft gemaakt. Als zijn uitvinding wordt opgepakt dan is het misschien niet nodig dat wij veel grote molens gaan aanschaffen voor heel Amsterdam en omstreken. Dat scheelt veel geld en ook overlast.

Mvrgrt.

0313-001

Geachte mevrouw, heer,

Ik heb het debat goed gevolg en complimenteer de stad met de zorgvuldigheid.

Ik ben voor windenergie, mits het geen nadelig effect heeft op met name natuur.

Dr keuze van de wieken heeft groot effect op het te produceren geluid, het rendement van de wieken en ook maximale zichtbaarheid op vogels en vleermuizen.

Het gaat om wieken die ten eerste aan de luwe zijde niet gewoon recht en taps toelopen, maar die aan de luwe zijde een golvend einde hebben. Hierdoor ontstaan er bij elke golf kleine wervelingen zodat de weetstand van de wieken in gustige zin wordt beïnvloed, maar tevens het geluid aanzienlijk wordt verminderd en naar een lagere decibelwaarde wordt gebracht. net minder overlast. Het voordeel is ook nog eens een rendementsverhoging van 15% op energie efficiency. Zie www.circubuild.be 8 februari 2021

Ten tweede. Kunnen de wieken niet zodanig gekleurd worden dat zij maximaal gezien kunnen worden door vogels en vleermuizen zodat zij in een eerder stadium in de nabijheid door deze dieren opgemerkt kunnen worden.

Zie publicatie Audubon, 18 september 2018. Titel; Can painting wind turbine blades black really save birds? Auteur; Neel Dhanesha.

De wieken voorzien van rode banden aan het uiteinde en de tip. Vogels zien namelijk heel goed rood en juist minder effectief zwart zoals besproken in bovenstaande citatie.

Voor vleermuizen kunnen de wieken aan de top voorzien worden van hoogfrequent geluidspulsen. Vleermuizen reageren hier scherp op en vermijden dan de wieken. Omdat de wieken draait zullen ze het gehele geluidsvekd waarnemen en dus er minder gauw tegen aan vliegen.

Zie publicatie; Scientific American environment dd 29 oktober 2010. Titel;

Color Bind; A new study finds wind turbine color may play a role in bat fatality rate. Auteur Mike Orcutt

Ik hoop dat u mijn bijdrage mee zal nemen in de keuze van windmolens.

Ik ben [redacted] en woon in [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] Mob [redacted] of email [redacted]

0316-001

Hiermee bericht ik u dat het [REDACTED] de door u gestuurde documenten voor kennisgeving aanneemt. Er zal geen inhoudelijk advies over de NRD worden gegeven.

0318-001

College B & W Amsterdam
p/a directeur Ruimte & Duurzaamheid

Zienswijze m.b.t. mogelijke plaatsing windturbines in het reservegebied De Bretten

Momenteel staat De Bretten als reservegebied aangemerkt. Het Brettengebied is nu in beheer bij Landschap Noord-Holland. Dit is het geval sinds het toenmalige stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer het gebied een boost had gegeven, met kansen voor meer diversiteit, zowel m.b.t. dierenleven als flora.

Al voordat Landschap Noord-Holland dit gebied in beheer kreeg, telde ik jaarlijks voor [REDACTED] de broedpopulatie van dit gebied. Landschap Noord-Holland was dan ook heel blij, dat ik ze een langdurige overzicht van de broedvogels ter hand kon stellen, van voor die renovatie. Sinds LNH het gebied beheert, ontvangen zij jaarlijks van mij de verzamelde gegevens. De vogelwereld van dit gebied is mij zodoende heel goed bekend.

Het plaatsen van windturbines langs de voet van de waterkerende dijk aan de noordkant van dit gebied, zou de natuurwaarde van dit moerasgebied ernstige afbreuk toebrengen. Juist die voetzone vormt een belangrijke schakel voor het gebied. Het is het voedsel- en broedgebied van vele vogelsoorten, en ook van groot belang voor voedselzoekende vleermuizen, die deze boomgordel graag afgaan op hun voedseltochten. Voorts broeden op daken in het havengebied visdiefjes, die hun voedsel o.a. in de Bretten zoeken en zodoende veelvuldig heen en weer pendelen. Windturbines in die zone brengen zeker de nodige slachtoffers onder deze heen en weer vliegende visdiefjes en ook vleermuizen teweeg. Voorts zal voor broedvogels, zoals buizerd, havik en sperwer de kans slachtoffer van een rotorblad te worden groot zijn, zoals bestaande windturbines in het Westelijk Havengebied al hebben aangetoond. Voor rietbroedende zangvogels, zoals blauwborst, kleine karekiet, rietzanger, Cetti's zanger en bosrietzanger zal broedgebied verdwijnen, omdat ook rond die fundering van de windturbine de nodige ruimte vrij moet blijven. De turbines langs de Australiëhavenweg laten dit thans al goed zien. De invloed van de turbine is groter dan het areaal dat vrij moet blijven van boomgroei, want de bewegingen van de rotorbladen en de slagschaduw zullen veel vogels verdrijven uit hun huidige broedzone.

Juist door zijn oppervlakte formaat is dit gebied voor Amsterdam van grote betekenis voor broedvogels van riet/moerasgebieden. Plaatsing van windturbines in de randzone van dit gebied heeft ver strekkende consequenties voor het gebied als geheel. De broedpopulatie die nu rond de 800 broedparen schommelt, zal een fikse aderlating ondergaan. Windturbines in De Bretten vind ik zodoende hoogst onwenselijk.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Aan: College van B&W, p/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Amsterdam, 23 maart 2023

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van uw uitnodiging om te reageren op Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor plan-MER windenergie Amsterdam¹ laten we u het volgende weten.

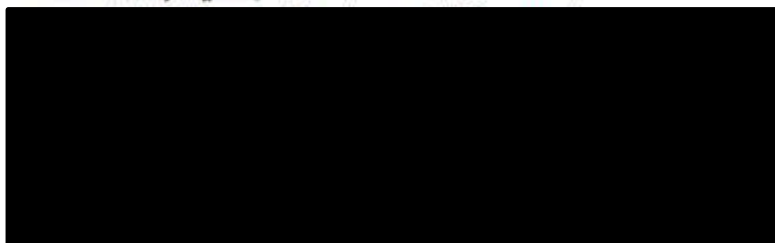
Het Diemerpark, dat is aangewezen als extra reservegebied voor de plaatsing van een of meer windmolens, is absoluut ongeschikt voor het plaatsen van (een) windmolen(s).

Hieronder noemen we daarvoor enkele argumenten.

- Het Diemerpark heeft de hoogste biodiversiteit van alle Amsterdamse parken. Een opvallend onderdeel daarvan is het aantal vogelsoorten dat in het park voorkomt, waaronder veel bijzondere soorten en veruit de meeste rodelijstsoorten van alle Amsterdamse parken. Juist windmolens vormen hierbij een groot risico voor het in stand houden of bevorderen van deze diversiteit.
- Het Diemerpark ligt pal onder een belangrijke trekvogelroute. Dat is de reden waarom zich in het Diemerpark een SOVON-trektelpost bevindt. Een windmolen op deze plek zou dus ongetwijfeld buitensporig veel slachtoffers maken onder de trekvogels.
- Het Diemerpark is een belangrijk stadspark voor de bewoners van IJburg, het Zeeburgereiland en Diemen Noord. Kenmerkend is de 'landschappelijke en natuurlijke sfeer' van het park. Juist die verschijningsvorm wordt door de bewoners/bezoekers hoog gewaardeerd. De enorme afmetingen van een windmolen passen niet in de 'schaal' van het park, nog los van verstoring door het geluid en het ronddraaien van de enorme 'wieken' van de windmolen.
- De impact van (een) windmolen(s) op de nabijgelegen woonomgeving is onaanvaardbaar groot: deze zou(den) te dicht bij de woningen komen.
- Het is zeer de vraag of in het Diemerpark voldaan kan worden aan de funderingstechnische voorwaarden voor de plaatsing van een of meer windmolens. Dit in verband met de zwaar vervuilde ondergrond in een groot deel van het park en de zeer kwetsbare afdekking ervan. Gezien de grote risico's die er zijn voor het weglekken van zeer giftige stoffen uit de ondergrond levert dit onaanvaardbare gezondheidsrisico's op. Een deel van het zoekgebied is in de ARK-zone getekend. Hier ligt een belangrijke ecologische verbindingzone (NNN). De moerassige bodem ervan lijkt funderingstechnisch eveneens totaal ongeschikt voor windmolens.
- In het bestemmingsplan IJburg 1° fase is een ruimtelijke reservering opgenomen voor een spoorverbinding op hoogte door het Diemerpark.² De aanwezigheid van een of meer windmolens in het park kan een belemmering zijn voor de realisatie van deze spoorverbinding.

Het Diemerpark dient daarom geschrapt te worden als mogelijke locatie voor (een) windmolen(s).

Met vriendelijke groet,

¹ <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/windmolens-amsterdam/geef-mening-notitie-reikwijdte/>

² Zie M55-Umeerlijn Vervoerconcept, ontwerp en business case, Werkmaatschappij Amsterdam Almere, 23-09-2011

Zienswijze bij de Notitie Reikwijdte en Detaillering planMER windenergie Amsterdam

De zienswijze van [REDACTED] kent twee invalshoeken:

- o Vanuit de bewoners van Gein3, met betrekking tot het zoekgebied Waternetlocatie.
- o Vanuit de optiek van Zuidoost, waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke effecten van windturbines langs de gemeentegrens van de zoekgebieden van Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel.

Deel 1: Zienswijze bij de Notitie Reikwijdte en Detaillering planMER windenergie Amsterdam Vanuit de bewoners van Gein3 (zoekgebied Waternetlocatie)

Inleiding

Het zoekgebied Waternetlocatie grenst aan het Geingebied, de buurt Gein3, de Gaasperplas en Driemond. De Gaasperplas en de strook langs Gein3 heeft natuurbescherming als NNN-gebied; het riviergebied Gein behoort tot het UNESCO Werelderfgoed 'De Stelling van Amsterdam'.

In maart 2022 is het Toekomstplan Gaasperplas vastgesteld, dat voorziet in verbetering van de biodiversiteit, recreatiemogelijkheden en natuurkwaliteit; de huidige biodiversiteit is armzalig, voor de sterke inwonersgroei in Zuidoost (zoals de geel-gearceerde gebieden rond de Gaasperplas) zijn extra recreatiemogelijkheden nodig, de kwaliteit van de natuur is slecht (veel bramen, brandnetels, slechte waterkwaliteit).

1. Bescherming NNN-gebied

Alhoewel de gemeente het NNN-gebied een andere typering geeft ('Ruiggebied/struinnatuur' en 'Stadspark' voor de Gaasperplas) blijft de formele status NNN-gebied. Het parkgebied, waarin het zoekgebied grotendeels ligt, maakt geen deel uit van het NNN-gebied, maar is qua natuur wel onlosmakelijk daarmee verbonden.

Zienswijze 1:

Gezien de aard en ligging van het parkgebied, waarin het zoekgebied Watermetlocatie grotendeels ligt, kan dit gebied worden beschouwd als aanvulling van het NNN-gebied. Advies is om het parkgebied op te nemen in de provinciale NNN-opgave om toe te voegen aan het NNN-gebied.

2. Betekenis Gaasperpark voor Zuidoost

Het Gaasperplaspark met de strandjes en speelweiden is een belangrijk recreatiegebied voor inwoners van Zuidoost die daar wandelen, sporten, gezamenlijk eten en hun zomervakantie houden (veel inwoners van Zuidoost besteden hier hun vakantie vanwege hun beperkte financiële mogelijkheden). Dit zijn ook de inwoners die kampen met gezondheidsproblemen; een gezonde parkomgeving is juist voor deze groep essentieel.

Het Toekomstplan Gaasperplas is gericht op verbetering van recreatiemogelijkheden en natuurkwaliteit. Nu zijn er veel bramen e.d. vanwege CO₂-neerslag, eenzijdige begroeiing, minimale biodiversiteit, onvoldoende waterkwaliteit. Het Groengebied Amstelland besteedt hier zeker aandacht aan, maar we staan pas aan het begin van de uitvoering van het Toekomstplan Gaasperplas.

Zienswijze 2:

Gezien de investering (Toekomstplan Gaasperplas) en het sterk toenemende aantal inwoners in Zuidoost, is het onbegrijpelijk dat de gemeente direct naast de Gaasperplas windturbines wil plaatsen, vlak bij het belangrijkste strandje en spel- en sportgebied. De gemeente stelt daarmee de eigen windambitie boven de gezondheid van parkbezoekers (de Gaasperplas is een 'groene long' voor Zuidoost) en de natuur (negeren van de NNN-bescherming).

3. Gevaar voor vogels, vleermuizen en insecten

Het Gaasperplasgebied en de Gaasperzoom zijn belangrijke gebieden voor vogels, vleermuizen en insecten.

- o Windturbines zijn bedreigend voor vogels, vooral voor havikachtigen, uilen, valkachtigen, reigers en trekvogels: "Aanvaringen en habitatverlies zijn de belangrijkste effecten die windparken op vogels kunnen hebben."
- o Nieuwe tellingen in Duitsland voor vleermuizen laten zien dat het aantal slachtoffers door windturbines veel groter is dan eerder ingeschat: per windturbine sterven elke 2 maanden gemiddeld 70 vleermuizen. Het grootste deel van alle vleermuisactiviteit vindt plaats tussen zonsopgang en zonsopgang en als de temperatuur hoger is dan 11,5 °C en de windsnelheid lager dan 5 m/s. Dat maakt het in principe mogelijk om het aantal botsingen flink te verminderen door in die periode van het jaar de windturbines af te schakelen als de wind toch niet zo hard waait. Studies (Voigt) laten zien dat op die manier 50% tot 75% reductie van het aantal ongevallen kan worden behaald.
- o Windmolens op land dragen sterk bij aan de insectensterfte. Migrerende vliegende insecten zoeken in grote zwermen hoge en snelle luchtstromen op en laten zich zo naar broedplaatsen vervoeren. In deze tocht blijken ze door de rotorbladen in grote aantallen geraakt te worden.

Zienswijze 3:

Juist in het rustige natuurgebied waarin het zoekgebied Watermetlocatie ligt, komen veel roofvogels voor, maar ook veel vleermuizen en (daarmee samenhangende) insectenzwermen. Juist in meer/bosgebied zullen extra veel dierslachtoffers vallen door windturbines. Reden te meer om bij de Gaasperplas geen windturbines te plaatsen.

4. Cultuurhistorische gebied

Het stroomgebied van de rivier Gein staat bekend als cultuurhistorisch open landschap met veel rijksmonumenten, zoals oude molens, kerken, stadsgezichten, boerderijen, forten. Daarom staat de gemeente De Ronde Venen in dit gebied geen bouw van woningen of windturbines toe. Het noordelijk deel van dit gebied grenst aan het zoekgebied Watermetlocatie. Dit betekent dat inwoners van dit gebied overlast zullen ondervinden van Amsterdamse windturbines.

Ten zuidoosten van het zoekgebied ligt een deel van De Stelling van Amsterdam (UNESCO Werelderfgoed), namelijk een verdedigingsbatterij en verderop het fort Abcoude. Het zoekgebied ligt dicht bij de inundatiegebieden van dit Werelderfgoed. Dit zou moeten worden benoemd en meegewogen. Dat daar een provinciegrens tussen ligt is niet van belang voor de impact.

Zienswijze 4:

Inwoners van het noordelijk deel van de Geinvalllei zullen geluidsoverlast, slagschaduw en horizonvervuiling vanwege het open landschap ondervinden van Amsterdamse windturbines in zoekgebied Watermetlocatie. Deze inwoners, vallend onder de gemeente De Ronde Venen, moeten daarom als aparte belangengroep door de gemeente Amsterdam worden erkend in het windturbinesproces, ook al wonen zij in een andere gemeente en provincie.

5. Geen draagvlak voor windturbines bij inwoners en buurgemeenten

Bij inwoners in de omgeving van het zoekgebied is er geen draagvlak voor windturbines. Er wonen ongeveer 5.850 mensen in de buurten Geinz, Geinz, in het dorp Driemond én aan de rivier het Gein (provincie Utrecht) binnen een straal van 2000 meter van het zoekgebied. Deze inwoners hebben meerdere keren protestdemonstraties gehouden, hebben ingesproken en zienswijzen ingestuurd; de gemeente heeft slechts informatiebijeenkomsten gehouden zonder enige ruimte voor echte inbreng, terwijl wel wordt verkondigd dat inwoners belangrijk zijn bij de energietransitie! Veel inwoners voelen zich dan ook geschoffeerd door het gemeentebestuur. Opgemerkt moet worden dat deze inwoners (voornamelijk woningeigenaren) op eigen initiatief zelf diverse maatregelen hebben getroffen (zonnepanelen, isolatie) en de noodzaak van energietransitie serieus nemen.

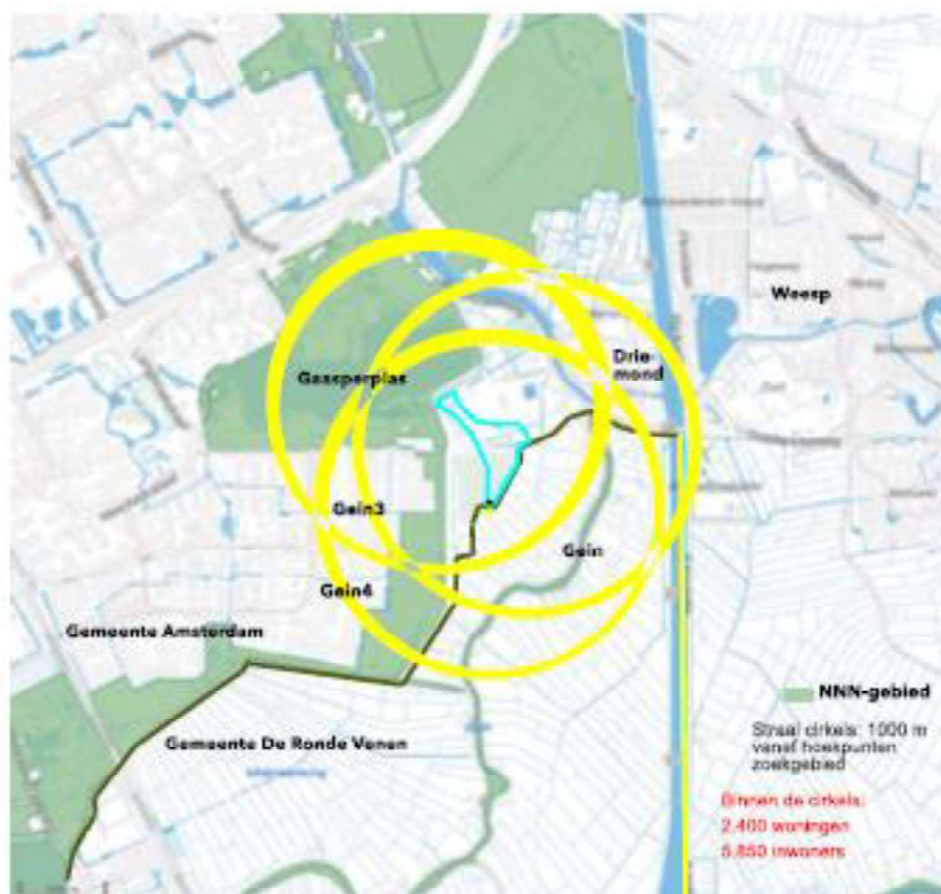
De gemeente De Ronde Venen heeft zich in grote meerderheid uitgesproken tegen windturbines in dit Amsterdams zoekgebied en heeft een motie aangenomen tegen windturbines aan haar grenzen. Toch houdt de gemeente Amsterdam hier geen rekening mee. Ook de gemeente Weesp heeft zich, voorafgaand aan de aansluiting bij Amsterdam, uitgesproken tegen windturbines op minder dan 2000 m vanaf aaneengesloten bebouwing zoals in Driemond en Weesperluis. De gemeente Amsterdam heeft in een convenant overigens beloofd het beleid van Weesp te respecteren.

Zienswijze 5:

1. Inwoners binnen een straal van 2000 moeten als aparte belangengroep worden beschouwd en serieus worden genomen door de gemeente en daadwerkelijke invloed hebben bij de opzet van onderzoeken naar effecten op gezondheid, natuur en dieren. Niet alleen ervaren zij de effecten van windturbines maar bovenal maken zij zich zorgen over de kwetsbare natuur in hun directe omgeving.
2. De gemeente De Ronde Venen moet een vergelijkbare invloed hebben ten aanzien van zoekgebied Watermetlocatie.

Figuur 1 geeft een indicatie van het gebied waarbinnen effecten van windturbines kunnen optreden. Daarbij is uitgegaan van 2000 meter vanaf de hoekpunten van het zoekgebied (lichtblauw). De cirkels bestrijken delen van Amsterdam en De Ronde Venen.

Deze cijfers geven aan dat er vanaf 350 tot 2000 meter van het zoekgebied ongeveer 2.400 woningen liggen met 5.850 inwoners (cijfers 2022), die overlast van windturbines kunnen ondervinden. Het aantal woningen en inwoners zal in de komende jaren aanmerkelijk toenemen gezien de bouwplannen in Zuidoost.

Figuur 1: Effectcirkels van 1000 meter vanaf de hoekpunten van zoekgebied Watermetlocatie (bron: allecijfers.nl - op buurtniveau - in 2022; kadastrale kaart voor landelijk gebied).

	Woningen	Inwoners
Amsterdam:		
o Gein3:	1.261	3.225
o Gein4:	390	835 (1/4 deel van de buurtcijfers)
o Driemond-Dorp:	639	1.500
o Landelijk gebied:	61	160
	<hr/> 2.352	<hr/> 5.720
De Ronde Venen (Abcoude)		
o Lengs rivier Gein:	54	135
Totaal:	<hr/> 2.406	<hr/> 5.855

Concluderende zienswijze Deel 1:

Plaatsing van windturbines in het zoekgebied Watermetlocatie betekent:

- o Voor de natuur: ernstige inbreuk op de bescherming die bij een NNN-gebied hoort, blijvende schade aan de natuur, achteruitgang voor roofvogels, maandelijks 35 dode vleermuizen en grote aantallen insecten.
- o Voor recreanten en inwoners van Zuidoost: overlast en stress bij het strandje en de speel- en sportgebieden, terwijl het park juist rustgevend en ontspannend voor bezoekers moet zijn.
- o Voor de gemeente De Ronde Venen: aantasting van de beleving van het historische cultuurgebied Gein en de Stelling van Amsterdam.
- o Voor inwoners van Gein3, Gein4, Driemond en in het landelijk gebied (inclusief van De Ronde Venen): overlast, mogelijk gezondheidsproblemen en horizonvervuiling, met name in het open landschap.
- o Geen draagvlak bij de inwoners van dit gebied, die zich door de gemeente al geschofferd voelen; geen draagvlak bij de gemeente De Ronde Venen.

De conclusie kan niet anders luiden dan: windturbines in zoekgebied Watermetlocatie passen niet in dit bijzondere gebied, dat juist de groene long voor Zuidoost behoort te zijn.

Deel 2: Zienswijze bij de Notitie Reikwijdte en Detaillering planMER windenergie Amsterdam

Vanuit Zuidoost, uitgaande van de zoekgebieden van de gemeenten Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel.

1 Juridische grondslag onzeker

Het is de vraag of de juridische grondslag van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), zoals vermeld in NRD 1.4.1, houdbaar is bij een rechterlijke toets:

1. In de NRD is uitgegaan van de vraag: "hoeveel MW aan windenergie is er mogelijk binnen de gemeentegrenzen, als moet worden voldaan aan de standaardwaarde van 42 dB Lden op omliggende woningen? En hoeveel past er als de grenswaarde van 45 dB Lden wordt toegepast?"
Hierbij wordt voorbijgegaan aan het resultaat van het onderzoek naar nieuwe Nederlandse geluidsnormen voor windturbines, dat dit jaar wordt verwacht.
De gemeente Amsterdam hanteert de 42 en 45 Lden-norm en de afstandsnorm 350 meter tot woningen. Het is niet zeker of deze normen in overeenstemming zullen zijn met de nieuwe Nederlandse norm (geluid en afstand) en daarnaast voldoen aan de EU-richtlijn voor strategische milieubeoordeling (smb-richtlijn).
2. In de NRD wordt nauwelijks aandacht besteed aan effecten op gezondheid en leefkwaliteit. Zo komt gezondheid slechts ter sprake bij het 'Optimalisatiealternatief Gezondheid': per locatiealternatief kan worden bekeken welke maatregelen de effecten op de gezondheid kunnen verminderen.
Dit staat haaks op de motie Enkens en Leijten (nr 731, 15 juni 2021), waarin expliciet wordt gevraagd om de effecten van verschillende afstandsnormen op de gezondheid en leefkwaliteit van omwonenden te onderzoeken en de resultaten mee te nemen in het concretiseren van de RES'en.
3. Bijna alle zoekgebieden liggen in of naast natuurgebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland: Havengebied, deel van A10 Noord, Diemberbos/Diemerscheg, Watermetlocatie, Knooppunt Hollandrecht. De gemeente Amsterdam wil met de Hoofdgroenstructuur het groen in de stad verbeteren, maar maakt op voorhand een bouwuitzondering voor zoekgebieden in natuur. Dit kan bezwaarlijk als versterking van de Hoofdgroenstructuur en bescherming van natuurgebieden worden beschouwd.
De bouwuitzondering voor windturbines in natuurgebieden is in strijd met de Wet natuurbescherming en het doel van de Hoofdgroenstructuur Amsterdam.
De provincie Noord-Holland is verantwoordelijk voor het beheer van NNN-gebieden; toestaan van een bouwuitzondering voor windturbines in NNN-gebied is strijdig met de beheerresponsabiliteit en de provinciale NNN-opgave.

Zienswijze 6:

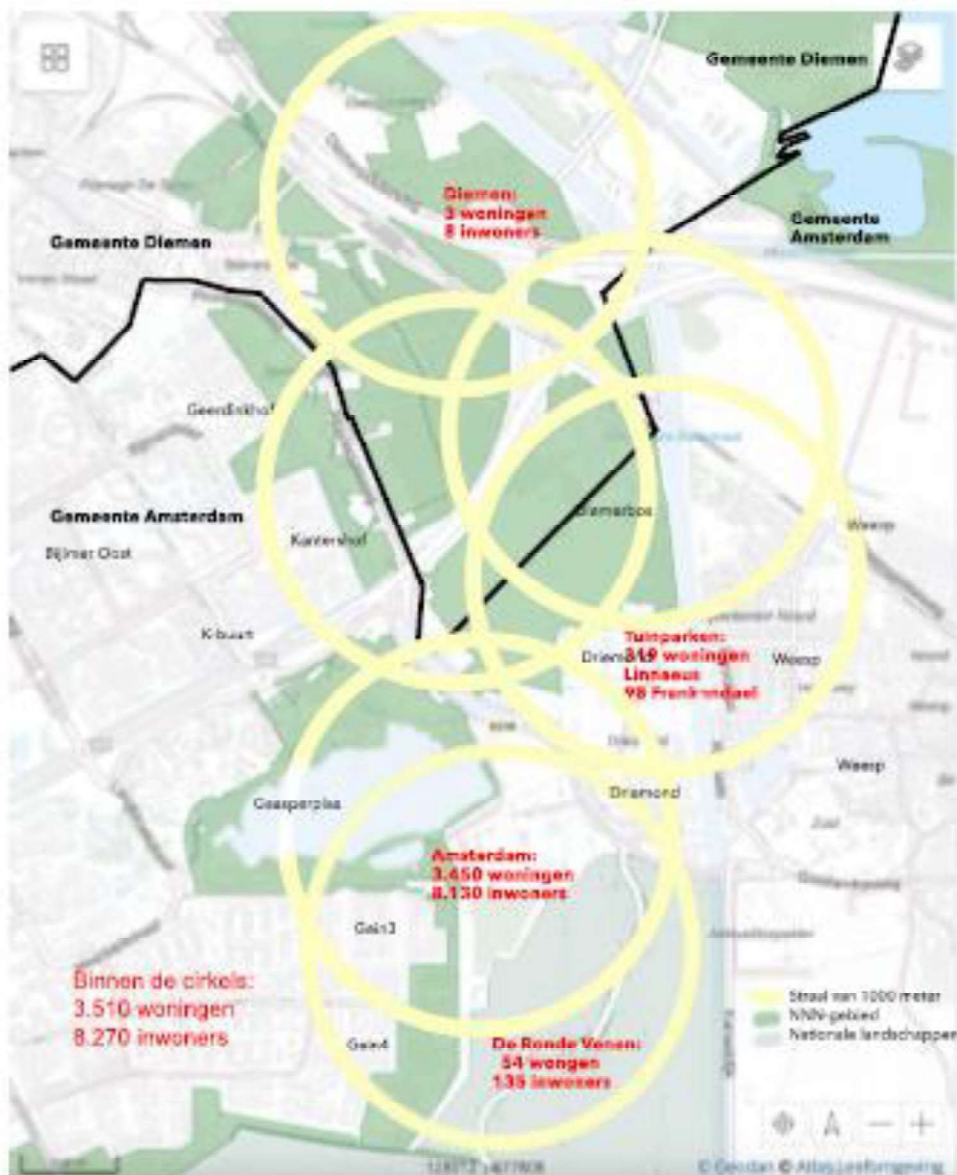
1. Voer, naast de NRD en planMER, tevens een toets uit zodra de nieuwe Nederlandse windturbinenormen bekend zijn. Pas bij elke projectMER de nieuwe Nederlandse normen voor windgeluid toe.
2. Voer specifiek onderzoek uit naar de effecten van verschillende afstandsnormen op de gezondheid en leefkwaliteit van omwonenden en neem de resultaten van dit onderzoek mee in het verder concretiseren van de RES'en. Ga daarbij uit van een cirkelstraal van 3000 meter vanaf de zoekgebiedgrens, een tiphoogte tot 240 meter en een reëel inwoneraantal (bestaande woningen plus woningbouwplannen).
3. Schrap zoekgebieden die in of naast NNN-gebieden liggen. De kwaliteit van deze natuurgebieden is al slecht terwijl het de groene longen zijn voor een toenemend aantal inwoners.

2 Onderzoekgebied moet breder

Veel zoekgebieden liggen aan de gemeentegrens; inwoners van aangrenzende gemeenten kunnen dan de effecten van overlast ondervinden. Ook zijn er zoekgebieden die tegen zoekgebieden van buurgemeenten aanliggen; dan is er sprake van gezamenlijke zoekgebieden en windparken.

1. Mogelijke overlast voor aangrenzende gemeenten:
 - a. Zaanstad wil woningen en bedrijven in de Achtersluispolder bouwen, grenzend aan de Noorderlplas waar Amsterdam windturbines wil plaatsen.
 - b. Weesp bouwt de wijk Weesperluis ten oosten van het Diemerbos, waarin Amsterdam en Diemen windturbines willen plaatsen.
2. Gezamenlijke zoekgebieden en windparken:
 - a. Diemerscheg (Diemen)/Diemerbos (Amsterdam)/Waternotlocatie (Amsterdam).
 - b. Knooppunt A1 – Ag Holandrecht (Amsterdam)/Ouderkkerplas (Ouder-Amstel).

Deze gezamenlijke zoekgebieden zijn in figuur 2 en 3 weergegeven met cirkels van 3000 meter vanaf de hoekpunten van de zoekgebieden.

Figuur 2 Windpark Diemerscheg/Diemerbos/Waternetlocatie

Toelichting aantal woningen en inwoners:

- o Bron aantal woningen en inwoners per buurt: allecijfers.nl (stand 2022); buitengebied: kadaster Amsterdam
- o Afstandscirkels van 2000 meter van hoekpunten zoekgebieden.
- o Voor windpark Diemerscheg, Diemerbos, Waternetlocatie:
 - o Amsterdam:
 - Kantenshof: 1.056 woningen, 2.325 inwoners
 - Gein3: 1.261 woningen, 3.225 inwoners
 - Gein4: 390 woningen, 835 inwoners (1/4 deel van de woningen en inwoners)
 - Driemond buiten: 62 woningen, 150 inwoners
 - Driemond dorp: 639 woningen, 1.500 inwoners
 - Weesperluis: 50 woningen, 150 inwoners (1/20 deel van de woningen en inwoners)
 - o De Ronde Venen: gebied Gein: 54 woningen, 135 inwoners
 - o Diemen/Stammerdijk: 3 woningen, 8 inwoners (1/10 deel van de woningen en inwoners)
- o Opgemerkt moet worden dat er in het Diemerbos ten noorden van Driemond twee tuinparken zijn waar eigenaren kunnen overnemen: Linnaeus (319 woningen) en Frankendaal (98 woningen).

De cijfers geven een indicatief beeld van de overlast. Daarbij valt op dat de gemeente Diemen overlast voor hun inwoners tot een minimum weet te beperken: 8 inwoners. Duidelijk is dat de gemeente Amsterdam overlast voor inwoners niet belangrijk vindt: 8.270 inwoners, waarvan 335 in De Ronde Venen wonen.

Figuur 3 Windpark Knooppunt A2 – A9 / Knooppunt Holendrecht

a. Voor windpark Knooppunt A2 – A9	
o Amsterdam: Amstel III/Bullewijk	2.244 woningen, 2.600 inwoners
o Ouder-Amstel: Buitengebied langs A9 en A2	50 woningen, 140 inwoners
o De Ronde Venen:	
▪ Abcoude noordoost:	442 woningen, 550 inwoners (1/3 deel)
▪ Abcoude zuidwest:	378 woningen, 303 inwoners (1/30 deel)
	<u>1.915</u> 4.047

Voor windpark A2 – A9/Knooppunt Holendrecht is het beeld hetzelfde: gemeente Ouder-Amstel beperkt de overlast tot 140 inwoners, terwijl het aantal voor Amsterdam 2.600 is plus 1.300 inwoners van Abcoude!

Zienswijze 7:

1. De gemeente Amsterdam voert ten aanzien van overlast door windturbines een geen sociaal beleid, door uit te gaan van slechts 350 afstand tot woningen, in tegenstelling tot de buurgemeenten Diemen en Ouder-Amstel die het welzijn van de eigen inwoners belangrijk vinden. Hierbij past maar één advies: geen windturbines in de zoekgebieden Diemerbos, Waternet en Knooppunt Holendrecht in het belang van de omwonenden.
2. Laat bij de projectMER Noorder Uplas (start binnenkort) specifiek onderzoek uitvoeren naar de effecten van verschillende afstanden op de gezondheid en leefbaarheid van omwonenden en op bouwplannen van de gemeente Zaanstad. De resultaten van dit onderzoek dienen te worden meegenomen in het verder concretiseren van de RES'en. Voor wat betreft omwonenden gaat het om aantallen woningen en inwoners binnen stralen van bijv. 1000 meter vanaf elke windturbinelocatie.

3. Geen gelijk speelveld

De gemeente Amsterdam stelt dat er 17 extra windturbines binnen de gemeentegrenzen nodig zijn als bijdrage aan de Nederlandse en regionale klimaatambities. Die 17 windturbines zijn gaandeweg een doel op zich geworden: koste wat kost moeten die er komen, ondanks bezwaren van bewoners en natuurorganisaties.

De parallel met de totstandkoming met het Klimaatrapport (2009) dringt zich op. Uit de procesevaluatie 'Akkoord van belang' van het onderzoeksbureau TNO blijkt dat vooral grote bedrijven goed waren vertegenwoordigd, maar burgers en midden- en kleinbedrijf veel minder.

1. In Amsterdam zijn de belangen van energiemaatschappijen en wind- en bouwondernemingen goed vertegenwoordigd, maar van burgers en natuur- en milieuorganisaties veel minder. Dit blijkt onder meer uit gekozen afstand tot windturbines (350 meter in plaats van de toenmalige provinciale norm van 500 meter) en het vasthouden aan 17 windturbines ten koste van de natuur, gezondheid en leefkwaliteit van bewoners. *Van een gelijk speelveld bij de invulling van de windambitie van de gemeente is geen sprake; burgers en natuur- en milieuorganisaties willen ook worden gehoord plus inbreng en invloed hebben, omdat windturbines de leefomgeving van omwonenden, natuur en dieren direct beïnvloeden.*
2. De gemeente wil hoe dan ook 17 windturbines plaatsen. Was er bij de start van het proces nog sprake van 150 meter tephogte, nu is dat al 200 meter en ook hoger is al genoemd. Argument: de energiebehoefte wordt ook hoger. Andersoortige oplossingen zijn evenwel niet bespreekbaar. *Omwonenden van windturbines worden nergens als aparte belangengroep erkend, terwijl die juist de effecten van de overlast zullen ervaren en dus gedupeerd kunnen zijn. Het is niet verwonderlijk dat het draagvlak bij bewoners zo laag is en daarmee ook het ervaren democratisch gehalte van dit gemeentebeleid.*

Zienswijze 8:

1. Het hanteren van overlastnormen (350 meter, 42 en 45 Lden) is ontoereikend voor het bepalen van overlast. Vooruitlopend op een nieuwe afstands/geluidsnorm kan vooralsnog een afstand van 500 meter worden aangehouden. Of er binnen die afstand daadwerkelijk sprake is van overlast, kan tevens worden afgeleid uit veldonderzoek in vergelijkbare situaties (naast het hanteren van modelberekeningen).
2. Beschouw omwonenden van windturbines als een afzonderlijke doelgroep omdat zij overlast van turbinegeluid, slagschaduw en zichtshinder kunnen ervaren en als potentieel gedupeerden kunnen worden beschouwd. Dit betekent naast directe gemeentelijke informatie en communicatie ook daadwerkelijke en gelijkwaardige invloed bij onderwerpen als uitgangspunten, locatieluze, meldingsprocedures en compensatieregelingen. Dit moet ook gelden voor omwonenden die overlast kunnen ervaren van windturbines van aangrenzende gemeenten en andersom.

4. Ontbreken van scenario's

De tijden zijn veranderlijk: het klimaat en de natuur staan er slechter voor dan gedacht (zie de IPCC-rapportages), zeker in Nederland en Amsterdam. Als het gaat om opwekken van hernieuwbare energie bieden windparken op zee grote mogelijkheden voor elektriciteit en waterstof. In breder perspectief strijden energieopwekking, woningbouw, landbouw om de beschikbare ruimte. In deze beweeglijke omgeving is het verstandig om scenario's te ontwikkelen vanuit een breed perspectief.

Dat veronderstelt ook adequate kennis binnen de gemeentelijke organisatie. Momenteel is de gemeente sterk afhankelijk van kennis van consultants en adviesorganisaties; het is noodzakelijk om goede kennis binnen de gemeente op te bouwen om in te kunnen spelen op de veelheid van ontwikkelingen en veranderingen, maar ook om de afhankelijkheid van externe consultants en adviesbureaus te beperken.

1. Stel dat gaandeweg uit MER-onderzoeken blijkt dat de 52 MW of een hogere ambitie moeizamer en trager vordert of niet haalbaar lijkt, dan is een Plan B noodzakelijk. Het huidige Plan B van de gemeente is onderzoeken of in reserve-zoekgebieden windturbines kunnen worden geplaatst. Dit lijkt risicovol; het zijn niet voor niets reserve-zoekgebieden. Het is daarom verstandig om ook andere vormen van een Plan B te bedenken. Zo blijkt uit een recent scenario-

onderzoek (Nut en noodzaak extra wind op land in 2030 en 2050, CE Delft, februari 2023) dat er wel degelijk mogelijkheden zijn om zelfs 40 TWh extra CO₂-vrije energie (boven op de huidige plannen voor 2030) landelijk te realiseren zonder extra wind en zon op land; dat vergt wel politieke keuzes op landelijk niveau.

2. Tot dusverre doet de gemeente een omvangrijk beroep op externe consultants en adviesbureaus op het gebied van energietransitie. Daarbij vormt de inzet van externen een aanzienlijke kostenpost, waardoor andere prioriteiten in het gedrang kunnen komen.

Het is wenselijk dat de gemeente-organisatie zelf over voldoende kennis op het gebied van energietransitie beschikt.

Zienswijze 9:

1. Ontwikkel scenario's om te voldoen aan de grote uitdagingen voor Amsterdam in een veranderlijke omgeving. Bij de beoordeling van scenario's gaat het om de balans tussen energiebronnen, natuur, omwonenden, leefkwaliteit, tijdspad en kosten/opbrengsten.
Denkbare scenario's zijn:
 - a. Maximale energieopwekking: plaatsen van zo hoog mogelijke windturbines waar dat zonder overlast kan (zoals in het havengebied waarbij huidige turbines versneld worden vervangen); tevens maximaal inzetten op zon-op-dak in de stad.
 - b. Gezonde en leefbare stad: verbeteren/vergroten van parken en de grote natuur- en recreatiegebieden binnen de gemeentegrens (biodiversiteit, groenkwiteit, recreatie- en ontspanningsmogelijkheden). Geen windturbines in het groen en de natuur. Alleen maximaal zon-op-dak gecombineerd met extra isolatie en voorlichting.
 - c. Meedoen aan wind-op-zee: energieopwekking (windturbines) ook buiten de gemeentegrens en binnen de nationale ruimtelijke ordening. Amsterdam zou (evt. met andere gemeenten) een deel van een windpark op zee kunnen financieren of beheren, zoals in de vorm van een energiemaatschappij; voor inwoners biedt dit mogelijkheden om daarin te investeren en/of daarmee een energiecontract af te sluiten.
2. Versterk de gemeente-organisatie met energie- en transitiedeskundigheid om voldoende eigen kennis te verkrijgen. Ook van belang om gedragsverandering bij inwoners te bevorderen en een evenwichtig verdelingskader te scheppen (heldere doelen, belanghebbenden inbreng geven, probleemacceptatie en eigenaarschap, sociale verdeling van lusten en lasten, maatschappelijk draagvlak, oog voor uitvoerbaarheid en resultaat).

5. Onduidelijke samenhang begrippen en uitgangspunten

Volgens de begrippenlijst betreft een planMER de onderbouwing van een plan ten behoeve van strategische afwegingen door de overheid (zoals een bestemmingsplan of structuurvisie).

Een projectMER betreft de onderbouwing van een concreet project en vormt een bijlage bij de vergunningaanvraag. Het detailniveau van een projectMER is hoger dan van een planMER.

Doel van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de afbakening en diepgang (reikwijdte en detailniveau) van een te maken milieueffectrapport (MER), dat wordt voorgelegd aan de gemeente Amsterdam.

1. Uit de NRD blijkt niet welke uitkomsten van een planMER richtinggevend dan wel kaderstellend zijn voor een projectMER. Ook is het de vraag in hoeverre strategische afwegingen op basis van de NRD door de gemeente kunnen worden gemaakt. Volgens de voorliggende NDR is er geen ruimte voor strategische keuze; slechts binnen locatiealternatieven kan rekening worden gehouden met effecten op gezondheid, leefkwaliteit en natuur.
Voor strategische keuzen is een ruimer blikveld nodig, zoals bij scenario's. Locatiealternatieven zijn te beperkt met het risico dat er geen evenwichtige balans wordt bereikt.
2. Voor de gebieden van de gemeente waar geen bouwhoogtebeperkingen gelden gaat de NRD uit van een representatieve tiphoogte van 240 meter.
Het blijft onduidelijk voor welke zoekgebieden welke maximale tiphoogten geldt: 150, 200, 240 of 250 meter?

3. Over de samenhang tussen tiphoogte en overlast stelt de NRD: 'Grote windturbines maken niet per se meer geluid dan kleine, en grotere windturbines staan verder uit elkaar. Daarom zal het MER een gevoeligheidsanalyse bevatten van de geluidseffecten van windturbines van verschillende afmetingen' (voetnoot blz 43). Het is niet op voorhand aannemelijk dat er geen verband bestaat tussen tiphoogte en overlast. Naast modelberekeningen moeten ook vergelijkbare veldsituaties in het onderzoek worden meegenomen.

Zienswijze 10:

1. Maak duidelijk welke uitgangspunten, normen, richtlijnen en kaders al dan niet bindend zijn voor elk zoekgebied en een projectMER.
2. De NRD mag zich niet beperken tot locatiegebonden keuzeopties, maar moet zijn gericht op strategische keuzemogelijkheden die gekoppeld zijn aan de doelstelling (zoals bij scenario's). Daarbij moet het denkbaar zijn dat een ander bestuurlijk niveau (zoals landelijk) een afweging maakt.
3. In de NRD aangeven welke maximale tiphoogte voor elk van de zoekgebieden geldt, hoeveel windturbines per zoekgebied mogelijk zijn gezien de onderlinge afstand, en wat het verband is tussen tiphoogte en mogelijke overlast vertaald naar geluidshinder voor omwonenden (aantallen woningen en inwoners voor oplopende afstanden tot windturbines).

0325-001

"Geachte heer/ mevrouw

Naar aanleiding van uw brief van 10 februari, waarin u aankondigt onderzoek te doen naar het plaatsen van windmolens in Amsterdam Zuidoost en Diemerscheg willen wij als [REDACTED] namens de bewoners van Kantershof graag aandacht vragen voor het volgende:

Zorgen over nog meer geluidsoverlast. De wijk Kantershof heeft momenteel al veel last van structureel geluidsoverlast door:

Laagvliegend vliegverkeer Kantershof ligt onder een aanvliegeroute van Schiphol. Iedere 90 seconden komt een vliegtuig over (met uitzondering van periodes waarin tussen 01.00 en 04.00 uur geen vliegtuig overvliegt). De vliegtuigen komen laag over en zorgen regelmatig voor geluidsoverlast. We horen regelmatig klachten van buurtbewoners, die regelmatig hun gesprekken moeten onderbreken of last hebben met slapen. Er zijn zelfs bewoners verhuisd om te ontsnappen aan de overlast die zij door de laagvliegende vliegtuigen hebben ervaren.

Overlast van de Ag Kantershof ligt vlak naast de Ag, om bewoners van Amsterdam Zuidoost, bij de verbreding van de Ag is het geluidsoverlast de afgelopen jaren enorm toegenomen. De geluidsschermen die voor onze wijk zijn aangelegd zijn onvoldoende, van te laag, naar nog lager naar geen geluidsschermen. In verband met corona is tot nu toe geen onderzoek verricht naar het geluidsoverlast, maar wij krijgen van verschillende bewoners geluiden dat zij met name bij noordoostenwind last hebben van het toegenomen geluid.

Zorgen om de gezondheid van de bewoners Zoals u kunt lezen hebben wij als bewoners al dagelijks veel last van geluidshinder, wij vrezen dat toename van deze hinder met een constant geluid van de windmolens met de veronderstelde 47 dB, negatieve gevolgen zal hebben voor de gezondheid van de inwoners van de meer dan 620 eengezinswoningen van onze wijk. Wij gaan ervanuit dat u zich in uw onderzoek dus niet alleen beperkt naar de overlast die de windmolens veroorzaken, maar ook wat dit doet in combinatie met de reeds aanwezige overlast. Wij willen hierbij vooraf opmerken dat wij ons niet kunnen voorstellen dat hier een andere uitslag uitkomt dan dat het niet verantwoord is de inwoners op te zadelen met nog meer geluidsoverlast.

Natuur Ondanks de geluidsoverlast, waar wij nu al dagelijks mee te maken hebben, zijn wij trots op de buurt waar wij wonen, we liggen aan een prachtig park de Bijlmerweide, de Gaasperplas en het Diemberbos. Hierin zijn tal van bijzondere dieren te vinden, waaronder de ijsvogel. De bewoners genieten hier met volle teugen van. Wij vrezen echter dat het plaatsen van de windmolens in de Diemer Scheg en bij de Gaasperplas nadelig is voor onze flora en fauna. We maken ons o.a. zorgen om de trekvogels komende vanaf het Naardermeer, daarnaast is de Diemerscheg beschermd natuurgebied en broedplaats voor weidevogels. Het zou een groot verlies zijn als wij moeten inleveren op de prachtige natuur en vogels waar wij nu van mogen genieten.

Verzoek Wij vragen u namens de bewoners van onze wijk Kantershof in uw onderzoek onze zorgen mee te nemen en goed te onderzoeken. Wij horen graag van u wat de uitkomsten van dit onderzoek zijn.

Met vriendelijke groet, Namens de bewoners van Kantershof, [redacted]
[redacted]
[redacted] Kantershof.

Met vriendelijke groet, [redacted]
[redacted]
"

0327-001

Beste,

Dit is voor mij een privé aangelegenheid, dus ik wil mij hier niet uren mee bezighouden maar het is wel des te belangrijker voor mij als persoon.

Ik heb de bijeenkomst video gezien en ik zit, zeker bij het begin, hoofdschuddend te kijken hoe beleid n.a.v. een gecreëerde nep crisis wordt voorbereid. Al die tijd en kosten die hier in worden gestoken, allemaal weggegooid geld, zonde. Daar hadden een hoop goede dingen voor gedaan kunnen worden voor de burgers zelf.

De klimaatafspraken zijn niet democratisch afgesproken. Zonder referendum wordt er al jaren niets meer democratisch bepaald. Mensen mogen praten, maar mensen worden al jaren niet meer serieus genomen. Natuurlijk zijn mensen het niet altijd met elkaar eens, maar referendum geeft iedereen het gevoel dat zijn mening telt. Dat is niet meer. Maar genoeg over mijn onvrede over het bestuur van Nederland en vooral Amsterdam.

Ik sta ondanks al mijn verzet niet tegen de windmolen. Ik verzet mij tegen de uitbuiting van de windmolen als commercieel gewin. Dat is waar Amsterdam mee bezig is. Er wordt niet gekeken naar water, waar Amsterdam zoveel van heeft en wat minder schadelijk is voor het milieu dan de windmolens.

Ook wordt er niet gekeken naar de efficiëntie van de windmolens. De levensduur, onderhoud en de uiteindelijke opbrengst energie. Zoals al tijdens het gesprek naar voren kwam worden windmolens opzettelijk stilgezet om aan bepaalde normen en eisen te voldoen. Iedere minuut dat een windmolen stilstaat is inefficiëntie. En dat is een hoop. Voor slagschaduw, te harde wind, te veel draaien van de wind, ijsvorming, voor vogels, uilen of vleermuizen of onderhoud. Al wordt er gezegd dat windmolens voor 95%-98% van de tijd draaien, zie ik dat niet in onderzoeken terug. En is dat volgens mij een leugen. Tevens komen er ook meer meldingen van windmolens die afbreken.

Er zou een App zijn om te kunnen zien hoeveel de windmolens draaien, maar dat kan ik alleen vinden voor [particuliere windmolens](#). Dan is er wel een App voor bewoners langs de oude maas bij [Barendrecht](#), dit loopt nu al een tijdje en misschien kan hiervan informatie worden opgehaald over het geluidsoverlast. Dit geldt voor binnen straal van 2km van de windmolens. Dan wordt er gesproken over windmolens van 250 meter hoog. Zie hier [Windmolens Madurodam](#). Tevens zie ik op de RES 1 tekening dat zeker de helft van het voorkeursgebied onder een hoogte eis valt voor Schiphol van max. 120 meter. Dus lijkt mij dit al een zeer grote reden waarom hier geen efficiënte windmolens geplaatst kunnen worden. Dan wordt er ook een gebied gekozen waar al 30 windmolens staan. Ten derde is dat de Bretten ook een vijfde van het gebied bestrijkt, een natuurgebied is. Dat hier ook meerdere tuinhuisjes parken staan.

Al met al behoorlijk wat redenen waarom dit absoluut geen voorkeursgebied zou moeten zijn, maar door de gemeente doorgedrukt wordt. Want dat is wat de gemeente al decenia doet. Een hoop geld stoppen in participatie en dan alsnog hun zin doordrukken. Welke participatie ik ook heb meegemaakt. Betaald parkeren, afval ophaalplaatsen, ondergrondse containers, watermeters, huizenbouw, horeca, rookverbod, drankverbod, prostitutie vermindering, toename hotelbouw, 'opkrikken' van de buurt. Het gaat allemaal zoals ze het zelf gepland hebben. Ze sturen alleen de bewoners die kant op d.m.v. participatie. Na 45 jaar dat ik hier woon nadat ik hier geboren ben, ben ik Amsterdam echt gaan haten. En nu dringen ze windmolens op om hun

klimaatdoeleinden te halen. De grootste onzin die er is, Klimaatcrisis! Er wordt al vanaf 1960 een angst opgedrongen om de mensen onder controle te houden en af te leiden van hun primaire plan. Totale Wereld controle, Build Back Better of New World Order. Het is er allemaal uit, ze hebben het allemaal al verteld. Eerst was het een nieuwe ijstijd, toen de ozonlaag, toen de opwarming van de aarde, toen de CO₂ en nu de stikstof. Allemaal crisissen die de mensen angst toebrengen. En dan nog de stijgende waterspiegel, Covid-19, nieuwe virussen, oorlogen, aliens, bankencrisis, globale computer virussen. De gemeenten en rijken behandelen mensen net als vroeger als derde rang domme slaven met handhaving als hun wapen.

Met het ontwikkelen van al hun beleid op communistische wijze, dwingen ze mensen op hun knieën. De armoede komt niet van het klimaat of ene stijgende waterlijn. Nee, armoede komt door een scheve economie. Waar de FNV een mooie berekening over heeft gemaakt. Rijken worden rijker en armen worden armer. En iedereen weet dat arme mensen niets te vertellen hebben. Want arme mensen zijn afhankelijk en daar willen ze naartoe. Dat is ook de hele opzet van de WEF, WHO en de VN.

Terug naar de windmolens. Met de huidige 30 windmolens in het voorkeursgebied hoor ik de hele nacht al een gebrom en gezoem, zelfs door het gesloten raam. De ene keer meer dan de andere, licht aan de windrichting, maar ik hoor het. Mijn vrouw heeft nu ook al jaren last van oorsuizen en het zal mij niets verbazen als dit is begonnen met de komst van deze huidige windmolens. En met alle slimme apparaten en nieuwe ontwikkelingen van 5G is dat erger geworden. Wordt er trouwens met het meten rekening gehouden met de wind? Windrichting en windkracht heeft ook effect op het geluid. Hoe harder de wieken draaien hoe luidruchtiger, hoe meer het geluid wordt megedragen. Wordt er gekeken wat voor effect het bouwen van deze windmolens heeft, zoals: bouwverkeer, leidingen aanbrengen, turbines en transformatoren o.i.d. onderaan dat zoemt en dieren op de grond verjaagd. Kleine zoogdieren, insecten, weekdieren zoals wormen en slakken. Waar gaat eigenlijk al die stroom heen van de huidige 30 windmolens? Ik dacht dat deze indertijd geplaatst waren om dit stadsdeel geheel te voorzien van natuurstroom. Nu moet dit met een derde uitgebreid worden? Zoveel groeit dit stadsdeel helemaal niet. En betreft de gehele gemeente Amsterdam. Als dit met een derde groeit, dan komt dit niet door de nieuwe kinderen die geboren worden, maar door de duizenden asielzoekers die hierheen gehaald worden.

Als je zorgt dat er genoeg windmolens in al die andere landen komen, dan kunnen al die asielzoekers terug om ze te bouwen (werkgelegenheid), extra stroomvoorziening (stabielere stroomvoorziening), meer digitalisering mogelijk, beter kwaliteit van leven en vaak een beter klimaat. Als ze de CIA en VN kunnen tegenhouden om oorlogen te starten, te provoceren of corruptie aan te moedigen. Er wordt door de WEF en Elite gezegd dat we met te veel mensen zijn en dat mensen de oorzaak van al deze crisissen zijn, maar dat is niet waar. De mensen willen alleen een beschut plekje op deze wereld en gelukkig zijn. Hoewel veel mensen het geluk niet zien wat voor hun neus ligt, worden ze gek gemaakt met van alles en nog wat. Hype hier hype daar, gevoed door nepcrisissen. Natuurlijk moeten we beter met de natuur omgaan, maar de natuur is sterk en enerverend. Zijn er teveel insecten, krijg je daarop een jaar met veel spinnen of vogels. De natuur kan zich zelf reguleren als het maar een kans krijgt. Dat is het probleem met deze klimaat onzin. Men kijkt niet naar de natuur, maar wil de natuur vormen naar wat de mens acceptabel vindt.

Windmolens zijn hier ook een voorbeeld van. De natuur moet wijken voor het genot van de mens. We willen data centers en woningen, dus moeten de boeren wijken voor grond en waar halen we de energie vandaan omdat we alles elektrisch willen hebben. We hebben genoeg energie, maar de plannen zijn rigoureuus. We hebben meer energie nodig voor de plannen van Agenda 2030 (nu al

2035). Dus dat open communiceren is onzin. Niet perse voor de gemeente Amsterdam, deze wordt alleen met blinddoeken geleid. Deze heeft het zelf niet eens voor het zeggen, laat staan de mensen die er wonen. Als we ergens tegen protesteren worden we gewoon met een waterkanon van het Museumplein afgeschoten.

Eigenlijk zijn we al weer wat jaren terug in de middeleeuwen. We hebben bestuurders en het klootjes volk. Bestuurder maken de dienst uit en het klootjes volk moet werken. De bestuurders praten en praten en het klootjes volk luistert. Vroeger hadden we ook allemaal molens, maar deze moesten wijken voor huizen en nu krijgen we weer allemaal molens. Ze zeggen geen onderscheidt meer te hebben onder de bevolking, maar praten wel over een bevolkingslaag, allerlei hokjes zoals LGBT+ gemeenschap, de boeren, Elite, Regeringsleiders, Directeuren, Managers, werknemers, ondernemers. Net als de gilden van vroeger waar iedereen in een bepaalde hoek werd gedreven.

Dus ja, wat ik eigenlijk wil zeggen is:

- Klimaat crisis is beer op de weg, onzin en nep (verzonnen met doel).
 - Windmolens zijn niet zo milieuvriendelijk als ze doen voorkomen, sterker ze zijn schadelijk voor het milieu.
 - Regels worden aangepast om hun doel te bereiken, doel heiligt de middelen.
 - Geluidsoverlast is kilometers op nog te ervaren, net als een feest dat wordt gegeven in Spaarnwoude.
 - Fysieke klachten zijn bewezen.
 - Ecologische problemen en schade zijn bewezen (vogels, vleermuizen en insecten).
 - Het kost een jaar voordat het pas wat oplevert.
 - Levensduur is ongeveer 19 jaar.
 - Steeds meer defecten en gebreken (veiligheid).
 - Door steeds meer onstuimige weersomstandigheden, zoals; stormen, neerslag en winterse neerslag, wordt een windmolen meer inefficiënt.
 - Rendement wordt zwaar overschat (schade door bouw, onderhoud, vervoer, etc. moet meegerekend worden).
 - Drukke in het gebied moet ook meegenomen worden (veiligheid).
 - Door Schiphol is er een hoogte beperking (120m) en aangezien het voorkeursgebied in het verlengde ligt van de polderbaan is veiligheid ook een kwestie.
 - Het gebied (de Bretten) is een natuurgebied en gebied met veel volkstuinen (geen garantie tegen wegpesten).
 - Dan de wens 50% coöperatief eigendom is puur winstmodel voor gemeente, rest betalen de bewoners déjavu N-Z lijn.
 - Gemeente kan beter kijken hoe zij efficiënt met energie kan omgaan, dan alles volbouwen met windmolens.
 - Als de gemeente geen grens durft te trekken, dan moeten wij het als mensen maar doen. Genoeg is genoeg.
 - Tevens is dit niet alleen voor de gemeente Amsterdam, ook de provincie moet hier wat van vinden.
 - Eén waterkracht centrale = 6 windmolens.
 - Voorbeeld Waterkrachtcentrale Dommelstroom. Overal waar water stroomt kan een waterkrachtcentrale gebouwd worden, dus ook bij Amsterdam met de Amstel en het IJ. Er zijn ook al meerdere innovatieve ideeën bedacht maar nooit uitgevoerd.
1. Geluid en gezondheid wordt geheid aangetast.
 2. Slagschaduw voor verkeer en recreatie wordt zwaar aangetast.
 3. Externe veiligheid met drukte van mensen voor recreatie, volkstuinen en verkeer (fietsroutes).

4. Ecologie is de pineut, het zit hier vol met vogels, vleermuizen, uilen en andere vliegende dieren.
5. Bodem en water, er is heel veel water en de bodem is zacht dus dreiging op verzakkingen zijn groot. Mijn huis zakt na 50 jaar nog!
6. Archeologie, geen idee maar hier lag het eerste spoor en trekschuit route.
7. Landschap en cultuur, iedere windmolen is een smet op het landschap.
8. Recreatie, door vele festivals hier is er extra kans op onveilige situaties en grote drukte.
9. Energieopbrengst & vermeden emissie, neem ook de productie, bouw, aanleggen voorzieningen in de berekeningen mee.
10. Netinpassing, dit is niet nodig voor bewoners, maar voor duivelse plannen. Er is stroom genoeg, te veel zelfs.

Dit is al genoeg om op te kauwen denk ik. Ik hoop alleen dat Bosch & van Rijn echt onafhankelijk en eerlijk zijn en niet ook van die meelopers met al die onzin die nu over ons heen wordt gegoooid.

Met vriendelijke groet,

██████████

0328-001

Aan: het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam.

Geacht college,

Mijn naam is [REDACTED] Ik ben [REDACTED] en sinds mijn vroege jeugd (mijn grootouders hadden al een volkstuin) betrokken bij het tuinieren op [REDACTED]
Mijn zuster woont al 55 jaar het hele tuinseizoen op de tuin en ik zelf nu 25 jaar.

Sociale gevolgen

Wij zijn onderdeel van een grote groep tuinders die zo'n 180 dagen aaneengesloten op de tuin verblijven. Die uitzien naar het moment dat op 1 april het seizoen en het rijke sociale leven begint. Op mooie dagen, in de weekenden en de schoolvakanties verblijven we zeker met zo'n 400 personen op de tuin, waaronder steeds meer kinderen.

We genieten van het groen, de rust en vormen een open, sociale gemeenschap, onderhouden met elkaar en de aspirant-leden de gebouwen en (op steeds meer natuurvriendelijke wijze) het openbaar groen. We bekommeren ons om elkaar, organiseren gezamenlijke maaltijden, (ook op tweede kerstdag), staan open voor bezoek van buiten, geven voorlichting over natuurvriendelijk tuinieren, organiseren vogel- en natuurwandelingen, lezingen en groen markten enz. enz.

Tot 2 jaar geleden was er een wachtlijst van 300 aspirant-leden. Dat aantal is snel gedaald afgelopen jaar. Aspirant-leden schrijven zich nu reeds uit alleen al door de dreiging van plaatsing windturbines om/op ons complex.

In de NRD wordt geen onderzoek gedaan naar sociale gevolgen voor de populatie tuinders.

Externe veiligheid en geluidsoverlast

We verblijven op de tuin met alleen een waterleiding als nutsvoorziening in een houten, niet geïsoleerd, huisje van 28m², voorzien van enkel glas.

We koken, verwarmen en douchen op gasflessen, hebben zonnepanelen op onze daken, waarvan we de stroom opvangen in accu's, zodat we 's avonds licht hebben en de koelkast kan draaien.

We hebben strenge veiligheid- en geluidsregels afgesproken om de ander en ons zelf te beschermen.

Per huisje niet meer dan 3 gasflessen. Buiten het huisje in een kist met ventilatie openingen te bewaren en de kist mag nooit op slot want bij brand moeten de gasflessen bereikbaar zijn voor de brandweer om te kunnen verwijderen of in de sloten te gooien. We hebben helaas ervaring met brand en ontplofende gasflessen. De 317 huisjes staan dicht op elkaar en we zijn dan ook voorzichtig met onze veiligheid en alert op het domino effect van brand en ontplofende gasflessen, als bijvoorbeeld een calamiteit optreedt en er behoorlijk wat slachtoffers kunnen vallen. Om tuinders van gas te voorzien heeft Linnaeus een gasflessendepot aan de buitenzijde van het complex dat aan alle huidige veiligheidseisen voldoet en waardoor er totaal een kleine duizend gasflessen zich op het complex bevinden.

Ik maak we ernstig zorgen over uw volhardende houding om de volkstuincomplexen met verblijfsfunctie niet als kwetsbaar object te beschouwen (te meer omdat we wel aan de voorwaarden voldoen om als zodanig gezien te worden) en ons als zodanig ook niet in de NRD op te nemen waardoor uw zoekgebied nog steeds niet op voldoende afstand van de volkstuinen (nee, zelfs over de complexen) is ingetekend. Daardoor wordt ook het domino effect niet onderzocht bij wiekafbreking, of ijsafwerping. Dit maakt me angstig.

Mijn zienswijze is dat de gemeente zich uit voorzorg voor haar bewoners (tuinders) aan de wettelijke normen voor voldoende afstand van de volkstuinen voor externe veiligheid moet houden.

Geluidoverlast

We hanteren als vereniging strenge regels om geluidsoverlast tegen te gaan. 's Avonds na 22.00 uur moet het stil zijn op het terrein. Alleen op dinsdag-vrijdag en zaterdagochtenden mag er op het terrein gewerkt worden met lawaai veroorzakende machines en gereedschap.

We worden straks, als het aan u ligt, blootgesteld aan het constant aanwezige zovend en laag frequente geluid, en trillingen van de windturbines omdat u zich ook niet aan de afstandsnormen wilt houden voor volkstuinen als zijnde woningen. Een verontrustend vooruitzicht. Het zou me een lief ding waard zijn als u onze tuinders en verblijven (ons "thuis" voor een half jaar) als geluidsgevoelige/kwetsbare objecten zou zien.

Licht-overlast

Op ons terrein staan slecht enkele lantaarnpalen om zo min mogelijk verstorend licht te hebben voor de natuur. In de NRD wordt de overlast van licht niet meegenomen en weggewuifd, terwijl wij straks blootgesteld worden aan constant aanwezig knipperend licht op de turbines.

De natuur om en op het tuinpark

De tuinders starten in 1973, na een gedwongen verplaatsing uit Amsterdam oost, op een kaal weiland met alleen piketpaaltjes waar de tuinen (per stuk ca.280 m2) en huisjes moesten komen op laagveen/kleigrond. En ze hebben er door jarenlange inzet, een groene oase van gemaakt. Terwijl de polder om ons heen steeds droger werd. Door zware machines, verlaging waterpeil, bemesting en rijkelijk gebruik van landbouwgif zagen wij de rijke (weide) vogelstand in de loop der jaren steeds verder verdwijnen. Grote roofvogels verdwenen, maar ook de gele en witte kwikstaarten, die zich golvend over ons terrein bewogen. Ringslangen, padden, kikkers en salamanders namen in aantallen af, maar ook vleermuizen die 's avonds om onze hoofden vlogen, zijn grotendeels verdwenen door de heftige achteruitgang van insecten.

Door de komst van het Diemberbos en het steeds ouder worden daarvan, het opkopen door Staatsbosbeheer van stukken grond om ons complex, als compensatie van "natte" natuur voor de aanleg van de Gaaspertunnel, gedeeltelijk verbod landbouwgif, zien we de terugkomst van grotere vogelsoorten, waaronder de buizerds, boomvalk, sperwer en bos -en ransuilen. Hoewel de aantallen nog niet op niveau zijn.

Ook op ons complex zijn vele volwassen soorten biotopen gegroeid, waardoor er nu weer appelvinken, goudvinken, (vuur) goudhaantjes, grauwe vliegenvanger, de koekoek enz. zijn. Door de nu 50 jaar oude bomen zien we de terugkeer van de boomklever, boomkruiper, grote bonte-kleine bonte en groene specht.

0328-002

Goede middag

Kantershof ligt al in twee geluidsoverlast gevende zones n.m.l. vliegtuigen, de A9 ter hoogte van de uitgang over de Gaasp (bij noordoosten wind). De windmolens produceren bij verwachting 47 dcb. Daarnaast is aangegeven dat de Diemer Scheg en het gebied vanaf het Naardermeer in onze richting een vogeltrekgebied is.

Daarnaast broeden en leven een fors aantal dieren die op de rode lijst staan!

Daarom lijkt mij deze locatie zeer ongeschikt voor een (hoge) windmolen

Groetjes

██████████

0328-003

Ik ben tegen het plaatsen van windmolens in onze regio.

Kantershof ligt al in twee geluidsoverlast gevende zones n.m.l. vliegtuigen, de A9 ter hoogte van de uitgang over de Gaasp (bij noordoosten wind). De windmolens produceren bij verwachting 47 dcb. Daarnaast is aangegeven dat de Diemer Scheg en het gebied vanaf het Naardermeer in onze richting een vogeltrekgebied is.

Daarnaast broeden en leven een fors aantal dieren die op de rode lijst staan!

Met vriendelijke groet

██████████

0328-004

Geachte lezer,

Hierbij deel ik graag mijn zienswijze met u omtrent het plaatsen van windturbines bij de Diemer Scheg en/of bij het waterleidingbedrijf aan de Gaasperplas.

Hoewel ook ik begrijp dat het gebruiken van windenergie vele voordelen heeft, ben ik van mening dat windenergie niet in deze gebieden op deze manier opgewekt kan gaan worden.

Met een geluidsproductie van mogelijk 47 dcb. en geplaatst op een afstand van soms zelfs minder dan 350 meter van woningen en met een hoogte tot 250m, is het plaatsen van deze windturbines/windmolens vanwege een groot aantal redenen buitengewoon onwenselijk.

Niet alleen druist plaatsing in tegen de laatste wetenschappelijke inzichten op het gebied van volksgezondheid en overlast, waaruit duidelijk blijkt dat het ongezond is voor lichaam en geest om gedurende langere tijd in een dergelijke nabijheid van deze windvangers te zijn, óók:

- ligt Kantershof nú al in twee geluidsoverlast gevende zones. Te weten 1) de route van het vliegverkeer en 2) gedeeltelijk direct naast de A9. En wel juist in dát gedeelte van de A9 waar de nieuwe tunnel haar in- en uitgangen heeft, waarvan bekend is dat op die plekken zowel de vervuiling als de geluidsoverlast groter is.

- ligt vlakbij de Diemer Scheg een natuurgebied waar een fors aantal dieren leeft en broedt die reeds nu al op de rode lijst staan!

- is het gebied vanaf het Naardermeer in de richting van Kantershof een vogeltrekgebied. Ik moet er niet aan denken wat er met de vogels zou gebeuren die óf een wiek raken of erdoor ernstig verward raken waarbij dan de achterblijvers misschien hun partner, ouder of jong verliezen of, nog erger, deze gewond of ernstig in de war achter moeten laten.

De 3e overlastgevende zone die daar voor een deel van Kantershof mogelijk nog bij komt zijn de recent gerealiseerde padel- en tennisbanen, gelegen direct achter de in- en uitgangen van de A9 tunnel.

Deze zomer nog zullen zij in gebruik genomen gaan worden. Naast de extra verkeersdruk die dit met zich mee zal brengen, zijn padelbanen berucht om de geluidsoverlast die zij nog tot honderden meters ver kunnen geven.

Ik ben Kantershof niet de enige die zich erge zorgen maakt over genoemde plannen. Het gaat hier immers niet alleen om onze eigen mentale en fysieke gezondheid en de gezondheid van de bewoners na ons maar, zéker zó belangrijk, ook om het voortbestaan van bedreigde diersoorten en het door plaatsing van windturbines creëren van voor hen levensgevaarlijke situaties en een ongezonde leefomgeving voor fauna en daarmee ook flora. De voordelen van het opwekken van windenergie in het algemeen wegen hier ter plaatse dan ook bij lange na niet op tegen de nadelen.

In het vertrouwen dat u van bovenstaande overwegingen en bezwaren goede nota zal nemen verblijf ik,

Hoogachtend,

████████████████████

0329-001

Hierbij ontvangt u namens [REDACTED] onze zienswijze op de NRD Windenergie Amsterdam. Wij verzoeken u vriendelijk ons de goede ontvangst van deze zienswijze te bevestigen.

[REDACTED] is blij met de ambitie van Amsterdam om een groot vermogen aan windenergie te willen realiseren binnen haar grenzen. Uw NRD en het voorgenomen proces roepen bij ons een aantal reacties op, die wij graag met u delen.

Opmerking 1: turbinegrootte

U verwacht het planMER proces af te kunnen ronden tegen het einde van dit jaar, waarna de resultaten worden opgenomen in het Programma Windenergie Amsterdam. Blijkens de informatie op uw website kunnen dan in 2024 de vergunningen worden aangevraagd. Dat betekent een realisatie van de projecten in het tijdvak 2027 - 2030. Voor projecten die dan gerealiseerd worden is geen overheidssubsidie (SDE+) meer beschikbaar. De windturbine-industrie ontwikkelt steeds grotere turbines, om de productiekosten van de gemaakte elektriciteit te drukken. Inmiddels is het mogelijk om projecten te realiseren zonder subsidie. Uit onze informatie blijkt dat in 2025 een project alleen nog financierbaar is als er turbines worden toegepast met een tiphoogte van tenminste 200 meter. Oudere kleinere types worden uitgefaseerd en steeds slechter verkrijgbaar. Te verwachten is dat deze tendens door gaat en de noodzakelijke tiphoogte voor financierbaarheid nog groter zal worden. Wij verzoeken u daarom in het planMER uit te gaan van turbines met een minimale tiphoogte van 200 meter, ten einde een toekomstbestendig beeld te schetsen.

Opmerking 2: ontwikkelkosten en bovenwettelijke eisen

De voorbereiding van projecten is kapitaalintensief. Er moeten kosten gemaakt worden voor onderzoeken, participatietrajecten, aanbesteding, financiering en dergelijke. Hoe lager deze kosten, hoe groter de kans dat een project uiteindelijk ook financierbaar is en gerealiseerd kan worden. Uw gemeente kan een bijdrage leveren aan het beperken van deze kosten door de procedures zo eenvoudig mogelijk te houden en geen bovenwettelijke eisen verplicht op te leggen. Daarbij noemen wij als voorbeeld de in de RES1.0 aangenomen motie om voor elke windturbine een MER aan te vragen. Wij begrijpen de motie uit bezorgdheid omtrent de invloed van windturbines op omwonenden, maar wijzen erop dat het besluit MER (categorie C22.2) alleen een MER vereist voor windturbineparken van minimaal 20 turbines, dan wel een MER-beoordeling voor windturbineparken van meer dan 10 turbines of meer dan 15MWe (categorie D22.2). Een windturbinepark bestaat volgens het besluit MER uit minimaal 3 windturbines, onder dit aantal is het besluit MER niet van toepassing. Die bovenwettelijke eis uit de RES1.0 achterwege laten kan, zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke zorgvuldigheid ten aanzien van omwonenden en het milieu, aangezien in een omgevingsvergunningaanvraag alle milieuthema's even grondig worden beschouwd als in een MER. Bovendien zal het door u uit te voeren planMER reeds de alternatievenafweging bevatten, waardoor eveneens een reden voor deze bovenwettelijke eis vervalft.

Wij hopen dat u onze opmerkingen overweegt en overneemt.

Het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

RESAmsterdam@amsterdam.nl

Datum: 30 maart 2023
Oms kenmerk: 2022008 TN
Doorkiesnummer [REDACTED]
Betreft: Zienswijze concept-NRD Windenergie Amsterdam

Geachte heer/mevrouw,

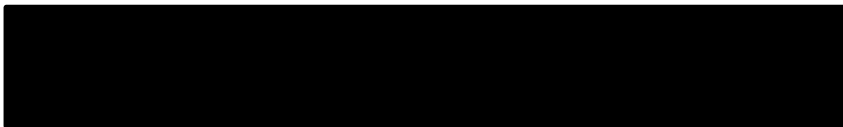
Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om een reactie in te dienen op de Concept-NRD Windenergie Amsterdam.

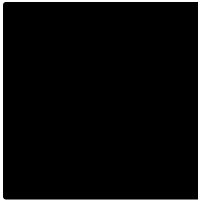
Voor [REDACTED] staat t.a.v. de energietransitie het volgende centraal:

1. Het is nodig voor mens, natuur en klimaat
2. Daarbij hoort ook een concrete opgave tot energiebesparing met afrekenbare doelstellingen, een element dat nu ontbreekt in de RES-aanpak voor Amsterdam en de regio NH-Noord en -Zuid.
3. Opwekking op de juiste plekken, dus waarbij nadelige gevolgen voor vogels worden voorkomen. Dus geen beslaglegging op c.q. nadelige gevolgen voor beschermde leefgebieden en geen obstructie/verstoring van belangrijke vlieg- en trekroutes
4. Hanteren van mitigerende maatregelen om verstoring en/of aanvaringen te voorkomen, zoals het hanteren van bufferafstanden tot belangrijke vogelgebieden en vlieg-/trekroutes, toepassing van stilstandvoorzieningen bij trek en/of aanwezigheid van bepaalde vogels/vogelgroepen
5. Bij beoordeling van locatiekeuzes ook de mogelijke gevolgen vanwege benodigde aanleg van kabels e.d., hekwerken en mogelijk noodzakelijke extra energie-infrastructuur in de vorm van hoogspanningsstations en hoogspanningsleidingen meewegen.

Vandaar dat wij u verzoeken het meest vogel- en natuurvriendelijke alternatief op te nemen t.b.v. de PlanMER. Dit zou naar onze mening uit moeten gaan van de volgende elementen:

- a) Zoveel mogelijk inzet op energieopwekking via zonnepanelen op dak.
- b) Zoveel mogelijk inzet op energieopwekking in bestaand bebouwd gebied, zoals bijvoorbeeld op industrieterreinen
- c) Het vermijden van gebieden die van groot belang zijn voor vogels: Natura 2000 gebieden, het NNN, beschermde weidevogelgebieden, belangrijke vlieg-en trekroutes en reeds aangewezen natuurcompensatielocaties.
- d) Inzet op mitigerende maatregelen zoals boven benoemd bij 4
- e) Een volledige cumulatieve toetsing. D.w.z. een cumulatieve toetsing niet alleen vanwege andere plannen en projecten maar ook vanwege benodigde aanleg van kabels e.d., hekwerken en mogelijk noodzakelijke extra energie-infrastructuur in de vorm van hoogspanningsstations en hoogspanningsleidingen. Kortom dat betekent dat ook de gevolgen van de inpasbaarheid van het totale benodigde energiesysteem (zoals genoemd op pag. 43 van de conceptnotitie) hierbij zouden moeten worden betrokken

- f) Een concrete afrekenbare opgave tot energiebesparing (op provinciaal/regionaal niveau). Besparing is essentieel om de energie vraag in toom te houden en daarmee ook het ruimtebeslag op onze omgeving te beperken.
- g) Het voorkomen dat duurzaam opgewekte energie gelijk weer wegvloeit naar nieuwe grootverbruikers, zoals datacenters, waarmee de totale energiebehoefte alleen maar verder groeit.

1. Vermijden

Het vermijden van belangrijke vogelgebieden aan de voorkant vinden wij essentieel. Natuurgebieden zijn primair aangewezen voor de natuur. En niet voor industriële energieopwekking. Vandaar dat wij u verzoeken om het vogelvriendelijk alternatief te onderzoeken met als uitgangspunt dat de belangrijke vogelgebieden en trek-/vliegroutes worden ontzien.

Het is goed om te lezen dat de Windturbines Gevoeligheidskaarten van SOVON worden meegenomen. Daarbij willen we wel vermelden dat voor wat betreft de vogelvliegbewegingen over open water de SOVON-Gevoeligheidskaarten wind geen informatie geven. Maar gelet de vogelrijkdom zowel op het IJmeer en in de omgeving en de geconstateerde trek van vogels over land kan ervan worden uitgegaan dat deze vliegbewegingen over water groot in aantal zullen zijn. Met andere woorden de kans op aanvaringen en verstoringen zal groot zijn indien men in de omgeving windturbines wil plaatsen. Los van plaatselijke effecten is ook sprake van effecten op het natuurlijke vlieggedrag. Bij bijvoorbeeld ganzen en zwanen is daarvan al sprake bij afstanden van enkelen honderden meters tot 5 kilometer volgens de literatuur ³.

2. Instandhoudingsdoelstellingen IJsselmeergebied

Voor de verschillende vogelsoorten waarvoor het IJsselmeergebied inclusief het Markermeer/IJmeer is aangewezen geldt dat de instandhoudingsdoelstellingen op dit moment niet worden gehaald of is er sprake van een neerwaartse tendens. Dit betekent dat het voorzorgsbeginsel gehanteerd moet worden om te voorkomen dat deze tendens wordt versterkt. Bovendien kan verslechtering van de omgevingscondities (verstoring, verlies leefgebied, vermijding van de omgeving en obstructie van vliegbewegingen) niet toegestaan worden, zeker als het gaat over instandhoudingsdoelstellingen die toezien op behoud/uitbreiding van het areaal leefgebied of behoud/versterking van de kwaliteit van leefgebied van de verschillende soorten. Kortom hier zal altijd het alternatievenspoor bewandeld moeten worden. Voor de zwarte stern speelt onder meer mee dat het habitattypen H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden van belang is als onderdeel van zijn leefgebied.

2. Belangrijke weidevogelgebieden

Ten aanzien van weidevogelgebieden is de situatie dat vogels nu al onder druk staan door onder meer verstoring, te kort schietende omgevingscondities en verdroging. En dat compensatiegronden niet of nauwelijks voorhanden zijn. Vandaar dat ook hier het vermijden van deze gebieden en dus het voorzorgsbeginsel uitgangspunten zouden moeten zijn. Reeds op honderden meters afstand werken windturbines verstoring en kunnen ook voor aanvaringslachtoffers zorgen. Daarnaast maken weidevogels baltsvluchten en predator-verjaagvluchten tot buiten het weidevogelgebied zelf en zijn dan minder oplettend als het gaat om ronddraaiende wieken. Dat betekent dat ook een voldoende bufferafstand in acht genomen zou moeten worden.

³ https://www.researchgate.net/publication/255821935_impacts_of_wind_farms_on_swans_and_geese_A_review

3. Specifieke opmerkingen

Cumulatie

N.a.v. par. 2.8 pg. 19 Optimalisatiealternatief Natuur en Tabel 20 nr. N17 Input vanuit Advies Expertgroep Windturbines en natuur en Tabel 19 N17 N27 cumulatie

Van belang is dat t.a.v. cumulatietoets ook betrokken worden de effecten van al bestaande windturbines en energie-infrastructuur in de ruime omgeving. Worden deze projecten nu ook gemonitord wat betreft de aantallen en soorten slachtoffers? Vogelsoorten waarvoor het Markermeer/IJmeer is aangewezen als Natura2000 gebied tellen ook mee voor het IJsselmeergebied als geheel. Kortom de cumulatie-effecttoets kan zich niet alleen beperken tot alleen het Markermeer/IJmeer. Dit cumulatiegegeven geldt niet alleen voor windturbines maar ook voor andere plannen/projecten en activiteiten die effecten kunnen hebben op de betreffende soorten.

Netwerkinpassing

N.a.v. pg 20 en par. 3.12 pg 43 Netwerkinpassing

Van belang is om ook de effecten mee te nemen in cumulatief opzicht vanwege de mogelijke noodzakelijke extra overige infrastructuur voor energietransport. Zo zijn er al plannen in voorbereiding om op de verschillende trajecten extra hoogspanningsstations en hoogspanningsleidingen (waaronder 380 KV) te realiseren. Per saldo betekent dit nog meer obstakels voor vogels en vleermuizen en meer kans op aanvaringen, obstructievorming en het vermijden van leefgebieden.

Verlichting

N.a.v. par. 3.6 Ecologie

We missen het onderdeel verlichting/lichtvervuiling en de mogelijke ecologische effecten daarvan. Een kwaliteit van het IJsselmeergebied maar ook van overige natuur is donkerte. Kunstverlichting heeft effecten op diergedrag.

Wijze van beoordeling

N.a.v. par. 3.2.1. pg. 21 Wijze van beoordeling

Aangegeven wordt dat de beoordeling van de milieueffecten wordt uitgevoerd op basis van kwalitatieve en/of kwantitatieve gegevens. De milieueffecten van de locatiealternatieven worden ten opzichte van de referentiesituatie en ten opzichte van elkaar beoordeeld en vergeleken.

Die beoordeling staat of valt echter met de wijze waarop de gegevens worden geïnterpreteerd. Onze vraag is daarom op welke wijze in de PlanMER inzicht wordt gegeven in een toetsbaar beoordelingskader de PlanMER zodat duidelijk is waarop een gegeven 0, + of – is gebaseerd?

Beoordelingscriterium en effectbeoordeling Natura2000

N.a.v. par 3.6.2, pg 35 Beoordelingscriterium en effectbeoordeling

Aangegeven wordt dat voor de effecten op Natura 2000-gebieden in eerste instantie wordt onderzocht of het optreden van significante negatieve effecten kan worden uitgesloten in zowel de aanlegfase als de exploitatiefase.

Allereerst zal er gekeken moeten worden naar de huidige staat van instandhouding van de verschillende soorten. Voor diverse vogelsoorten geldt dat deze onder de instandhoudingsdoelstelling zitten in het IJsselmeergebied als geheel en in het deel Markermeer/IJmeer en/of is sprake van een negatieve tendens. Dat betekent dat er geen ruimte is voor verdere afname van aantallen vanwege negatieve effecten en kwaliteitsverlies van de omgeving als gevolg van windturbines. Daarbij speelt ook mee dat het areaal leefgebied voor watervogels in IJmeer vanwege IJburg al is afgenomen

(cumulatie-effect). Ook elders in het IJsselmeergebied speelt dat het areaal leefgebied door ruimteclaims afneemt. Kwaliteitsverlies en areaalafname van leefgebieden is in strijd met de instandhoudingsdoelstellingen. In het geval de condities voor bepaalde soorten zodanig zijn dat de aantallen hoger liggen dan welke als instandhoudingsdoelstelling is vastgelegd betekent dit niet dat er automatisch ruimte is om de kwaliteit van het leefgebied te laten verslechteren en het beschikbare areaal leefgebied te laten verkleinen met als gevolg dat de populaties kunnen afnemen. De gunstige staat van instandhouding dient immers niet alleen voor de korte maar ook voor de lange termijn te worden geborgd. Daarbij is tevens van belang hoe de situatie regionaal en landelijk ervoor staat qua gunstige staat van instandhouding. Vogels stoppen nu eenmaal niet bij een op kaart getekende grens. Een en ander vraagt daarom een zorgvuldige cumulatieve toetsing waarbij alle effecten ook vanwege andere plannen/projecten/activiteiten die momenteel spelen in kaart dienen te worden gebracht (recreatie, verstedelijking, waterkwaliteit, energie, visserij etc.).

Trek-/vaste vliegroutes

N.a.v. Par 3.6.1.2. p 34 ev. Soortenbescherming

Naast het feit dat voor kwalificerende soorten van het Natura2000 IJsselmeergebied (o.a. Markermeer/IJmeer) gekeken zal moeten worden naar effecten op trek-/en overige vaste vliegroutes, zoals tussen rust- en foerageergebied, of foerageergebied en broedgebied, zal dit voor overige soorten die onder de soortenbescherming vallen, dus de diverse vogelsoorten en vleermuizen, ook onderzocht moeten worden.

Bestaande compensatiegebieden

N.a.v. Tabel 15 bij nr. 528, pg 50

Hier staat dat in het kader van het MER de ligging van bestaande compensatiegebieden t.o.v. de Hoofdgroenstructuur wordt meegenomen (zie paragraaf 3.10 van de NRD). Maar dat dit echter niet geldt voor alle compensatiegebieden, zoals de twee aangelegde mosselbanken in het IJmeer. Wij begrijpen niet helemaal wat hier wordt bedoeld. Het lijkt ons logisch dat compensatiegebieden gevrijwaard worden van ingrepen/negatieve effecten en overige negatieve effecten en er geen sprake van is dat gerealiseerde compensaties weer elders hergecompenseerd zouden moeten worden (los van de vraag of dat wel mogelijk zou zijn).

Mede naar aanleiding van de diverse tabellen

Leefomgeving, tabel 15, pg 48 e.v.

We missen het onderdeel effecten op aardkundige waarden

Zon op dak, tabel 17 568 zon op dak, pg 51

We vinden het van belang dat er bij de verschillende alternatieven ook uitgegaan wordt van een extra opgave en inspanning tot energieopwekking via zon op dak.

Cumulatie, tabel 19 N17 N27, pg 56/57

Aangegeven wordt dat bij de berekening van aanvaringslachtoffers de 1% mortaliteits- norm wordt gehanteerd. Deze norm kan naar onze mening in ieder geval niet gehanteerd worden zowel in de situatie met als zonder cumulatie-effecten indien er sprake van is dat soorten qua aantallen nu al onder de instandhoudingsdoelstellingen zitten of indien de trend zodanig is dat de aantallen onder de instandhoudingsdoelstelling dreigen uit te komen. Zoals eerder aangegeven kan ook kwaliteitsverslechtering en areaalafname van aangewezen leefgebieden niet aan de orde zijn.

NNN, tabel zo Nzo pg 57

Los van het feit dat wij ervoor pleiten de NNN-gebieden uit te sluiten is niet alleen een effectbeoordeling op de kernkwaliteiten van belang maar ook op de diverse ontwikkeldoelen. Dit zou daarom aan de tabel moeten worden toegevoegd.

Voor zover onze opmerkingen. Mocht u naar aanleiding van onze reactie nog vragen hebben dan horen wij dit graag.

Met vriendelijke groet,

0401-001

Geachte heer/ mevrouw,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens.
Zie hieronder mijn argumenten.

In de notitie reikwijdte staat onder 3.10 (p 42)

“3.10 Recreatie

Hoewel er geen toetsingskader is voor het beoordelen van de effecten van windparken op recreatie zal het plan MER wel inzicht bieden in het effect op recreatie door de locatiealternatieven te beoordelen op hun ligging ten opzichte van recreatie-bestemmingen, zoals (stads)parken, volkstuinen en wandel- fiets- en gebieden voor waterrecreatie.

Tevens kijkt het MER in hoeverre de plaatsing van windturbines in of nabij recreatiegebieden het effectieve oppervlak van dat gebied aantast. Zo zal een windturbine in een kitesurfgebied een grotere impact hebben dan een windturbine in een hondenuitlaatgebied (waar, buiten de fundering, nog steeds prima gebruik van kan worden gemaakt).”

è Ik vind het bijzonder dat de gemeente het gebruik van een recreatiegebied slechts erop beoordeeld of (en in hoever) het gebied toegankelijk is.

è Amsterdam is een stad met hoge verdichting.

- o Veel bewoners hebben weinig of geen buitenruimte;
- o De behoefte om te kunnen recreëren is groot. Dit is vooral in de zomermaanden afleesbaar aan de drukte in de stadsparken, het Marineterrein, De Omval, etc. ;
- o Recreatie is essentieel voor de gezondheid van alle Amsterdammers;
- o Recreëren in het groen heeft een duidelijke meerwaarde;
- o Onder windmolens kan niet gerecreëerd worden;

Geen ambitie Amsterdam m.b.t. sturing op vermindering energie

è Los hiervan laat de Gemeente na om te kijken hoe wij kunnen minderen in het energieverbruik.:

o Terrassen hebben nog steeds warmtebronnen in gebruik

§ De vraag moet gesteld worden of het nodig is om in de winter buiten op een verwarmd terras te zitten?

§ Dit staat haaks op steeds strenger beleid op duurzaam bouwen (BENG-eisen);

o De gemeente stimuleert (lees subsidieert) geen zonnepanelen in de stad, terwijl hier juist veel mogelijkheden zijn;

o Er wordt te weinig steun gegeven aan het verduurzamen van sociale woningen.

Aantasting Hoofdgroenstructuur

“Hoofdgroenstructuur

In de Hoofdgroenstructuur zijn gebieden aangewezen door de gemeente Amsterdam waarbinnen de functies groen en groene recreatie dienen te worden behouden ten behoeve van biodiversiteit, milieu en leefbaarheid. De beleidsregels voor deze gebieden zijn vastgelegd in de Structuurvisie 2040. Het geactualiseerde beleidskader voor de nieuwe Hoofdgroenstructuur zal naar verwachting medio 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel gelden de regels in de Structuurvisie 2020.”

è Ook hier loopt een referendum, waarbij de gemeente niet gebonden is om deze mee te nemen in hun plannen. à zie ook <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/nieuws/2023/referendum-hoofdgroenstructuur/>

è Hetzelfde geldt voor de plannen in de Lutkemeerpolder: De gemeente legt burgerprotesten naast zich neer zonder te kijken wat de behoefte is van hun burgers. à <http://behoudlutkemeer.nl/about/> en <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-laat-met-de-lutkemeerpolder-zien-dat-beloftes-voor-duurzaamheid-en-klimaat-niet-loos-zijn~b7e735a6/>

Los hiervan:

Moeten wij energie creëren voor steeds nieuwe behoeftes (e-bikes, etc.) of is het verstandig om in te zetten mensen te stimuleren om bewuster hiermee om te gaan?

Mochten er nog vragen zijn graag even contact.

Met vriendelijke groeten,

06-44270038

Aan het college van B en W Amsterdam P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
RESAmsterdam@amsterdam.nl

Landsmeer, 1 april 2023 – versie 7

**Onderwerp: Zienswijze NRD windenergie Amsterdam,
namens meerderheid burgers Landsmeer**

Geacht college,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de Notitie Reikwijdte en Detailniveau versie 2.3 van 2-2-2023, verder te noemen: het NRD:

https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/notitie_reikwijdte_en_detailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam_2_feb_2023.pdf

Inleiding

Ik onderschrijf het belang om goede oplossingen te zoeken voor groene energie en daarmee sluit ik mij dus aan bij de achterliggende doelstelling van het NRD. Echter, inmiddels is onafhankelijk aangetoond dat nieuwe windturbines op land niet nodig zijn en wind op zee en zon op daken een beter alternatief zijn. Daarnaast zal ik onderbouwen dat de zoekgebieden bij Landsmeer vanwege zwaar onvoldoende participatie en gebrek aan draagvlak dienen te worden buitengesloten en tot slot zal ik enkele overige problemen in het NRD behandelen. Van die overige problemen zijn de belangrijkste punten de voorgestelde ondeugdelijke beoordeling van geluidseffecten en het niet meenemen van woningbouwensen van buurgemeenten. Door deze beide punten dreigt dat juist Landsmeer onterecht een interessante locatie voor industriële windturbines zou lijken.

Vertegenwoordiging

Ik vertegenwoordig burgers in Landsmeer die tegen windturbines zijn langs de grens van Landsmeer. Ik doe dat vanuit een groep van vrijwilligers met de naam *Geen Windmolens in Landsmeer*. Daarnaast vertegenwoordigde ik Landsmeer in de *Klankbordgroep Noord* en nu in het overleg van buurgemeenten dat geconsulteerd wordt vanuit SARA.

Landsmeer

In 2021 tekenden meer dan 1.000 Landsmeeders een petitie waarin ze aangaven tegen grote windturbines te zijn langs haar grens. De Gemeente Landsmeer organiseerde in datzelfde jaar een enquête onder haar burgers waaruit bleek dat de grote meerderheid van Landsmeer tegen deze grote windturbines is. Mede daarom nam Landsmeer meerdere moties aan tegen Amsterdams windturbines langs haar grens.

Voor Landsmeer is specifiek in gevaar haar dorpskarakter en de bijbehorende groenbeleving. Daarnaast heeft zij belangrijke bouwensen – precies ook in het gebied waarbij Amsterdam windturbines overweegt. Tot slot maakt zij zich ernstig zorgen over waar veel andere omwonenden zich ook zorgen over maken: gezondheidsproblemen(vooral in het licht van de al bestaande overlast door ring en vliegverkeer), verlies woongenot, woningwaardedaling en niet meer kunnen genieten van een landelijke ligging in het groen.

Overzicht van de punten:

1. Meer wind op land is niet nodig en schadelijk voor de gezondheid
2. Landsmeer is onvoldoende betrokken en haar gebrek aan draagvlak genegeerd
3. Draagvlak reserve-zoekgebieden zijn onvoldoende onderzocht
4. Bouwwensen buurgemeenten worden niet meegenomen, maar eigen wensen wel
5. Toekomstige woningbouw wordt onterecht buiten de beoordeling gelaten
6. Aantallen worden verbloemd door scores die onterecht een norm suggereren
7. De NRD slaagt er niet in om met nieuwe landelijke normen rekening te houden
8. Er wordt gebruik gemaakt van een gedateerd gezondheidsmodel
9. Ernstige hinder wordt onterecht genegeerd als men ook al hinder van verkeer heeft
10. Advies expertgroep over laagfrequent geluid is in de wind geslagen

1. Meer wind op land is niet nodig en schadelijk voor de gezondheid

In 1.1(p.3) staat dat de aanleiding voor de windturbineplannen is dat Amsterdam een bijdrage wil leveren. Prima, maar er is geen wet of regel die bepaalt dat dit op haar eigen grondgebied moet worden gerealiseerd. Amsterdam verbouwt ook niet haar eigen graan. Recent onderzoek door onafhankelijk en gerenommeerd bureau CE Delft concludeerde dat meer Wind op land niet nodig is: <https://ce.nl/publicaties/nut-en-noodzaak-extra-wind-op-land-in-2030-en-2050/>

Windturbines nabij dichtbevolkt gebied zijn een slecht idee. Het is niet voor niets dat het nergens ter wereld zo wordt gedaan als Amsterdam het wil. Het staat vast dat sprake is van ernstige hinder tot en met 37dB en dat mensen last hebben in een straal van 1 kilometer. Op zee leidt dat tot nul ernstig gehinderden, op het platteland tot een paar en bij de grote stad tot vele tienduizenden – in de stad en bij de buurgemeenten.

Bij windpark N33 hebben omwonenden ernstige hinder van lage tonen en deze mensen moeten nu met miljoenen worden gecompenseerd. Dat terwijl dat gebied 20 keer zo dunbevolkt is als de rand van Amsterdam.

De trek van burgers naar de stad is een onomkeerbare trend. Amsterdam is dus een stad die groeit en die windturbines neer wil zetten daar waar die groei plaats vindt – zonder de gevolgen voor toekomstige woningen mee te nemen (zie verder). Dat is de opzet voor veel ellende. Verkeer levert lawaai op, maar de stad heeft verkeer nodig. De stad heeft ook energie nodig, maar windturbines daarvoor hoeven niet naast vele huizen. Daar zijn stroomkabels voor.

Verzoek 1. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om de Amsterdamse ambities voor groene energie verder in te vullen met wind op zee en zon op daken, en daarmee dus van deze MER af te stappen. Misschien kunnen windturbines nog in de havens worden geplaatst met een ruime marge van 1km tot gevoelige objecten en kan de MER zich daarop richten.

Mogelijk voert u als argument op dat de MER bedoeld is om het effect in beeld te brengen zodat we daarna kunnen bepalen of het een goed idee is. Mijn tegenargument is dat er geen consensus is over de gezondheidseffecten van windturbines en dat er dus niet vertrouwd kan worden op een onderzoek. Overigens, zelfs als er een landelijke normering is, zal ik het Amsterdamse eindoordeel niet vertrouwen. Dat vertrouwen is geschaad doordat Amsterdam een positief oordeel heeft gegeven over de windturbineplannen bij de Noorder IJ-plas, terwijl de MER laat zien dat daar 91 ernstig gehinderden gaan zijn plus nog eens 700 in toekomstige woningbouw (tabel 16 en figuur 26 in <https://amsterdam-wind.nl/wp-content/uploads/2022/10/Akoestisch-onderzoek-Windturbines-NIIP-CDT-conceptversie-1.2-incl-bijlagen-DF.pdf>).

2. Landsmeer is onvoldoende betrokken en haar gebrek aan draagvlak genegeerd

In 1.1(p3) staat dat er maatschappelijke acceptatie en draagvlak aan ten grondslag ligt (conform nationaal afwegingskader RES) en dat bij de zoekgebieden de zorgen en de belangen van omwonenden zijn meegenomen. Echter, de participatie is zwaar gemankeerd. Bewoners van buurgemeenten zijn niet of nauwelijks gerepresenteerd geweest. Sterker nog, onderzoek door de gemeente Landsmeer bij de eigen bevolking (https://www.landsmeer.nl/nieuws_en_bekendmakingen/nieuws/geen_windturbines_in_landsmeer) liet zien dat er geen draagvlak is. Op 17 mei 2021 stuurde Landsmeer een brief naar Amsterdam waarin zij aangaf dat het draagvlak van Landsmeerse inwoners effectief niet is geïnventariseerd en dat er herhaaldelijk oproepen zijn gedaan om de inwoners van Landsmeer beter bij het proces te betrekken, en dat dat was toegezegd, maar niet is gebeurd. Daarmee valt de essentiële participatie-voorwaarde weg voor doorgang van de MER waar die betrekking heeft op zoekgebieden bij Landsmeer.

Verzoek 2. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om de zoekgebieden langs de grens van Landsmeer te schrappen uit de NRD en daarmee de MER voor die gebieden. Het betreft het reserve-zoekgebied bij de S117, het deel van zoekgebied Ring A10-Noord direct boven Elzenhagen, en het westelijke deel van het extra reservegebied verder ten noorden, bij de Termietenweg. Dit was tevens het dringende verzoek van de gemeente Landsmeer in haar schrijven aan Amsterdam.

Mogelijk voert u als argument op dat er altijd nauw contact is geweest met de gemeente Landsmeer. Feitelijk kan dat juist zijn, maar dat maakt nog niet dat u voldaan heeft aan de participatie-voorwaarde en dat er draagvlak is.

3. Draagvlak reserve-zoekgebieden zijn onvoldoende onderzocht

In 1.1(p.3) staat dat reserve- en extra reservegebieden in bepaalde situaties kunnen worden ingezet. Echter, in de reflectiefase zijn de reserve-zoekgebieden niet verwerkt.

Verzoek 3. Ik verzoek u op grond van bovenstaande in de NRD te vermelden dat opnieuw draagvlakonderzoek zal moeten plaatsvinden voor de reservegebieden.

4. Bouwwensen buurgemeenten worden niet meegenomen, maar eigen wensen wel

In 2.9.2(p.20) staat dat de omgevingsvisie Amsterdam 2050 wordt meegenomen, maar over bouwplannen van buurgemeenten wordt gezegd dat die buiten beschouwing blijven zolang er nog geen concrete ruimtelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Dat is in strijd met de Handreiking MER¹. Die zegt dat een Milieueffectrapportage ook moet kijken naar eventuele plannen waarover het definitieve besluit nog niet genomen is. De handreiking zegt dat als er redenen zijn om aan te nemen dat woningbouwplannen niet doorgaan, dat dat goed moet worden onderbouwd. En zelfs DAN moet het onderzoek op zijn minst twee referentiesituaties beoordelen. De gemeente Landsmeer is al jaren bezig om proberen voor elkaar te krijgen te kunnen bouwen langs haar rand – wat onmogelijk gemaakt zou worden door de nabij (reserve)

¹ Zie paragraaf 'Referentiesituatie, autonome ontwikkeling' in de handreiking MER: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/mer/praktijkhandreiking/alternatieven/bepaalde-procedure/referentiesituatie/>

zoekgebieden. Landsmeer heeft een dringende woningbouwbehoefte – de wachttijd op een sociale huurwoning is de langste in Nederland: 22 jaar. De Amsterdamse windturbineplannen dreigen een streep te trekken door de wens om daar wat aan te doen.

Verzoek 4. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD op te nemen dat serieuze wensen voor toekomstige woningbouw van buurgemeenten ook worden meegenomen – in elk geval als een uit te werken scenario en bijbehorende beoordeling. Dit dient op zijn minst te omvatten de woningbouwspiraties van Landsmeer tussen IJdoornlaan en Pieter Weerspad.

5. Toekomstige woningbouw wordt onterecht buiten de beoordeling gelaten

In 2.9.2(p.20) staat dat besloten is om de effecten op de stadsontwikkeling wel in beeld te brengen, maar niet op te nemen in de effectbeoordeling – terwijl daar de belangrijkste conclusie staat van de MER. Amsterdam en de buurgemeenten hebben een enorme woonambitie- en op veel plekken bij de zoekgebieden. Dit buitensluiten van woningbouwplannen is bij de MER Noorder IJ-plas ook gebeurd, waardoor duizenden toekomstige woningen niet werden genoemd in de beoordeling en in de samenvatting.

Verzoek 5. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD op te nemen dat de effecten op toekomstige woningbouw worden verwerkt in de beoordeling en daarmee de samenvatting van de MER, op zijn minst als een scenario naast de huidige situatie.

6. Aantallen worden verbloemd door scores die onterecht een norm suggereren

3.2.1(p.21) legt uit hoe wordt beoordeeld met de scores 0(neutraal), +, ++, - en --(negatief effect). Hierbij wordt gesuggereerd dat er een norm wordt toegepast: bij welke grens van een waarde wordt het effect neutraal beoordeeld in plaats van negatief?. Er is echter geen sprake van een norm dus de suggestie is onjuist. De grenzen worden namelijk zo gekozen dat er een onderlinge vergelijking kan worden gemaakt tussen locaties van windturbines. Daarvoor zal in het dunbevolkte Beuningen bijvoorbeeld 'negatief effect' worden geoordeeld bij meer dan 10 woningen overlast, terwijl dat voor de Noorder IJ-Plas pas bij 250 was. Hierdoor stond daar in de effectbeoordeling '0 -Neutraal effect' waardoor de indruk werd gewekt dat het wel goed zat met de gezondheid - dat terwijl het om 94 woningen ging.

Verzoek 6. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD aan te geven dat bij beoordelingsresultaten een opmerking wordt gezet: 'De scores zijn enkel bedoeld om alternatieven te vergelijken en vormen geen oordeel van effect volgens een norm'. Daarnaast dienen de aantallen in een tweede tabel bij de beoordelingsresultaten te worden opgenomen. Tot slot: verwijder de effect-duidingen (bijv. *neutraal effect*) in tabel 3 want suggestief.

Ter illustratie:

Beuningen

Tabel 10 Scoretabel invloed op de leefomgeving

Score	Binnen 500 meter	Binnen 1000 meter
++	>10 woningen	>500 woningen
+	1-10 woningen	100 - 500 woningen
0	0 woningen	< 100 woningen
-	n.v.t.	n.v.t.
--	n.v.t.	n.v.t.

Noorder IJ-plas (ggo = woning)

Tabel 26 Beoordelingskader geluidgevoelige objecten

Score	>42 dB Lden
++	Meer dan 1000 g.g.o.
+	251-1000 g.g.o.
0	0-250 g.g.o.
-	n.v.t.
--	n.v.t.

Figuur 1

7. De NRD kan niet voldoende met nieuwe landelijke normen rekening houden

In 3.3.1(p.22) staat dat de nieuwe landelijke normen zullen worden meegenomen in de MER en dat ze eind 2022 of begin 2023 worden verwacht. Inmiddels wordt het pas 2024 voordat die normering in werking zal zijn getreden – is de verwachting. Buiten dat zijn er diverse wijzigingen in de landelijke normen denkbaar die op onderdelen niet onderzocht gaan worden volgens het NRD, zoal bijvoorbeeld het geluidsniveau voor laagfrequent geluid binnenshuis. Die gaat aan de orde zijn als besloten wordt om de zogenaamde *Deense norm* voor laagfrequent geluid te hanteren. Als een dergelijke wijziging plaatsvindt, dan zal de NRD en de MER opnieuw moeten worden uitgevoerd, met weer veel kosten en stress bij de bevolking tot gevolg.

Verzoek 7. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om de NRD terug te trekken en een aangepaste NRD uit te stellen tot het moment dat de nieuwe landelijke normen bekend zijn. Op die manier kunnen de effecten worden beoordeeld die onderdeel uitmaken van de nieuwe normen.

8. Er wordt gebruik gemaakt van een achterhaald gezondheidsmodel

In 3.3.2(p.23) staat dat initiatiefnemers gevraagd gaan worden om een gezondheidseffectscreening (GES) uit te voeren. Echter, het GES model wordt inmiddels als achterhaald beschouwd. De GGD heeft het bijvoorbeeld afgeserveerd, met de volgende woorden: "Het instrument voldoet niet meer in de praktijk." En "Inmiddels is het gelukkig heel gewoon geworden om met een brede blik naar gezondheid te kijken." Zie

<https://erdeghor.nl/actueel-bericht/erde-trekt-instrument-gezondheid-effect-screening-terug/>

Verzoek 8. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD een ander screeningsinstrument dan GES voor gezondheid op te voeren.

9. Ernstige hinder wordt onterecht genegeerd als men ook al hinder van verkeer heeft

In 3.3.2(p.24) staat dat qua effectbeoordeling van ernstige hinder alleen gekeken gaat worden naar de toename van het aantal ernstig gehinderden. De bewoners die ernstige hinder gaan hebben door windturbines worden daarbij niet meegeteld als ze nu ook al ernstige hinder hebben van verkeersgeluid. "Er komen dan immers geen ernstig gehinderden bij" is de redenering. Dit is om een aantal redenen onjuist:

- 1 Verkeersgeluid is 's nachts minimaal maar windturbinegeluid gaat gewoon door en juist dan willen mensen slapen. Dat mag niet worden genegeerd als die mensen overdag ernstige hinder van verkeer hebben.
- 2 Iemand die al ernstige hinder heeft van verkeersgeluid en ook nog eens ernstige hinder krijgt door windturbinegeluid is wel degelijk een ernstig effect. De GGD zegt niet voor niets: cumulatie moet worden voorkomen. Mensen die al last hebben moeten juist niet meer last krijgen. Zie <https://ggdghor.nl/thema/windturbines/>
- 3 Onderzoek laat zien dat windturbinegeluid niet wordt gemaskeerd door verkeersgeluid vanwege het speciale karakter. Zie *Can road traffic mask sound from wind turbines?* Frits van den Berg et al. Energy Policy Vol. 38 no. 5 (2010).

Als alleen de toename van ernstig gehinderden wordt geteld, wordt dus voorbij gegaan aan bovenstaande, en wordt de daadwerkelijke impact op hinder door windturbines onjuist

weergegeven. Zo kan het gebeuren dat een dorp als Landsmeer, gelegen aan de A10, onterecht een interessante locatie lijkt voor windturbines omdat men daar al ernstige hinder heeft van het wegverkeer en vliegverkeer.

Verzoek 9. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD een effectbeoordeling toe te voegen, namelijk het aantal ernstig gehinderden door windturbinegeluid allen - al was het alleen maar omdat dat representatief is voor de situatie 'snachts. Neem daarbij de bestaande en toekomstige woningbouw mee – eventueel apart vermeld.

Het aantal ernstig gehinderden kan worden geteld door de dosis-effectrelatie statistisch toe te passen op bestaande en toekomstige woningbouw. Dit is voor de MER Noorder IJ-plas wel gedaan, maar helaas zijn die getallen niet genoemd in de effectbeoordeling en zijn ze daardoor niet bekend. De expertgroep gezondheidseffecten schrijft op pagina 26 van haar rapport ook dat er naar het absolute aantal ernstig gehinderden gekeken moet worden.

10. Advies expertgroep over laagfrequent geluid is in de wind geslagen

In 3.3.5(p.26) staat dat laagfrequent geluid niet wordt meegenomen in de effectbeoordeling vanwege een literatuurstudie door het RIVM uit 2020.

De Amsterdamse expertgroep gezondheidseffecten redeneerde in 2022 anders. Zij was op de hoogte van het RIVM onderzoek en was er zelfs bij betrokken. Op basis van de laatste inzichten schrijft zij op pagina 24 van haar rapport (in opdracht van Amsterdam): "Laagfrequent geluid is een deel van dat spectrum en draagt daarom bij aan de hinder van windturbinegeluid. Nabij een windturbine is het hogerfrequente deel (ca. 250-2500 Hz) voor het gehoor dominant, maar op grotere afstand en als het een woning binnendringt verschuift dat naar lagere frequenties doordat onderweg de lage frequenties relatief minder gedempt worden. In een woning is daardoor geluid bij lagere frequenties van belang. Het is daarom aan te bevelen dat het aandeel lage frequenties zoveel mogelijk beperkt blijft. De expertgroep adviseert het laagfrequente geluidsniveau te reguleren aan de hand van de norm voor laagfrequent geluid van windturbines die in Denemarken wordt gehanteerd." Die norm zegt laagfrequent (10-160Hz) niet harder dan 20dB binnenshuis bij windsnelheden 6-8 meter per seconde: <https://eng.mvt.dk/air-noise-waste/noise/wind-turbines/low-frequency-noise-from-wind-turbines/oa-low-frequency-noise-from-wind-turbines/>.

Dit advies is dus in de wind geslagen. Dat is onbegrijpelijk. Laagfrequent geluid is vaak een probleem voor omwonenden van windturbines. Zie bijvoorbeeld het windpark bij de N33, waar de overheid recent 2 miljoen euro vrij maakte voor genoegdoening aan de burgers die daar lijden onder bromtonen: <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/993755/patstelling-dreigt-bij-toektocht-naar-oplossing-voor-bromtonen-windpark-n33>. De nabije omgeving van het problematische windpark N33 is 20 keer minder dichtbevolkt dan bijvoorbeeld de Noorder IJ-plas.

Het rapport van de expertgroep: <https://energieregionh.nl/app/uploads/2022/07/Definitieve-advies-expertgroep-gezondheidseffecten-windturbines.pdf>

Verzoek 10. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD het advies van de expertgroep op te volgen en te schrijven dat onderdeel van de effectbeoordeling moet zijn het aantal woningen met meer dan 20dB binnenshuis voor 10-160Hz bij windsnelheden van 6-8 meter per seconde (de Deense norm).

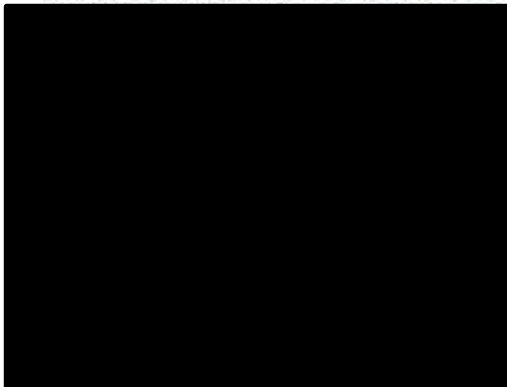
Mogelijk gaat u naar aanleiding van zienswijzen voorstellen om de methode 'Verkammen-curve' toe te passen. Dat zou niet acceptabel zijn, want veel minder streng dan de Deense norm.

Tot zover. Opmerkingen over gemiddelde decibels heb ik achterwege gelaten. Ik verwacht dat andere zienswijzen dat ruim voldoende behandelen.

Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

namens de meerderheid van de inwoners in Landsmeer,

Aan: Gemeente Amsterdam, per mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Van:

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Hierbij geef ik mijn zienswijze op de Nota Reikwijdte en Detailniveau voor het planMER windenergie Amsterdam. Ik richt mij daarbij op zoekgebied 4C

Ligging zoekgebied 4C

Zoekgebied 4C ligt midden in het IJmeer/Markermeer, in c.q. aan de rand van Natura 2000-gebied en op zeer korte afstand van door de provincie Noord-Holland aangewezen NNN, stiltegebied, Bijzonder Provinciaal Landschap, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebied. Verder ligt de locatie pal naast een onderdeel van de Stelling van Amsterdam en het rijksbeschermd dorpsgezicht Durgerdam. Tot slot ligt de locatie in of zeer nabij vaarroutes.

Een ongelukkiger locatie lijkt niet mogelijk.

Ik vraag u dan ook af te zien van zoekgebied 4C als mogelijke locatie voor windturbines. Ter toelichting het volgende.

Rijksbeschermd dorpsgezichten

Durgerdam, Ransdorp en Holysloot zijn 3 rijksbeschermd dorpsgezichten. Deze bescherming is bedoeld om de cultuurhistorische identiteit en stedenbouwkundige waarden van een gebied te behouden en in te zetten bij ontwikkelingen.

De bouw van windturbines in zoekgebied 4C, en de daarmee gepaard gaande visuele milieuvuiling, zal met name het rijksbeschermd dorpsgezicht Durgerdam in ernstige mate aantasten gezien vanuit zowel het achterland, het dorp/de dijk als vanaf het water.

Vuurtoreneiland

De geplande windturbines in zoekgebied 4C zouden pal naast Vuurtoreneiland komen te staan. Vuurtoreneiland maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam. De Stelling van Amsterdam is in zijn geheel als monument beschermd door de provincie Noord-Holland en de Nederlandse Staat. Sinds 1996 is door de UNESCO het belang van deze historische Nederlandse verdedigingslinie erkend en staat de Stelling op de lijst van UNESCO Werelderfgoed. De visuele schoonheid van Vuurtoreneiland en met name ook de fragiele vuurtoren met een geringe hoogte van 14,75 meter zullen schril afsteken tegen windturbines van 130 - 240 meter. Dat is 10 - 20 keer zo hoog. En dan moet uiteraard het vrije zichtveld van de vuurtoren intact blijven. Hetzelfde geldt voor het open schootsveld.

Landschap

Waterland is aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap. Een van de kernkwaliteiten is:

“Zowel de veenweidepolders als de droogmakerijen kenmerken zich door een grote openheid. Door de ligging nabij Amsterdam vormt deze openheid een groot contrast met de stad, waardoor deze extra wordt benadrukt en gewaardeerd. Stille is ook een kenmerk van BPL Waterland. Mede door de openheid en stilte is het gebied aantrekkelijk voor recreatief (mede) gebruik. Het is via een wandel- en fietsnetwerk toegankelijk. Het gebied biedt ideale omstandigheden voor weidevogels. In de winter zijn de natte graslanden en dieën een belangrijk overwinteringsgebied voor watervogels.”

Deze kwaliteiten worden aangetast met windturbines in zoekgebied 4C. De turbines nemen zowel de openheid als de stilte weg in de naastgelegen IJdoornpolder en het daarachter gelegen gebied. Het open karakter van veenweidegebied, dijk, voorland en water - en de bijzondere relatie daartussen - wordt ernstig aangetast. Het geluid dat de turbines procederen tast het stiltegebied aan.

Vogels

Het gebied ten noord-westen van zoekgebied 4C is een belangrijk weidevogelgebied dat plaats biedt aan zeer kwetsbare rode lijst soorten als grutto, kievit, tureluur en scholekster. Nederland heeft EU- verplichtingen ten aanzien van de bescherming en instandhouding van weidevogels. Dat gebeurt onder meer hier in de speciaal daarvoor ingerichte en beschermde weidevogelgebieden. Maar ook soorten als krakeend, lepelaar, visdiefje, kuifeend, blauwe kiekendief en zelfs de zeearend leven en/of foerageren in het gebied. En het is het foerageergebied van grote groepen ganzen. De grote waarde die het gebied vertegenwoordigt voor vogels verhoudt zich op geen enkele wijze met de plaatsing van windturbines.

Gelet op de vlieg- en trekroutes zullen bovenproportioneel vogelaanvaringen plaatsvinden.

Vanwege de verstoring door geluid (ook laagfrequent en infrasoona) en het knipperen van de lichten dag en nacht zullen vogels het gebied gaan mijden. Soorten als grutto, kievit en scholekster betekent dit zonder enige twijfel achteruitgang van de toch al kwetsbare populaties. Deze soorten komen immers elke jaar terug naar dezelfde plek om te broeden.

Het aangrenzende land is allemaal veenweidegebied. Daardoor zullen trillingen veel verder reiken en onvoorspelbare effecten kunnen hebben.

Gedurende de aanlegfase op het IJmeer/Markermeer zullen geluid en trillingen van schepen, grondverzet, kranen, het bouwen van funderingen schade toebrengen aan de bijzondere natuurwaarden van het IJmeer/Markermeer, Polder IJdoorn en daaraan grenzende NNN- en weidevogelgebieden.

Draaiende wieken

Draaiende wieken en de continue veranderende schaduw er van verhogen het bewustzijn van mens en dier. Die onrust is van invloed op stress gerelateerde gezondheidsaspecten bij de mens en zorgt bij voor verstoring van migratie- en broedgedrag van weidevogels in de aangrenzende gebieden. Dit geldt temeer in een omgeving als deze, waar dergelijke elementen helemaal niet aanwezig zijn. Datzelfde geldt voor de

knipperende verlichting die vooral 's nachts tot op grote afstand van ruim 20 kilometer een zeer verstorend en unheimisch effect oplevert.

Bodemleven

Geluid (met name ook laagfrequent en infrason geluid) en trillingen/resonanties zullen negatieve effecten hebben op de water(bodem)fauna en dat heeft weer gevolgen voor de vogels die daarop foerageren.

Studies hebben aangetoond dat de introductie van kunstmatige structuren in het mariem milieu de verspreiding van invasieve soorten bevordert. Deze invasieve soorten verstoren natuurlijke voedselwebben en veranderingen in populaties van endemische soorten, wat op zijn beurt een domino-effect heeft op het hele ecosysteem. Bekende invasieve soorten die zich in dit gebied exponentieel kunnen ontwikkelen zijn brakwaterpokken, Amerikaanse rivierkreeften, zoetwateroesters, vlokreeften & muggen.

Elektrisch transport over de waterbodem levert elektromagnetische velden op in de directe omgeving. Dit zal van negatieve invloed zijn op het bodemleven. Ook deze verstoring is schadelijk voor de beschermde waarden in het (aangrenzende) Natura 2000-gebied.

Bouwen in water leidt bovendien tot bodemberoering en geluid en trillingen onderwater. Omdat zoekgebied 4C in dan wel net op de rand van Natura 2000-gebied ligt zal dit zeker uitstralen en schade toebrengen aan de beschermde natuurwaarden. Daarbij gaat het niet alleen om het bouwen van de platforms en turbines maar ook om het leggen van kabels.

End of life time

Onderhoud en "end of life time" oftewel sloop en vervanging van windturbines op water levert extra verstoring op. Veel meer dan dat met windturbines op het land het geval is. Datzelfde geldt voor onderhoud en vervanging van electriciteitskabels op de bodem.

Scheepvaart

De professionele (binnenscheepvaartroute Lelystad-Amsterdam loopt vrijwel door zoekgebied 4C. Het verplaatsen hiervan levert extra druk en gevaar op voor de pleziervaart op het IJmeer/Markermeer. Met name ook van en naar de haven van Durgerdam.

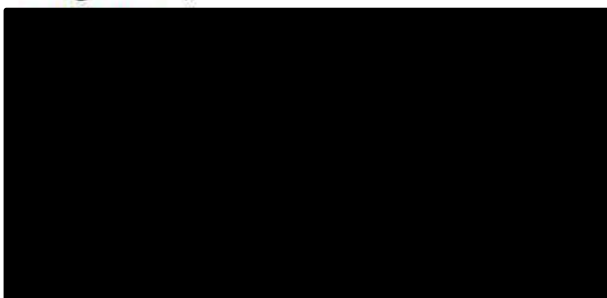
Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad

Zoekgebied 4C ligt dicht bij de voorgenomen Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen - Lelystad - Ens die mogelijk door het IJmeer/Markermeer zal gaan lopen. Niet valt in te zien hoe een hoogspanningsleiding en windturbines gelet op alle hiervoor genoemde bijzondere waarden gecombineerd kunnen worden. En het zal het IJmeer/Markermeer extra onder druk brengen m.b.t de scheep- en pleziervaart.

Tot zover mijn toelichting. Zoekgebied 4C dient naar mijn oordeel, om bovengenoemde redenen, als op voorhand niet realistisch af te vallen en hoeft dan ook niet in het planMER betrokken te worden. Mocht u het zoekgebied onverhoopt handhaven verzoek ik u alle bovengenoemde aspecten, voorzover nog niet in de Nota Reikwijdte en Detailniveau voorzien, mee te nemen in het onderzoek.

Voor de door u aan mijn zienswijze te besteden aandacht zeg ik u dank.

Hoogachtend,

ZIENSWIJZE NRD

Uitsluitend per e-mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Het college van B & W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

1 april 2023

Geachte leden van het college van B&W Amsterdam,

Met interesse hebben wij, [REDACTED] kennis genomen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (planMER windenergie Amsterdam) d.d. 2 februari 2023 (NDR).

Voordat wij hieronder nader op de NDR ingaan een punt vooraf.

Punt vooraf

Het moet ons van het hart dat de aanloop naar en het proces rondom het vaststellen/aanwijzen van de RES-zoekgebieden en de reflectiefase wat ons betreft onzorgvuldig en onnavolgbaar zijn geweest. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat politieke ambities en bestuurlijke drift prevaleren boven een evenwichtige "bottom-up" beoordeling van alle belangen (waaronder in het bijzonder belangen van betrokkenen die rondom een RES-zoekgebied wonen) en van een transparant proces. Stukje bij beetje heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal acties ondernomen om de inwoners van Amsterdam van informatie te voorzien en een stem te geven in dit proces, maar dit is slechts tot stand gekomen door het aandringen en engagement van inwoners en niet door een proactieve opstelling vanuit de gemeente. Opmerking verdient verder dat het gehele proces, maar zeker ook de NRD, voor een 'gewone burger' niet te begrijpen is. Hierdoor is een scheefgroei ontstaan en is een grote groep inwoners van Amsterdam niet op de hoogte van (i) de (effecten van de) voorgenomen plannen en (ii) de NRD, en zijn zij niet in staat hun gedachten hierover te vormen laat staan hun zienswijze te geven. Dat is een teleurstellende aangelegenheid wat Stichting Groen en Leefbaar Landelijk Noord betreft. Van (het bereiken van) maatschappelijk draagvlak is in werkelijkheid geen sprake in de Amsterdamse situatie.

Reactie op NRD

Dat gezegd hebbende komt onze zienswijze – samengevat weergegeven – neer op het feit dat **breder gekeken zou moeten worden**. De NRD/het beoordelingskader geeft namelijk blijk van een te beperkte en te eenzijdige blik op het realiseren van de benodigde energie-opwek door de gemeente Amsterdam met enkel een focus op energie uit wind op land. Deze bredere blik achten wij noodzakelijk om een juiste afweging te kunnen maken tussen politieke ambities en de zorgvuldigheid jegens inwoners. De noodzaak van extra wind op land staat inmiddels breed ter discussie gelet op de gevolgen voor resp. natuur, mens en dier. Als blijkt dat de ambities voor het behalen van de klimaatdoelen met minder schade voor de omgeving ook op een andere wijze, dan nu wordt voorgesteld door de gemeente

ZIENSWIJZE NRD

Amsterdam, behaald kunnen worden, dan dienen deze alternatieven in deze fase te worden onderzocht (zie hierna onze nadere toelichting bij punt 5).

Meer concreet is onze reactie op de NRD als volgt:

1. Wij vinden de voorgestelde onderzoeksopzet/het beoordelingskader niet uitgebreid genoeg. Wij stellen voor om meer en op andere vlakken onderzoek te doen zodat de (nieuwe/voor Amsterdam geldende) normen duidelijk, goed uitlegbaar en handhaafbaar zijn. De voorgestelde onderzoeksopzet gaat te veel uit van de huidige beoordelingsystemen en verouderde informatie. Hierdoor sluiten de normen onvoldoende aan op hinderbelevingsaspecten en zijn deze moeilijk uit te leggen. Wij verzoeken daarom aanvullend onderzoek te laten doen naar de volgende zaken:
 - Een geluidsnorm gebaseerd op gebiedstype; in een druk bebouwd gebied zoals Amsterdam gelden andere normen dan in een niet druk bebouwd gebied.
 - Een geluidsnorm per windsnelheid; bij een bepaalde windsnelheid mag het geluid een bepaalde waarde hebben.
 - Een geluidsnorm voor het maximale geluidsniveau; het geluid mag nooit boven een bepaalde waarde uitkomen.
 - Een norm voor het laagfrequente geluid.
 - Anticipeer alvast op de aanstaande landelijke afstandsnormen zoals aangekondigd in het huidige regeerakkoord. Meer concreet, wat betekent het per zoekgebied als de landelijke afstandsnorm wordt vastgesteld op een minimum van bijvoorbeeld 600m, 800m 1000m etc.?

Met deze uitbreiding is een meer volwaardige vergelijking van de normstellingen mogelijk, waardoor het mogelijk is het beoordelingskader met normen goed af te wegen.
2. Wij missen in het beoordelingskader het meewegen van de effecten van windturbines op omwonende kinderen. Toelichting: er is wat ons betreft onvoldoende bekend en duidelijk over de effecten van windturbines op kinderen, laat staan op kinderen die relatief dichtbij windturbines wonen (denk bijvoorbeeld aan de Waterlandpleinbuurt en Buikslotermeerpleinbuurt langs de ring A10 Noord, daar wonen veel kinderen). Slapeloosheid of concentratieproblemen bij deze kinderen maakt hen een (extra) kwetsbare groep. Wij verzoeken aanvullend onderzoek te laten doen naar de passendheid van de (bestaande) normen voor kinderen en/of de noodzaak voor het vaststellen van een geluidsnorm (specifiek) voor kinderen. Dit zou een afzonderlijke categorie in het beoordelingskader moeten zijn.
3. Wij missen aandacht in het beoordelingskader voor omwonenden die in hoger gelegen appartementen wonen (d.w.z. dus niet op de begane grond, waar hindermetingen doorgaans worden verricht). Nader onderzoek zou moeten worden gedaan naar omwonenden in appartementsgebouwen en flatgebouwen die vanaf een hoger liggende hoogte hinder van de windturbines kunnen hebben (geluidshinder, slagschaduw en het zien van knipperlichten op gelijke of ongeveer gelijke hoogte als de windturbine is vanzelfsprekend niet hetzelfde als op het niveau van een begane grondwoning). Langs de ring A10 Noord bijvoorbeeld is een veelvoud aan dichtbevolkte wijken met flatgebouwen. Om die reden is dit voor de

ZIENSWIJZE NRD

zoekgebieden in/rondom Amsterdam zeer relevant en zou daar nader onderzoek naar gedaan moeten worden.

4. De NRD/het beoordelingskader zou verder meer onderscheid moeten maken op de effecten van windturbines tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase (zie ook het, bekend verondersteld geachte, Nevele-arrest). Dat komt slechts spaarzaam en dus onvoldoende terug in de opzet en uitwerking van de NRD.
5. Zoals eerder aangegeven achten wij nader onderzoek ten aanzien van het doelbereik noodzakelijk. Er wordt in de plannen van de gemeente te weinig aandacht besteed aan de vraag welke alternatieven er zijn om hetzelfde doel te bereiken. De 'scoping' van de NRD is daarom onjuist, althans onvolledig. Dat laat zich, onder andere, als volgt uitleggen:
 - Het is de politieke wens van de gemeente Amsterdam om meer te doen dan in het klimaatakkoord van Parijs is afgesproken. Uiteraard wil Stichting Groen en Leefbaar Landelijk Noord ook dat Amsterdam voldoet aan de gemaakte klimaatdoelen/afspraken, maar waarom moet er meer gedaan worden (want dat is wat dit college wil)? De door de gemeente Amsterdam eigen opgelegde extra ambitie zou niet noodzakelijkerwijs met windenergie bereikt hoeven worden (maar kan ook met zonne-energie of op andere manieren gebeuren).
 - Het is een politieke keuze om alleen te kijken naar het opwekken van windenergie. Andere gemeentes kijken juist alleen naar zonne-energie dan wel naar een combinatie van wind- en zonne-energie. De gemeente Amsterdam stuurt enkel/hoofdzakelijk aan op het opwekken van windenergie en geeft daarmee blijk van een (gekleurde) politieke keuze die ook anders uitgevoerd zou kunnen worden.
 - Juist in een stad als Amsterdam zijn er veel daken en zou er veel zonne-energie d.m.v. dakopvang kunnen plaatsvinden. Dat wordt voor zover wij kunnen overzien nagenoeg volledig buiten beschouwing gelaten. Wat ons betreft is dat onterecht en een te eenzijdige ambitie.
 - Ons voorstel is dat alle alternatieven moeten worden bekeken. Onderdeel daarvan is ook te bepalen welke energie-ambitie daadwerkelijk nodig en afgesproken is en of er in dat kader een combinatie van wind- en zonopwekking plaatsvinden, of alleen met zonne-energie (naast de windturbines die voorgenomen zijn in het Westelijk Havengebied).
6. Wij stellen voor de zoekgebieden eerst verder uit te werken. Hierbij zou aangegeven moeten worden hoeveel duurzame energie (wind en zon) elk gebied minimaal en maximaal kan leveren. Daarna moeten enkele samenhangende alternatieven ontworpen worden, die bestaan uit combinaties van gebieden en manieren van opwekken en een vergelijking van deze gebieden. Zo ontstaat inzicht in gunstige combinaties van locaties en hoe negatieve milieueffecten zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.
7. Wij bevelen een verdere concretisering van zoekgebieden voor windturbine- en zonneparken aan, d.w.z. baken in het MER de gebieden helder af op de kaart en vermeldt per gebied de minimum- en maximumcapaciteit voor wind en zon. Beschreven zou moeten worden in hoeverre milieueffecten al een rol hebben gespeeld bij deze afbakening.

ZIENSWIJZE NRD

- [REDACTED]
8. Het beoordelingskader zou zowel de eerder vastgestelde PlanMER Windvisie Amsterdam 2012 als de MER Addendum Wind op Land Provincie Noord Holland 2021 uitdrukkelijk moeten meewegen en een onderdeel moeten laten spelen. Er dient een vergelijking te worden gemaakt van wat er in 2012 en 2021 met betrekking tot het zoekgebied ring A10 Noord is geadviseerd en waarom daarvan nu (op punten) eventueel wordt afgeweken, terwijl de situatie verder exact hetzelfde is.
 9. Het is onze beleving dat er met name aan onderzoeken en rapporten gerefereerd wordt die passen 'in het straatje' en de klimaatambitie van de gemeente Amsterdam. Het beoordelingskader zou uit moeten gaan van alle relevante informatie en onderzoeken. Waaronder ook – maar niet uitsluitend – recent onderzoek van klinisch fysicus/audioloog Jan de Laat van het Leiden Universitair Medisch Centrum (LUMC) (waaruit blijkt dat 10% van de omwonenden klachten heeft waaronder veel stress en slaapproblemen).
 10. Een deel van de Amsterdamse zoekgebieden is gelegen in veengrond. Het beoordelingskader kent te weinig aandacht toe aan de situatie om windturbines in veengrond te plaatsen. Wat doet de trilling (zowel tijdens de aanlegfase (denk aan het heien etc.) als in de uitvoeringsfase) met deze veengrond? Daar zou nader onderzoek naar gedaan moeten worden.
 11. In het verlengde van het bovenstaande punt, is ons ter ore gekomen dat omwonenden zich zorgen maken over het effect van de trillingen van bijvoorbeeld het heien (dat in veengrond wellicht beter/snel(er) geleidt) op de Vogelmeerpolder en het giftig vuil dat daar is gestort. Ook dit dient nader onderzocht te worden en onderdeel van de MER te worden.
 12. De positie van tuinders van de volkstuinen in/rond Amsterdam behoeven meer aandacht. Er wordt herhaaldelijk gerefereerd aan het feit dat volkstuinen geen geluidsgevoelige objecten zouden zijn en daarom een beperkte risico-bescherming behoeven. Het beoordelingskader lijkt daarmee te miskennen dat veel tuinders 6 maanden per jaar – ook gedurende de nacht – in hun volkstuinhuis verblijven.
 13. Het zoekgebied ring A10 Noord is door de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) van de gemeente Amsterdam afgewezen als geschikte locatie voor windturbines. Dit advies van de TAC zou moeten worden meegewogen. Het (negatieve) advies van de TAC komt, onder andere, op het volgende neer:
 - DE TAC heeft moeten constateren dat het belang van landschap in de regionale energiestrategie kennelijk niet is meegewogen gelet op het feit dat de gepresenteerde zoeklocaties voor windenergie in Amsterdam zijn geselecteerd op basis van het ontbreken van beleidsrestricties van het Provinciaal beleid – niet eigen Amsterdamse beleid.
 - De TAC heeft voorgesteld het vigerende groen- en landschapsbeleid vanuit Amsterdam hierbij alsnog centraal te stellen en daarbij de schaal van het landschap en de wijze van landschappelijk inpassen te betrekken.
 - Vanuit landschappelijke- en belevingswaarde geredeneerd gaat de voorkeur van de TAC uit naar het niet inpasbaar verklaren van deze elementen in de Hoofdgroenstructuur, ongeacht het groentype.
 - Indien – ongeacht dit negatieve advies van de TAC – toch besloten wordt deze elementen in het landschap toe te staan vanwege de RES-opgave geeft de TAC er de voorkeur aan (i) deze te concentreren in 1 of 2 zoekgebieden, (ii) in te zetten op grote turbines (in plaats van kleine), (iii) niet naast hoogspanningsmasten in het landschap en (iv) een bestuurlijk heroverwegingsmoment in te bouwen.

ZIENSWIJZE NRD

- Wat betreft locaties geeft de TAC niet de voorkeur aan zoekgebied 3 maar aan bijvoorbeeld het Westelijk Havengebied.

Het is niet duidelijk of – en zo ja op welke manier - de gemeenteraad dit advies heeft laten meewegen in het aanwijzen van de huidige voorkeurslocaties.

14. Wij stellen voor nader onderzoek te doen naar wat het zou betekenen/opleveren als een deel van de bestaande windturbines in het Westelijk Havengebied vervangen worden door grotere/nieuwere (en meer efficiënte) windturbines. Hoe veel meer ambitie/energie-opwek zou daarmee bereikt kunnen worden? Is het mogelijk om de voor Amsterdam afgesproken duurzame energie doelstelling alleen binnen het Westelijke Havengebied op te wekken?

Tot slot

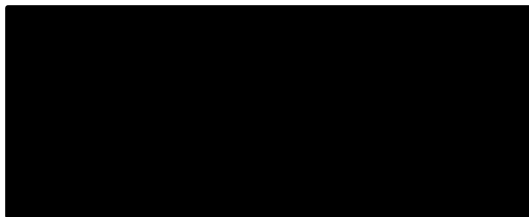
De windenergieplannen moeten navolgbaar zijn, dat zijn de huidige plannen niet. Wij verzoeken dan ook om diverse alternatieven grondig en zorgvuldig te vergelijken. De NRD heeft een te beperkte en eenzijdige focus wat ons betreft. Wij vragen met klem met de zoekgebieden enkele alternatieven (wind en/of zon) samen te stellen die de Amsterdamse energieambitie kunnen behalen en deze alternatieven te vergelijken op hun milieueffecten. In onze visie moet hierbij ook onderzocht worden hoe natuur en landschap zoveel mogelijk kunnen worden ontzien en hoe de gezondheid van omwonenden zo min mogelijk in het gedrang komt.

We verzoeken in dit verband uitdrukkelijk een alternatief uit te zoeken (1) zonder dat er – extra/nieuwe - windturbines in Amsterdam-Noord/Landelijk Noord worden geplaatst en (2) zonder dat er – extra/nieuwe - windturbines in veengrond worden geplaatst. Anders krijgen wij geen goede vergelijking.

Tenslotte verzoeken wij het college van B&W deze zienswijze onder de aandacht te brengen van de commissie MER.

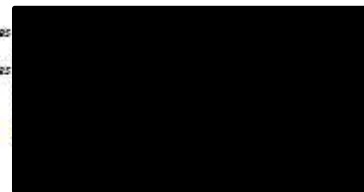
Met vriendelijke groet,

Namens

Bezoekadres

Postadres

Het college van B&W Amsterdam P/a directeur
Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 C Amsterdam

uw brief van: 22 februari 2023
uw kenmerk:
ons kenmerk: 183660137538979 behorende bij zaak: 6337-2023
datum: 30 maart 2023
onderwerp: Zienswijze NRD Windenergie
Amsterdam

Geachte leden van het College van B&W,

Per email stuurde u ons 22 februari 2023 de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) planMER van 22 februari tot 4 april voor een zienswijze toe. Middels voorliggend schrijven maken wij graag gebruik van deze terinzagelegging en dienen wij als college van de gemeente [redacted] een bestuurlijke zienswijze in op de NRD planMER windenergie Amsterdam.

Onderstaand treft u deze zienswijze aan.

Amsterdam laat een groot onderzoek doen naar de mogelijke gevolgen van nieuwe windmolens op de omgeving. De eerste stap hierin is de NRD waarin de toetsingskaders voor de aankomende planMER worden vastgelegd. In de NRD is een lijst met zoekgebieden opgenomen die voor onderzoek naar mogelijke plaatsing van windmolens in aanmerking komen. Een van deze zoekgebieden is de locatie Ring A10 Noord grenzend aan de gemeente Landsmeer. Ring A10 Noord is een voorkeursgebied wat is vastgesteld in de RES 1.0 en wordt meegenomen in planMER.

De gemeenteraad Landsmeer heeft diepe zorgen uitgesproken over dit zoekgebied en over het reservezoekgebied bij de S117, allen gelegen aan de gemeentegrenzen van Landsmeer. Zorgen worden vooral uitgesproken over de geluidsoverlast die windmolens met zich meebrengen en het daarmee verminderen van woongenot van inwoners met een huis in een straal van 2 kilometer rondom deze potentiële windmolens. De gemeenteraad heeft hierom met ruime meerderheid moties aangenomen tegen het plaatsen van windmolens in- en aangrenzend aan Landsmeer. Wij concluderen daarom dat paragraaf 1.1 onjuist stelt dat er draagvlak is en dat zorgen van omwonenden zijn meegenomen. Daarmee valt de essentiële participatievoorwaarde weg voor doorgang van de MER waar die betrekking heeft op zoekgebieden bij Landsmeer. Die zoekgebieden dienen dus geschrapt te worden uit de NRD en daarmee de MER.

Verder staat in paragraaf 2.3 dat de gemeente Amsterdam nauw contact onderhoudt met de buurgemeenten. Landsmeer heeft al eerder laten weten aan Amsterdam dat zij niet gehoord wordt. De NRD geeft dus een onjuiste weergave van zaken en ons standpunt is daarom dat hier zou moeten staan dat er informatie wordt uitgewisseld.

In de NRD wordt als vuistregel een afstand van 350 meter tot woningen gehanteerd. Dit baart zorgen omdat windturbines dag en nacht effectief geluidshinder veroorzaken. Op 300 meter afstand van een grote windturbine ligt het geluidniveau tussen de 40 à 50 dB(A). Windturbines genereren twee soorten geluid: enerzijds mechanisch geluid door apparatuur in de turbine en anderzijds stromingsgeluid door de interactie van de wieken met de lucht.¹ Hierdoor zullen omwonenden op 350 meter van de windmolens altijd geluidsoverlast

¹ [Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid \(rivm.nl\)](#)

ervaren. Daarnaast kan windturbinegeluid variëren omdat wind variabel is. Wanneer een windturbine op hoog vermogen draait kan de geluidsproductie met 10-15 decibel toenemen. Daarnaast kan geluidsoverlast van windmolens 's nachts toenemen. Dit heeft vooral te maken met het feit dat het geluid van andere bronnen dan afneemt en de windturbines beter hoorbaar zijn maar ook doordat op grotere hoogte de wind toeneemt. Na zonsondergang is de kans dan ook groter dat het geluid ritmischer gaat klinken waardoor het meer opvalt.³ Dit zorgt samen met het geluid van de A10, vliegverkeer en verhoogde verkeersdruk over het Zuidende voor nog meer geluidsoverlast voor inwoners rondom het gebied Ring A10 Noord.

Hierom beoordelen wij Ring A10 Noord als een ongeschikte zoeklocatie voor windmolens. Ons standpunt is dus dat bestaande overlast door verkeer juist een extra complicatie is bij het plannen van windturbines. Echter, het NRD oordeelt het tegenovergestelde. In paragraaf 3.3.2 staat dat qua hinder alleen gekeken gaat worden naar de toename van het aantal ernstig gehinderden. De bewoners die ernstige hinder gaan hebben door windturbines worden daardoor niet meegeteld als ze nu al ernstige hinder hebben van verkeersgeluid. Er komen dan zogenaamd geen ernstig gehinderden bij. Wij gaan zoals gezegd niet akkoord met die redenering, omdat dit zou betekenen dat de windturbinehinder van onze inwoners die al overlast hebben van lucht- en wegverkeer niet meetellen - dat terwijl verkeer en vliegtuigen 's nachts stil zijn en windturbines geluid blijven maken. Bovendien wordt windturbinegeluid niet goed gemaskeerd door verkeersgeluid. Ons standpunt is dat vooral gekeken moet worden naar het absolute aantal ernstig gehinderden door windturbinegeluid in de effectbeoordeling – dus zonder verrekening met bestaande overlast.

In paragraaf 2.9.2 staat dat gekeken gaat worden naar woningbouwplannen Amsterdam 2050, maar van buurgemeenten wil men alleen kijken naar plannen waarover ruimtelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Hier gaan wij niet mee akkoord. Landsmeer heeft woningbouwambitie langs haar rand en die is van belang: de inschrijfduur voor een woning in Landsmeer is 22 jaar. Daarom zou die ambitie moeten worden meegenomen als een apart scenario in de effectbeoordeling;

Verder zouden we graag meer duidelijkheid krijgen over de beoordeling van de zoekgebieden. In de NRD wordt aangegeven dat alle zoekgebieden ongeacht hun status als voorkeursgebied, reservegebied of extra reservegebied op dezelfde manier in het MER onderzocht en beoordeeld worden. Ons rest dus de vraag in hoeverre er na de MER beoordeling nog geprioriteerd wordt op status van de zoekgebieden? Ring A10 Noord wordt nu behandeld als voorkeursgebied maar in Broekerveer ligt eveneens een groot extra reservegebied. Wat is de kans dat Broekerveer als geschikte locatie wordt geacht na het MER ondanks haar status als extra reservegebied?

Gesteld wordt op pagina 27 dat laagfrequent geluid niet wordt meegenomen in de effectbeoordeling vanwege een onderzoek uit 2020. Het rapport van de Expertgroep gezondheidseffecten uit 2022 adviseert echter in opdracht van Amsterdam op pagina 2 en 25 om 'voor Laagfrequent geluid een aparte norm te hanteren die vergelijkbaar is met die in Denemarken'. Dit advies wordt nu niet meegenomen. Daarom verzoeken wij u om op te nemen in de NRD dat aan de effectbeoordeling wordt toegevoegd het aantal gevoelige objecten waarbij de lage frequenties (10-160Hz) binnenshuis boven de 20dB zijn bij windsnelheden van 6 tot 8 meter per seconde.⁴

Tot slot is het een taak van de gemeente op te komen voor de belangen van haar inwoners. De gemeente Landsmeer heeft een enquête onder haar inwoners gehouden en daaruit kwam naar voren dat men geen grote windturbines in de nabijheid wil. Duizenden Landsmeeders hebben daarnaast de petitie tegen Amsterdamse windmolens van Windalarm ondertekend.

Ondanks dat wij de ernst van de klimaatcrisis en druk op de voortgang van de RES begrijpen, hopen wij aandacht te vestigen op onze zorgen vanwege het mogelijk plaatsen van windmolens langs de grens van gemeente Landsmeer om bovengenoemde afwegingen.

namens het college van burgemeester en wethouders van

³ Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid (rivm.nl)

Het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
o.v.v. Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Datum 3 april 2023
Onderwerp Zienswijze NRD PlanMER Windenergie Amsterdam

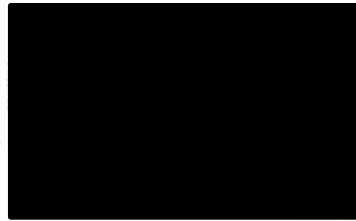
Geacht college,

Met ingang van 22 februari 2023 ligt de Nota Reikwijdte en Detailniveau voor de PlanMER van Windenergie in Amsterdam ter inzage. [redacted] ziet aanleiding een zienswijze naar voren te brengen.

[redacted] beheerder van de Rijkswegen en hoofdvaarwegen en spant zich in voor een vlotte en veilige doorstroming van het verkeer. Tevens ziet [redacted] toe op een goede verankering van het rijks(vaar)wegennet in plannen in het ruimtelijk domein. Dat betekent dat [redacted] erop let dat gronden langs rijks(vaar)wegen correct worden bestemd en begrensd, zodat de aanleg, de instandhouding en het onderhoud en beheer van de rijksweg niet worden belemmerd.

Met deze zienswijze breng ik een aantal punten onder uw aandacht in relatie tot de Nota Reikwijdte en Detailniveau:

1. Langs diverse Rijkswegen is een ministeriële regeling van de Barro van kracht, zoals langs de A10-Noord, A7 en A8. Het betreft een ruimtereservering voor één of twee rijstroken. Dit houdt in dat op grond van het Barro een gemeente geen wijziging van het bestemmingsplan mag vaststellen of een omgevingsvergunning strijdig gebruik verlenen voor zover dit plan/project betrekking heeft op het reserveringsgebied als bedoeld in artikel 2.7.2. Dit betekent dat er geen overdraai mag plaatsvinden over de ruimtereserveringen. Wij verzoeken de gemeente dit op te nemen in de NRD en als grondslag te gebruiken in tabel 2 op pagina 15.
2. De beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken is van toepassing voor zowel Rijkswegen als voor hoofdvaarwegen. In de NRD wordt de beleidsregel genoemd in de tabel op pagina 15. Wij verzoeken de gemeente de beleidsregel ook op te nemen op pagina 63 bij het Rijksbeleid.

3. De beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken voorziet in afstandsregels en een onderbouwing van het waarborgen van de externe- en verkeersveiligheid. In de NRD is externe veiligheid voorzien. Voor de verkeersveiligheid vragen wij doorgaans een wegbeeldanalyse. Tevens stellen wij de volgende kaders en richtlijnen als randvoorwaardelijk:

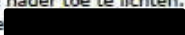
Datum
3 april 2023

Ons kenmerk:

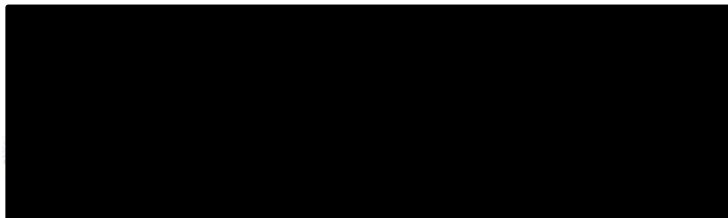

- a. Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW2020)
- b. Beoordeling van objecten langs autowegen en autosnelwegen
- c. Richtlijnen Vaarwegen 2020

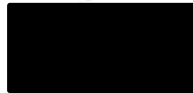
Wij verzoeken de gemeente de wegbeeldanalyse en bovenstaande kaders en richtlijnen op te nemen in het NRD en als grondslag te gebruiken bij de afweging.

4. Voor het plaatsen van windturbines nabij waterstaatswerken is mogelijk een vergunning vereist vanuit de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (WBR) en/of Waterwet. Vanuit deze vergunningen stellen wij nadere eisen om de instandhouding van de waterstaatswerken te waarborgen, zoals bodemgesteldheid, ecologie, waterkwaliteit, etc. We verzoeken de gemeente om tijdig met Rijkswaterstaat in gesprek te gaan over deze eisen.

Ik ben graag bereid deze zienswijze nader toe te lichten. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer

Hoogachtend,

Het college van BenW Amsterdam
p/a directeur Ruimte en Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT AMSTERDAM

DATUM
3 april 2023
CONTACTPERSOON

Verzonden per e-mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geacht college,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau d.d. 2 februari 2023 als eerste stap voor de planMER Windenergie Amsterdam.

Wij waarderen het werk dat is gedaan om te komen tot deze NRD. Echter, wij hebben nog een aantal opmerkingen en aanvullingen. Deze treft u verderop hieronder, gerangschikt naar paragraaf in de NRD, aan. Onze opmerkingen hebben vooral te maken met de status van Weesperluis. In de NRD staat weliswaar dat rekening wordt gehouden met plannen, maar om te voorkomen dat Weesperluis in zijn volle omvang over het hoofd wordt gezien, zouden wij graag zien dat deze woonwijk ten noorden van Weesp met name wordt genoemd. De vrees dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met Weesperluis, concluderen wij uit het feit dat wij, gaandeweg het proces, hebben moeten concluderen dat kaartmateriaal nogal eens verouderd is of dat er gewerkt wordt met kaartmateriaal waarop Weesperluis maar ten dele bebouwd is.

Verder houdt de NRD geen rekening met natuurcompensatiegebieden in het kader van de Wet Natuurbescherming, waarvan het goed kunnen functioneren van cruciaal belang is voor de voortgang van, in dit geval, de woningbouw en voorzieningen. Inmiddels heeft de GEM Bloemendalerpolder, op initiatief van de gemeente Amsterdam, afspraken met de gemeente gemaakt over het uitbreiden van het aantal woningen in Weesperluis, juist in het westelijk deel van het gebied, dat zich het dichtst bij de zoeklocatie Diemerscheg bevindt. Het gaat om het toevoegen van circa 600 woningen binnen de rode contour van de ontwikkeling Weesperluis, in het gebied ten westen van de Oude Papelaan. Daarmee komt het totaal aantal woningen in Weesperluis op 3.550, waarmee een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het verminderen van de nog altijd grote behoefte aan woningen rondom Amsterdam. Indien er al windturbines worden ontwikkeld vinden wij het van zeer groot belang dat de bewoners en toekomstige bewoners hierover worden geïnformeerd en betrokken en dat lokaal eigenaarschap het uitgangspunt is.

Uiteraard hebben wij ook een zienswijze gegeven op de NRD die de gemeente Diemen heeft doen verschijnen. Binnen de gemeentegrenzen van Diemen bevinden zich twee zoeklocaties voor windturbines die Weesperluis raken. De gemeente Amsterdam kent één zoeklocatie die Weesperluis zou kunnen raken. Onze zienswijze op de NRD Wind van de gemeente Diemen hebben wij ter informatie bijgevoegd.

Opmerkingen per paragraaf

1.1 Aanleiding

Hierin staat te lezen dat er een minimale grens van 350 meter afstand wordt gehanteerd (conform de RES 1.0 NHZ) tot geluidsgevoelige objecten zoals woningen. Graag zouden wij hier aan toegevoegd zien dat de minimale afstand nog kan veranderen op het moment dat nieuwe landelijke regelgeving ten aanzien van afstanden en / of hinderzones van kracht wordt. Dat staat weliswaar in paragraaf 3.3.1, maar we zouden het hier ook graag genoemd zien.

Bij de prioritering van zoekgebieden staat vermeld dat er rekening gehouden is met de zorgen en de belangen van omwonenden. Voor het zoekgebied Diemerscheg geldt dat de meeste omwonenden nog niet bekend zijn, namelijk de toekomstig bewoners van Weesperluis die in het westelijk deel van Weesperluis komen te komen. Dat hebben wij, met name in de klankbordgroep Zuid-Oost, ook kenbaar gemaakt. Desondanks zijn hier de belangen van toekomstig bewoners van Weesperluis niet genoemd. Graag zouden wij dat toegevoegd zien.

Daar waar de reflectiefase staat genoemd, willen we graag opmerken dat in de klankbordgroep Zuid-Oost, waaronder voorkeursgebied 5A Diemerscheg valt, geen ruimte was voor het uitbrengen van een advies voor de vervolgfase. De participatie verliep in een zodanig keurslijf, dat een inhoudelijke dialoog niet mogelijk was. De zorgen en behoeften die hier staan genoemd, hebben dan ook voornamelijk betrekking op het gevolgde proces. Wat ons betreft zijn de behoeften en zorgen over eventuele plaatsing van windturbines in de Diemerscheg onvoldoende tot uitdrukking gekomen.

1.4.1 Juridisch grondslag m.e.r.-procedure

De invoering van de Omgevingswet is inmiddels uitgesteld naar 1 januari 2024. Het lijkt ons goed om die datum hier ook te noemen.

2.5.1 Aannames

Bij de belemmeringsanalyse missen wij de gebieden die als natuurcompensatiegebied zijn aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet, om bijvoorbeeld nabijgelegen woningbouw op basis van een onherroepelijk bestemmingsplan mogelijk te maken. Voorbeeld: Weesperluis. Het is van cruciaal belang dat het functioneren van natuurcompensatiegebieden niet wordt aangetast door de komst van windturbineparken. Dat brengt niet alleen het betreffende natuurcompensatiegebied in gevaar, maar ook de realisatie van woningbouw en de voorzieningen zoals scholen en kinderopvang.

Bij de verblijfsobjecten met woon-, zorg- of onderwijsfunctie graag toevoegen: of objecten waarvoor een onherroepelijk bestemmingsplan geldt, maar die nog niet zijn gerealiseerd. Voorbeeld: Het westelijk deel van Weesperluis. Daarbij benadrukken wij dat naar verwachting in het westelijk deel van Weesperluis op korte termijn nieuwe maatschappelijke voorzieningen worden toegevoegd op het gebied van onderwijs en kinderopvang. Dit mede als gevolg van het grote aantal jonge gezinnen in Weesperluis en op verzoek van de gemeente Amsterdam.

In tabel 2 graag toevoegen: ... of de afstand die mogelijk wordt bepaald in de landelijke regelgeving die eraan komt.

2.9.2 Stadsontwikkelingen

Graag refereren wij aan de Afsprakenbrief Kansen voor Weesperluis, ambtelijk geaccordeerd en ondertekend door de gemeente Amsterdam, waarin onder meer afspraken zijn gemaakt om circa 600 woningen en voorzieningen toe te voegen aan Weesperluis, waarvoor ruimte is in het westelijk deel. Zie ook:

<https://bloemendalerpolder.mett.nl/info+mededelingenbord/2425926.aspx?t=Uitgelegd-Meer-woningen-en-voorzieningen-in-westelijk-deel-Weesperluis>

<https://www.amsterdam.nl/projecten/weesperluis/plannen-extra-woningen-voorzieningen/>

Ten tijde van de vaststelling van de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 waren deze afspraken, gemaakt op initiatief van de gemeente Amsterdam, nog niet actueel. De Omgevingsvisie is op dat punt dus niet actueel.

Er staat aangegeven dat de effecten van windturbines op 'stadsontwikkelingen' wel in beeld worden gebracht, maar niet worden meegenomen in de effectbeoordeling. De vraag is hoe de effecten dan wel worden beoordeeld. Ons voorstel is om de beoordeling wel te doen, en dan als bijlage bij de MER te doen. Voor belanghebbenden / (toekomstig) omwonenden is het van belang om de effecten te kennen en de mogelijkheid te hebben erop te reageren.

3.6.1 Toetsingskader

Graag hieraan toevoegen: Gebieden die in het kader van de Natuurbeschermingswet in de betreffende Ontheffing zijn aangewezen als natuurcompensatiegebied om andere ontwikkelingen (bijvoorbeeld woningbouw) mogelijk te maken. Voorbeeld: Weesperluis.

3.6.1.1. Gebiedsbescherming

Graag hier een extra kopje aan toevoegen: Natuurcompensatiegebieden, zie ook de opmerking hierboven.

Bij figuur 6 en figuur 7: Natuurcompensatiegebied 't Breedland (deel van de ontwikkeling Weesperluis) graag ook aanmerken als beschermd gebied. Het is geen Natura 2000, maar wel beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet en staat in verbinding met de Waterlandtak.

Bij figuur 10: Graag de Waterlandtak toevoegen. Deze is deel van de provinciale ecologische structuur. Het is wat beperkt om alleen naar de gemeentelijke ecologische structuur te kijken, dit geeft geen compleet beeld.

3.10 Recreatie

Bij figuur 12: Deze kaart lijkt onvolledig, omdat er geen enkel element uit de legenda binnen het stadsgebied Weesp is aangegeven, mogelijk omdat uitgegaan wordt van beleidsdocumenten die zijn opgesteld vóór de fusie tussen Amsterdam en Weesp? 't Breedland, ten noorden en ten westen van Weesperluis, is natuurcompensatiegebied dat ook moet worden aangemerkt als ruigtegebied / struinnatuur.

4.1.3 Reflectiefase (zomer 2021-voorjaar 2022)

Zie onze opmerking over de klankbordgroep Zuid-Oost bij paragraaf 1.1.

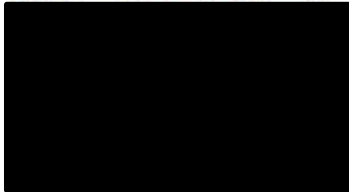
Bij tabel 20, N13: Hier staat vermeld dat soortgroepen (waaronder amfibieën en reptielen) locatie specifiek wel nadelige effecten kunnen ondervinden. Graag wijzen wij erop dat in natuurcompensatiegebied 't Breedland, ten noorden en ten noordwesten van Weespersluis, specifiek is ingericht als habitat voor de heikikker, de rugstreppad en de ringslang. De heikikker is voor de inrichting van het gebied maatgevend. Onze ecologen kunnen daar desgewenst met de opstellers van de projectMER over in gesprek, om ervoor te zorgen dat de mogelijke effecten van windturbines in het zoekgebied Diemerscheg op de juiste wijze in de projectMER terechtkomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Namens deze,

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
Gemeente Amsterdam
T.a.v. Team Regionale Energiestrategie
Postbus 2758
1000 CT AMSTERDAM

CLASSIFICATIE C1 - Publieke Informatie
DATUM 3 april 2023
ONZE REFERENTIE
BEHANDELD DOOR
TELEFOON DIRECT
E-MAIL

BETREFT: Zienswijze NRD plan-MER Programma Windenergie Amsterdam

Geachte lezer,

Onlangs is via de Staatscourant bekend gemaakt dat bovenstaand plan dat door de gemeente Amsterdam (hierna: de gemeente) is opgesteld, ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt [REDACTED] bij deze gebruik.

[REDACTED] legt met haar assets, evenals vele andere (ruimtelijke) activiteiten en ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving, een claim op de beperkte beschikbare vrije ruimte in Nederland. Deze claim kan alleen worden gerechtvaardigd indien een goede afweging van alle relevante belangen heeft plaatsgevonden. Het Rijk heeft daarop voorgesorteerd door in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) assets met een spanningsniveau van 110kV en hoger, 'hoogspanning' te noemen en aan te wijzen als zijnde van nationaal belang. De gemeente is in principe het bevoegd gezag voor het ruimtelijk vastleggen van stationslocaties en tracés voor hoogspanningsverbindingen met een spanningsniveau van 110 en 150 kV.

Het elektriciteitsnet dient juist te worden geborgd in ruimtelijke plannen.

Voor [REDACTED] als landelijke netbeheerder geldt, dat zij bij het in stand houden van het landelijk elektriciteitsnet de volgende doelstelling nastreeft:

"Een veilig, betrouwbaar en duurzaam transport van elektriciteit voor en door Nederland tegen de laagst maatschappelijke kosten met inachtneming van alle relevante aspecten."

Deze doelstelling is vertaald in drie bouwstenen die voor [REDACTED] van belang zijn bij het opstellen van gemeentelijke ruimtelijke plannen, te weten:

- het behouden en het creëren van ruimte voor het elektriciteitsnet voor bestaande en toekomstige activiteiten van [REDACTED];
- het beschermen van het elektriciteitsnet tegen activiteiten in de nabijheid van die netten voor activiteiten die daar een bedreiging voor (kunnen) vormen;
- het waarborgen van de omgevingskwaliteit in de nabijheid van het elektriciteitsnet.

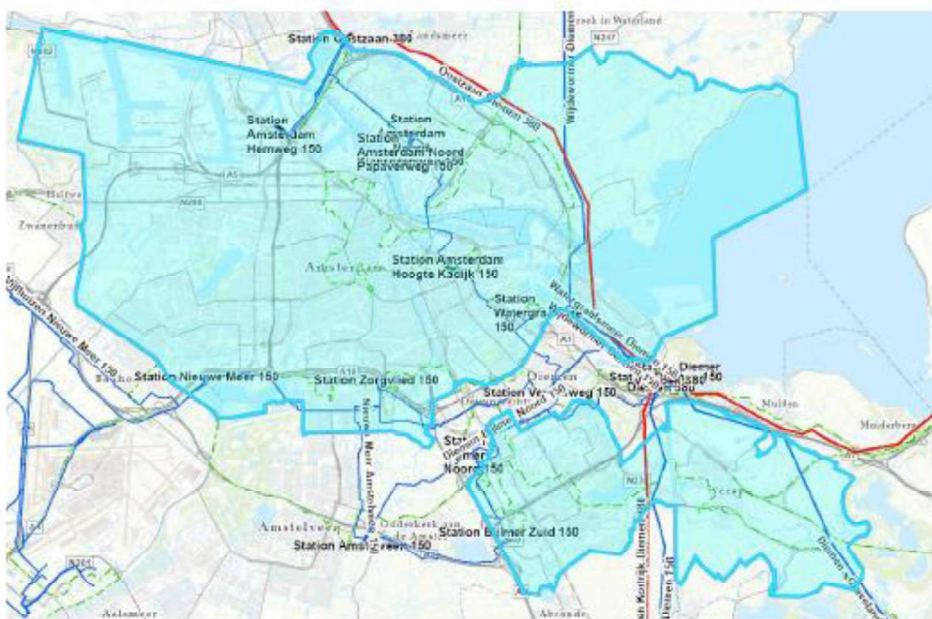

In het kader van bovenstaande uitgangspunten is het plan "NRD plan MER Programma windenergie Amsterdam" beoordeeld.

Belang

Op dit moment bevindt zich binnen de gemeente meerdere bovengrondse en ondergrondse hoogspanningsverbindingen, daarnaast bevinden zich binnen de gemeente ook meerdere hoogspanningsstations. Hieronder ziet u de ligging.

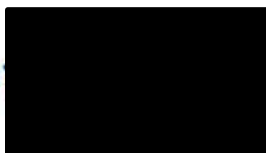

Inhoudelijke reactie

vindt het positief dat in de bepaling van de windzoekgebieden rekening wordt gehouden met de functie van het hoogspanningsnet als vitale infrastructuur die bescherming verdient. Dit sluit aan op het feit dat het hoogspanningsnet in de NOVI is aangeduid als nationaal belang.

Op de wijze waarop het hoogspanningsnet is meegenomen in de NRD wil het volgende opmerken:

- In figuur 1 zijn enkel bovengrondse hoogspanningsverbindingen weergegeven, terwijl de veiligheidsafstanden uit de Handreiking Risicozonering Windturbines 2020 (HRW2020) ook van toepassing zijn op hoogspanningsstations en ondergrondse hoogspanningskabels. Het verzoek is deze assets toe te voegen aan de kaarten in de NRD en plan-MER. Bij meerdere van de in paragraaf 2.6 genoemde locatiealternatieven lijkt er overlap te ontstaan met de veiligheidsafstanden rond deze hoogspanningsassets

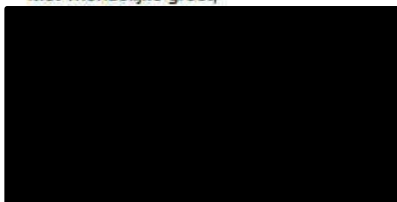
DATUM 3 april 2023
ONZE REFERENTIE GFO-N-RE 23-0321
PAGINA 3 van 3

- Behalve de bestaande hoogspanningsinfrastructuur zijn in het Ontwikkelingskader Elektriciteitsvoorziening Amsterdam 2035 verschillende nieuwe hoogspanningsassets opgenomen. Bij meerdere van de in paragraaf 2.6 genoemde locatiealternatieven lijkt er overlap te ontstaan met de veiligheidsafstanden rond deze geplande hoogspanningsassets. Het verzoek is daarom ook rekening te houden met toekomstige TenneT-assets in relatie tot de zoekgebieden voor windenergie
- Het verzoek is [redacted] toe te voegen aan de genoemde overlegpartners op pagina 9 van de NRD
- In tabel 2 op pagina 15 wordt een afstand tussen windturbines en hoogspanningsinfrastructuur gehanteerd die afwijkt van de veiligheidsafstand uit de HRW2020. [redacted] kan pas eventueel instemmen met een kleinere afstand indien er een specifieke risicoanalyse is uitgevoerd, waarbij onder meer de grootte van het effect op de netsituatie wordt beschouwd. Het op voorhand generiek hanteren van een kleinere veiligheidsafstand is daarom niet wenselijk. Ons verzoek is de veiligheidsafstand zoals vastgelegd in de HRW2020 toe te passen in de NRD en het daarop volgende plan-MER
- In paragraaf 3.5 wordt de HRW2020 genoemd als onderdeel van de kaders voor externe veiligheid. [redacted] merkt op dat het beleid omtrent veiligheidsafstanden tussen windturbines en hoogspanningsinfrastructuur niet onder externe veiligheid valt. Er is immers geen sprake van een risico op overlijden van personen, in tegenstelling tot bij bijvoorbeeld buisleidingen. Een passender aanduiding voor het beleid zoals vastgelegd in HRW2020 is daarom 'bescherming van vitale infrastructuur'
- Voor wat betreft netinpassing wordt in paragraaf 3.12 de afstand tot hoogspanningsinfrastructuur als beoordelingscriterium gehanteerd. Dit kan een tegenstrijdigheid vormen met de veiligheidsafstanden uit HRW2020. Ook wordt niet alle windenergie rechtstreeks op het hoogspanningsnet aangesloten. Met name kleinschalige windparken kunnen ook via het middenspanningsnet worden gefaciliteerd. Bovendien is de beschikbaarheid van aansluitcapaciteit op hoogspanningsstations slechts een momentopname. Er kan (vooralsnog) door de netbeheerders geen aansluitcapaciteit worden gereserveerd voor windparken. Beschikbare aansluitcapaciteit kan dus in de periode tussen afronding van het plan-MER en de ontwikkeling van het windpark al toegewezen zijn aan andere klanten
- Ten aanzien van paragraaf 4.5 is het verzoek aan de gemeente Amsterdam om [redacted] te betrekken in de vervolgstappen van dit proces

Mocht u naar aanleiding van deze zienswijze vragen hebben horen wij dat uiteraard graag via [redacted]

Wij zien uw reactie op deze zienswijze onder vermelding van ons kenmerk met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

0403-004

Geachte heer/ mevrouw,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens. Ik deel de zienswijze van [REDACTED]

Zie hieronder mijn argumenten.

In de notitie reikwijdte staat onder 3.10 (p 42)

“3.10 Recreatie

Hoewel er geen toetsingskader is voor het beoordelen van de effecten van windparken op recreatie zal het plan MER wel inzicht bieden in het effect op recreatie door de locatiealternatieven te beoordelen op hun ligging ten opzichte van recreatie-bestemmingen, zoals (stads)parken, volkstuinen en wandel- fiets- en gebieden voor waterrecreatie.

Tevens kijkt het MER in hoeverre de plaatsing van windturbines in of nabij recreatiegebieden het effectieve oppervlak van dat gebied aantast. Zo zal een windturbine in een kitesurfgebied een grotere impact hebben dan een windturbine in een hondenuitlaatgebied (waar, buiten de fundering, nog steeds prima gebruik van kan worden gemaakt).”

- Ik vind het bijzonder dat de gemeente het gebruik van een recreatiegebied slechts erop beoordeeld of (en in hoever) het gebied toegankelijk is.
- Amsterdam is een stad met hoge verdichting.
 - o Veel bewoners hebben weinig of geen buitenruimte;
 - o De behoefte om te kunnen recreëren is groot. Dit is vooral in de zomermaanden afleesbaar aan de drukte in de stadsparken, het Marineterrein, De Omval, etc. ;
 - o Recreatie is essentieel voor de gezondheid van alle Amsterdammers;
 - o Recreëren in het groen heeft een duidelijke meerwaarde;
 - o Onder windmolens kan niet gerecreëerd worden;

Geen ambitie Amsterdam m.b.t. sturing op vermindering energie

- Los hiervan laat de Gemeente na om te kijken hoe wij kunnen minderen in het energieverbruik:
 - o Terrassen hebben nog steeds warmtebronnen in gebruik
- § De vraag moet gesteld worden of het nodig is om in de winter buiten op een verwarmd terras te zitten?
- § Dit staat haaks op steeds strenger beleid op duurzaam bouwen (BENG-eisen);
 - o De gemeente stimuleert (lees subsidieert) geen zonnepanelen in de stad, terwijl hier juist veel mogelijkheden zijn;
 - o Er wordt te weinig steun gegeven aan het verduurzamen van sociale woningen.

Aantasting Hoofdgroenstructuur

“Hoofdgroenstructuur

In de Hoofdgroenstructuur zijn gebieden aangewezen door de gemeente Amsterdam waarbinnen de functies groen en groene recreatie dienen te worden behouden ten behoeve van biodiversiteit, milieu en leefbaarheid. De beleidsregels voor deze gebieden zijn vastgelegd in de Structuurvisie 2040. Het geactualiseerde beleidskader voor de nieuwe Hoofdgroenstructuur zal naar verwachting medio 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel gelden de regels in de Structuurvisie 2020.”

- Ook hier loopt een referendum, waarbij de gemeente niet gebonden is om deze mee te nemen in hun plannen. à zie ook <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/nieuws/2023/referendum-hoofdgroenstructuur/>
- Hetzelfde geldt voor de plannen in de Lutkemeerpolder: De gemeente legt burgerprotesten

naast zich neer zonder te kijken wat de behoefte is van hun burgers.
à <http://behoudlutkemeer.nl/about/> en <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-laat-met-de-lutkemeerpolder-zien-dat-beloftes-voor-duurzaamheid-en-klimaat-niet-loos-zijn~b7e735a6/>

Los hiervan:

Moeten wij energie creëren voor steeds nieuwe behoeftes (e-bikes, etc.) of is het verstandig om in te zetten mensen te stimuleren om bewuster hiermee om te gaan?

Mochten er nog vragen zijn graag even contact.

Met vriendelijke groet,

████████████████████

Aan: het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Per email: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 april 2023

Betreft: Zienswijze volkstuinders NRD Windenergie Amsterdam d.d. 22 februari 2023.

Geacht college,

Wij dienen deze zienswijze op de concept NRD Windenergie Amsterdam in namens de [REDACTED] en de daarbij aangesloten volkstuinparken en ondergetekende [REDACTED] die nu in of heel dicht bij de voorkeurszoekgebieden liggen.

Bij de negen¹ direct betrokken volkstuinparken gaat het in totaal om ruim 1.900 volkstuinen en zeker 4.800 tuinders en hun familieleden of medetuinders.

Daarnaast zijn er nog enkele volkstuinparken die dicht bij de reserve- en extra reservezoekgebieden liggen. Dat betreft zo'n 500 tuinders. Deze reserve en extra reservezoekgebieden lopen mee in de komende Plan MER, waarvoor nu de NRD ter inzage ligt.

Bij deze op zich al grote aantallen moeten we ook nog de dulzenden bezoekers en passanten (wandelaars, fietsers, buurtgenoten en omwonenden die gebruik maken van faciliteiten) optellen die jaarlijks op de tuinparken komen. Ook hun ongestoord en ongehinderd welbevinden, gezondheid en veiligheid zijn hier in het geding! Deze aantallen zullen alleen maar toenemen omdat de gemeente en de volkstuinen samenwerken om meer Amsterdammers te laten meegenieten van onder andere het groen, de biodiversiteit en de flora en fauna op de tuinen!

Alle betrokken tuinders maken zich ernstige zorgen over de positie die de volkstuinen in de NRD krijgen en dringen erop aan deze grondig aan te passen.

Deze zorgen betreffen met name de volgende aspecten:

1. Gezondheid en geluid;
2. Veiligheid;
3. Natuur en biodiversiteit;
4. Recreatie;
5. Sociale aspecten;
6. Prioriteit bij de haven.

Deze onderwerpen lichten wij hieronder kort toe.

1. Gezondheid en geluid

- a) *Beschouw verblijfstuinen als geluidgevoelige objecten.*

Volkstuinen en tuinders moeten op dezelfde wijze worden meegenomen in de NRD

¹ Dit zijn de tuinparken Buikslotermeer, De Molen, Tuinwijk, Kweekust, Wijkergouw, Rust en Vreugd, Nieuwe Levenskracht, Linnaeus en Frankendael

en daarna in de planMER als bewoners en woonhuizen, dus als geluidgevoelige bestemmingen.

In dit verband verwijzen wij ook naar een unaniem advies van de Stedelijke Adviesgroep RES-Amsterdam (SARA) om de tuinders zo mee te nemen. Deze adviseert dit nadrukkelijk in zijn advies d.d. 15 december 2022. Het college gaat hier volledig aan voorbij.

Weliswaar wordt aangegeven dat hier in het PWA op zal worden ingegaan, maar daar hoort dan het onderzoeken van de (geluids-)effecten van de plaatsing van windturbines op de gezondheid van tuinders en de juiste positie in de belemmeringenanalyse aan vooraf te gaan.

b) Tel volkstuinters mee als ernstig gehinderden.

Tuinders verblijven gedurende 6-7 maanden per jaar langdurig en gedurende aaneengesloten periodes op hun tuin. Bijna alle tuinparken hebben immers een verblijfsbestemming.

Maar de tuinders verblijven dan in (houten) huisjes die veel slechter zijn geïsoleerd dan woonhuizen. Bovendien zijn zij overdag veelal buiten in hun tuin aan het werk.

Dit zou dus eerder pleiten voor de toepassing van strengere normen dan wat nu wordt voorgesteld. Er zal immers meer geluidshinder zijn dan bij woningen op dezelfde afstand van windturbines. Ook de veiligheidsrisico's zijn groter.

Tuinders vallen dus zeker binnen de categorie van mogelijk (ernstig) gehinderden. Het is daarom van het grootste belang dat de effecten op de gezondheid van tuinders serieus worden onderzocht.

c) Onderzoek ook andere dB normen (37-40 en 42 dB Lden).

Geluid is een belangrijke factor bij de risico's van gezondheidsschade. Er is veel onderzoek voorhanden waaruit blijkt dat de nu toepasselijke wettelijke normen eigenlijk te ruim zijn. Het college houdt echter vast aan de adviezen van de Expertgroep Gezondheid. Uiteindelijk zaten daar (slechts) twee experts in, zonder medische achtergrond, althans geen arts. Terwijl nota bene honderden artsen en andere deskundigen via de klankbordgroep gezondheid en via een raadsadres onderbouwd en specifiek hun zorgen over deze normeringen hebben geuit. En die zorgen zijn gebaseerd op beter en recenter onderzoek en evaluatie van onderzoek dan de Expertgroep in zijn advies heeft meegenomen. Om die reden pleiten wij ervoor om ook de 37-, 40 en 42 dB Lden op dezelfde wijze mee te nemen als nu in de NRD wordt voorgesteld voor de 45 en 47 dB Lden. Namelijk als harde normen!

d) Hanteer naast geluidsnormen ook afstandsnormen.

Nederland is het enige land met alleen een geluidsnorm. Andere EU-landen hanteren een afstands- en geluidsnorm naast elkaar of hanteren het voorzorgsprincipe door bijvoorbeeld ten minste 10 keer de tiphoogte aan te houden, zoals Denemarken. Voor sommige tuinparken (met name in zuidoost) geldt dat zij ook binnen het bereik van windturbineplannen van aangrenzende gemeenten liggen. Hier zou speciale aandacht voor moeten zijn. Dat ontbreekt in de NRD.

e) Onderzoek de mogelijke effecten van Trillingen en Laag Frequent Geluid op de gezondheid.

De gezondheidsrisico's van Laag Frequent Geluid en Trillingen worden in de NRD en in de reactie van de wethouder weggewuifd, zonder dat daar een goede onderbouwing voor wordt gegeven. Ook hier pleiten wij voor goed onderzoek om

(gezondheids)problemen te voorkomen of in ieder geval deze van tevoren goed te kunnen inschatten.

- f) Lden is geen goede norm van geluidshinder van windturbines. Onderzoek ook de hinder bij piekbelasting.
Handhaafbaarheid is één van de problemen rond de op dit moment toepasselijke geluidsnormen, die zijn gebaseerd op dB Lden (dag en nacht) en dB Lnight. Deze normen berekenen de gemiddelde geluidsbelasting over een jaar. Dat heeft tot gevolg dat geluidsoverlast met een groot risico op gezondheidsschade soms jaren kan aanhouden voordat maatregelen kunnen worden genomen. Metingen duren immers een aantal jaar. De toepassing van Lden en Lnight als norm heeft bovendien tot gevolg dat periodes met een lage geluidsproductie 'gecompenseerd' kunnen worden door periodes met hoge geluidsproductie later in het jaar (zolang het gemiddelde maar niet wordt overschreden). Dit is een factor die overlast, hinder en de kans op gezondheidsschade ernstig vergroot.
Daarnaast is er dus het risico dat aan het eind van het jaar niet meer gehandhaafd wordt. Om die reden pleiten wij voor de toepassing van andere normen.
Bij geluid zou in ieder geval ook het niveau van de piekbelasting en de verwachte duur daarvan moeten worden meegenomen.
- g) Neem cumulatie van schadelijke effecten voor de gezondheid mee.
In de NRD worden de verschillende hindereffecten ieder afzonderlijk beoordeeld. Daarmee wordt voorbijgegaan aan de gevolgen van cumulatie van effecten, zoals van verschillende geluidsbronnen, slagschaduw van windturbines en fijnstof van verkeer. Met name wat geluidshinder betreft kan bijvoorbeeld door veranderende windrichting voor tuinders en recreanten de situatie ontstaan dat nooit meer sprake zal zijn van enige rust omdat bij de ene windrichting de snelweg boven de geluidsnorm uitgaat en bij de andere windrichting de windturbines geluidshinder geven of dat er een cumulatief effect optreedt. Dus ook dit soort stapelingseffecten zou in de NRD moeten worden onderzocht!
- h) Neem ook onderzoek naar tonaal geluid op in de NRD en de plan-MER.
In de NRD wordt volledig voorbijgegaan aan de vele problemen die er bij bestaande windparken en solitaire turbines zijn met tonaal geluid. In de NRD wordt ervan uitgegaan dat goed functionerende turbines geen tonaal geluid of overlast die daar het gevolg van is veroorzaken, maar de praktijk is anders. Om die reden zou ook dit aspect in de NRD moeten worden meegenomen.
- i) Geef helder aan wat onherstelbare of onaanvaardbare schade aan de gezondheid van de Amsterdammers zou kunnen zijn.
Op meerdere momenten in het participatietraject hebben de volkstuinders gevraagd wanneer, volgens de gemeente, schade onherstelbaar/onaanvaardbaar is. Op deze vraag is geen antwoord gekomen. Zolang het College hierop geen helder antwoord kan formuleren blijven wij ons ernstige zorgen maken. Als het college / de gemeenteraad nog niet bepaald heeft wat onherstelbaar/onaanvaardbaar zou kunnen zijn, hoe kan de gemeente hierop dan een besluit nemen? Immers, het spreken over onaanvaardbare schade suggereert dat er ook aanvaardbare schade bestaat met betrekking tot gezondheid en natuur. Wat zou de aanvaardbare schade dan zijn in dit geval?

2. Veiligheid

a. Fysieke veiligheid niet geborgd.

Dit betreft het aspect van "externe" fysieke veiligheid. Uit de NRD (en de RES 1.0) maken wij op dat de normen voor externe veiligheid niet op een verantwoorde manier worden toegepast. Deze zijn nog gebaseerd op kleinere types windturbines dan waar in de NRD van wordt uitgegaan. Volkstuinders maken zich grote zorgen over de veiligheid: afbreken van wieken en ijspegels, brand, et cetera.

b. Wees duidelijk over wat kwetsbare objecten zijn; de NRD is daarover tegenstrijdig.

In de NRD staat dat locaties waar zich personen bevinden een beschermingsniveau ten aanzien van het PR kennen en dat er in de NRD voor is gekozen bij bovengenoemde normen aan te sluiten.

Dit geeft de indruk dat (beperkt) kwetsbare objecten, waaronder dus ook de volkstuinen, worden meegenomen in de belemmeringenanalyse. Maar feitelijk doet de gemeente dat in de NRD niet.

c. Neem volkstuinparken mee als kwetsbaar object in de belemmeringenanalyse.

De volkstuinparken worden nu niet als kwetsbaar object meegenomen in de belemmeringenanalyse. Dat volkstuinen nu niet als kwetsbaar object in de belemmeringenanalyse worden meegenomen is in tegenspraak met de brief van 29 juni 2021 waarin de wethouder schrijft dat een object aangemerkt kan worden als kwetsbaar object c.q. als beperkt kwetsbaar object wanneer er sprake is van verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen. In de brief schrijft de wethouder:

"Uw vraag over of volkstuinencomplexen kwetsbare of beperkt kwetsbare bestemmingen zijn kan niet zonder meer bevestigend beantwoord worden. Een volkstuinencomplex betreft een vorm van recreatief gebruik, waarbij in het algemeen geen sprake zal zijn van een verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen. Het volkstuinencomplex kan dan aangemerkt worden als een beperkt kwetsbaar object. In het geval er wel verblijf gedurende meerdere dagen is toegestaan, kan er wel sprake zijn van een kwetsbaar object. Daarnaast is het van belang of het volkstuinencomplex binnen de invloedssfeer van een of meerdere potentiële windturbinelocaties ligt."

In alle betrokken tuinparken verblijven honderden tuinders gedurende vele aaneengesloten maanden en weken in de periode van 1 april tot 1 oktober of 1 november. Al deze parken voldoen dus aan het criterium voor kwetsbaar object en moeten daarom in de belemmeringenanalyse worden meegenomen.

Dit wordt bovendien bevestigd in de unaniem door Provinciale Staten aangenomen motie: (M122-2021-7-5).

3. Natuur en biodiversiteit

Onderken de bijzondere natuurwaarde van en op de volkstuinen en breng de effecten in beeld.

Wij verwachten dat veel zienswijzen van andere organisaties op de risico's van de plaatsing van windturbines voor de natuur, biodiversiteit, flora en fauna zullen ingaan. De inhoud daarvan geldt als hier herhaald en ingevoegd. Wij sluiten ons daarbij aan. Om die reden beperken wij ons hier tot enkele aspecten die specifiek zijn voor de volkstuinen:

- i. De volkstuinen zijn onderdeel van Bijzonder Provinciaal Landschap, van NNN, van de scheggen en de Hoofdgroenstructuur. Sommige parken grenzen direct aan een stiltegebied dat tevens weidevogelgebied is.
- ii. De volkstuinparken hebben allemaal programma's gericht op natuurvriendelijk tuinieren en versterking van de ecologische structuur. Zij maken beplanting- en beheerplannen gericht op het versterken van het leefklimaat van flora en fauna. Zij houden in hun beplanting rekening met de grondkwaliteit en het bodemleven en bevorderen op deze manier de biodiversiteit, zoals bijvoorbeeld de insectenstand/insectenpopulatie. De biotopen van de volkstuinparken vormen een schakel tussen/zijn een aanvulling op de biotopen van de stad en het buitengebied. In de NRD zou dit moeten worden meegenomen.
- iii. Op sommige tuinparken verblijven, broeden en foerageren met uitsterven bedreigde diersoorten zoals: de Meervleermuis, diverse vogelsoorten, egels en ringslangen.
- iv. Het plaatsen van Windturbines in of nabij volkstuinen is tegenstrijdig met het huidige gemeentebestuur om meer biodiversiteit te bevorderen. Bovendien heeft de gemeenteraad in december 2021 besloten "de volkstuinen te behouden vanwege hun ecologische waarde en hun belang voor de stadsbewoners".

Dit zijn ook weer aspecten die tot onderzoek en een conclusie moeten leiden in de plan MER. De positie en benadering van de volkstuinen in de NRD heeft dus nadrukkelijk aanpassing.

4. Recreatie

Breidt het onderzoek naar de effecten op de recreatie uit.

Het onderzoek naar de effecten op recreatie is te beperkt. Een (kwantitatieve) beoordeling van recreatie in termen van gebiedsaantasting, zoals in de NRD voorgesteld, is geen goede manier om het effect op recreatie te beoordelen, want die zal niet het goede beeld geven.

Een kwalitatieve beoordeling van zaken zoals rustverstoring door geluidshinder en de beklemming die wordt ervaren door de nabijheid van een bewegend bouwwerk van 150-250 meter hoogte is minstens even belangrijk. De effecten hiervan kunnen zelfs zo groot zijn dat recreatie geen recreatie meer genoemd kan worden, of onmogelijk wordt gemaakt, met name bij op rust gerichte recreatie, zoals tuinieren, wandelen, fietsen, varen, et cetera. Gezien de noodzaak van recreatie in een verdichtende stad moeten alle effecten op recreatie in de NRD en Plan MER in kaart worden gebracht.

5. Sociale aspecten

Betrek in de NRD ook de sociale gevolgen voor de volkstuinders en de omwonenden van volkstuincomplexen

Volkstuinieren is ook een plaats voor gezamenlijke ontspanning, ontmoeting, gemeenschapszin en kennisuitwisseling. Omwonenden, met name uit de achterstandswijken, komen naar de volkstuinen voor dagbesteding of voor hun gezondheid. Ook volgens de commissie MER moeten de sociale effecten worden meegenomen in de NRD/PlanMer. Deze komen in de conceptversie van de NRD niet aan de orde. In onze opvatting zou deze omissie moeten worden gecorrigeerd.

6. Havens van Amsterdam

Onderzoek de Havens maximaal als alternatief voor de zoekgebieden in de natuur, bij woonwijken en volkstuincomplexen

Net als de Stedelijke Advies Groep Amsterdam (SARA) vragen wij u om het potentieel van de Haven voor de totale doelstelling van 52MW uit de RES 1.0 in kaart te brengen. Vanuit Natuur- en milieubelangen zijn er weinig bezwaren, omdat de Haven al een volledig geïndustrialiseerd gebied is. In alle overige zoekgebieden zal voorzienbaar meer ernstige hinder en structurele overlast ontstaan dan in de Haven.

Als met optimaal gebruik van de regels en aanvullend beleid ruimte wordt gemaakt in de haven voor de hele Amsterdamse RES ambitie van 52 MW, kan het groen worden gevrijwaard van industriële windturbines en kunnen burgers (bewoners en recreanten/volkstuinders) beschermd worden tegen ernstige hinder.

Bovendien heeft het College eerder zelf aangegeven dat de Havens maatschappelijk gezien het meest gewenste zoekgebied is (uitspraak RIB april 2021). In deze Raadsinformatiebrief geeft het college aan dat het bereid is financiële en ruimtelijke barrières op te heffen om maximaal ruimte te maken voor windturbines. Uit draagvlakonderzoek blijkt dat Amsterdammers dat ook vinden. (Zie speedvoordracht van het college 9 maart 2021²)

Daarom dringen wij er sterk op aan dat de Havens als zoekgebied met het meeste draagvlak eerst maximaal wordt onderzocht.

Tot slot

De NRD wekt bij ons de indruk dat het behalen van de "businesscase" van de bouw van windturbines belangrijker wordt gevonden dan het zo veel mogelijk uitsluiten van (gezondheids)risico's voor (onder meer) onze volkstuinders en bewoners dicht bij de zoekgebieden.

Naar wij hebben begrepen zal in de loop van 2023 een landelijke plan MER verschijnen, waarin nieuwe landelijke geldende normen voor geluid, afstand en gezondheid zullen zijn opgenomen, die de gemeentelijke normen overrulen. Het ligt in onze opvatting voor de hand wanneer de gemeente Amsterdam het plan MER onderzoek zou uitstellen totdat nieuwe landelijke normen bekend zijn. De kans is immers groot dat een deel van het nu voorgestelde onderzoek ofwel opnieuw moet worden gedaan ofwel overbodig zal blijken.

Wij vragen ons af welke argumenten ertoe kunnen leiden dat de turbines geplaatst gaan worden op locaties waar zij (veel) minder hinder, overlast, schade voor de natuur en risico op gezondheidsschade met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld het havengebied (zie punt 5).

² *Citaat uit de speedvoordracht van het college 9 maart 2021: Zoekgebied 1a) Havengebied & 1b) Havengebied Zuid: "Dit is een industriegebied waar al windturbines staan. Dit cluster van turbines kan worden uitgebreid. In het gebied zijn ruimtelijke aanknopingspunten voor windturbines zoals havenbekkens, (snel)wegen, andere hoge objecten (kranen en schoorstenen), en het Noordzeekanaal." In de participatiesessies met bewoners en in enquêtes van Onderzoek, Informatie & Statistiek (OIS)[18] is de meeste steun geuit voor nieuwe windturbines in dit gebied. In dit gebied kunnen windturbines relatief goed tot zeer goed worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Vanuit natuur- en milieubelangen zijn er weinig bezwaren."*

Als de gemeente een andere benadering zou kiezen zou de gemeente een goede (betere) invulling geven aan de rol die vanuit de zorgplicht voor de inwoners mag worden verwacht. Deze NRD overtuigt niet op dit voor alle inwoners van Amsterdam zo belangrijke punt.

Namens de tuinders gaan wij er van uit dat de NRD op bovenstaande punten zal worden aangepast.

Met vriendelijke groet.

Namens de [redacted] en de [redacted] Buikslotermeer, De Molen, Tuinwijk, Kweeklust, Wijkergouw, Rust en Vreugd en Nieuwe Levenskracht.

[redacted] [redacted]
[redacted] namens [redacted]
[redacted] namens [redacted]

Correspondentieadres

[redacted]

0403-006

Geachte mevrouw, mijnheer,
p/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens.
Zie hieronder mijn argumenten.

In de notitie reikwijdte staat onder 3.10 (p 42)

“3.10 Recreatie

Hoewel er geen toetsingskader is voor het beoordelen van de effecten van windparken op recreatie zal het plan MER wel inzicht bieden in het effect op recreatie door de locatiealternatieven te beoordelen op hun ligging ten opzichte van recreatie-bestemmingen, zoals (stads)parken, volkstuinen en wandel- fiets- en gebieden voor waterrecreatie.

Tevens kijkt het MER in hoeverre de plaatsing van windturbines in of nabij recreatiegebieden het effectieve oppervlak van dat gebied aantast. Zo zal een windturbine in een kitesurfgebied een grotere impact hebben dan een windturbine in een hondenuitlaatgebied (waar, buiten de fundering, nog steeds prima gebruik van kan worden gemaakt).”

recreatiegebieden in Amsterdam zijn broodnodig en daar mag niet op worden ingeboet

- Ik vind het bijzonder te noemen dat de gemeente het gebruik van een recreatiegebied slechts erop beoordeeld of (en in hoever) het gebied toegankelijk is.
- Amsterdam is een stad met hoge verdichting, recreatiegebieden zijn broodnodig.
 - o Veel bewoners hebben weinig of geen buitenruimte;
 - o De behoefte om te kunnen recreëren is groot. Dit is vooral in de zomermaanden afleesbaar aan de drukte in de stadsparken, het Marineterrein, De Omval, etc. ;
 - o Recreatie is essentieel voor de gezondheid van alle Amsterdammers;
 - o Recreëren in het groen heeft een duidelijke meerwaarde;
 - o Onder windmolens kan niet gerecreëerd worden;

Amsterdam geen ambitie m.b.t. sturing op vermindering energie

- Los hiervan laat de Gemeente na om te kijken hoe wij kunnen minderen in het energieverbruik.:
 - o Terrassen hebben nog steeds warmtebronnen in gebruik
 - § De vraag moet gesteld worden of het nodig is om in de winter buiten op een verwarmd terras te zitten?
 - § Dit staat haaks op steeds strenger beleid op duurzaam bouwen (BENG-eisen);
 - o De gemeente stimuleert (lees subsidieert) geen zonnepanelen in de stad, terwijl hier juist veel mogelijkheden zijn;
 - o Er wordt te weinig steun gegeven aan het verduurzamen van sociale woningen.

Aantasting Hoofdgroenstructuur

“Hoofdgroenstructuur :

In de Hoofdgroenstructuur zijn gebieden aangewezen door de gemeente Amsterdam waarbinnen de functies groen en groene recreatie dienen te worden behouden ten behoeve van biodiversiteit, milieu en leefbaarheid. De beleidsregels voor deze gebieden zijn vastgelegd in de Structuurvisie 2040. Het geactualiseerde beleidskader voor de nieuwe Hoofdgroenstructuur zal naar verwachting medio 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel gelden de regels in de Structuurvisie 2020.”

- Ook hier loopt een referendum, waarbij de gemeente niet gebonden is om deze mee te nemen in hun plannen. à zie ook <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/nieuws/2023/referendum-hoofdgroenstructuur/>
- Hetzelfde geldt voor de plannen in de Lutkemeerpolder: De gemeente legt burgerprotesten naast zich neer zonder te kijken wat de behoefte is van hun burgers. Waar tevens een belangrijk basis gevormd kan worden voor een vitale stedelijke bodem en biodiversiteit! Iets waar al het leven en onze ecosystemen afhankelijk van zijn. à <http://behoudlutkemeer.nl/about/> en <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-laat-met-de-lutkemeerpolder-zien-dat-beloftes-voor-duurzaamheid-en-klimaat-niet-loos-zijn~b7e735a6/>

Los hiervan, nog een laatste overweging:

Moeten wij energie creëren voor steeds nieuwe behoeftes (e-bikes, digitale reclameborden, etc.) of is het verstandig om in te zetten mensen te stimuleren om bewuster hiermee om te gaan en eens bewust in te perken van onze data, energie- en lichtgebruik/vervuiling?

Mochten er nog vragen zijn graag even contact.

Met vriendelijke groet,

████████████████████
████████████████

0403-007

Beste gemeente,

ik ben een grote voorstander van windenergie. Maar dicht bij een stad is niet de beste plek om grote windmolens te plaatsen. Een stad kan op andere manieren veel beter bijdragen aan een betere balans tussen energieopwekking en energieverbruik.

Een stad heeft daken voor zonnepanelen, maar meer nog heeft het de mogelijkheid op te bezuinigen op gebruik. Met elektrische fietsen in de stad in opkomst (veel meer dan dat ze auto's vervangen, vervangen ze gewone fietsen en verbruiken dus alleen maar meer in plaats van minder energie) en terrassen die worden verwarmd is het echt van den gekke dat er in het leefgebied van zoveel mensen windmolens worden geplaatst.

Ik denk dat ook de gemeente kan bijdragen aan bezuinigingen bij de gemeente zelf en bij bedrijven en bewoners.

Dus, zet in op energiebesparingen in plaats van windmolens dicht bij de stad!!!

Met vriendelijke groet,

████████████████████

██████████

College van B&W Amsterdam
Postbus 2758
1000CT Amsterdam

RESAmsterdam@amsterdam.nl

Van: Inwoners Amsterdam Noord

Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geachte College,

Hierbij ontvang u onze zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Programma Windenergie Amsterdam, verder te noemen NRD.
([NRD planMER Amsterdam \(openresearch.amsterdam\)](#))

Wij zijn de vertegenwoordigers van vele duizenden ondertekenaars van de petitie van Windalarm in Amsterdam Noord. [REDACTED] en [REDACTED] hebben in de klankbordgroep Noord gezeten en Marlein Bong heeft zitting gehad in klankbordgroep natuur. [REDACTED] (petitie vrienden van de NoorderIJplas) vertegenwoordigt ook nog ruim 700 direct omwonenden.
[REDACTED] hebben zitting in de SARA (de Stedelijk Adviesraad RES Amsterdam).

Reikwijdte

Zienswijze 1:

De reikwijdte van deze NRD moet worden verbreed en moet de totale doelstelling van de RES-ambitie omvatten, zodat ook zon op dak en industriële windturbines alleen in de haven in de overwegingen kunnen worden meegenomen.

De gemeente Amsterdam heeft, in het kader van de RES, de ambitie uitgesproken om in 2030 in totaal 700 GWh duurzame energie op te wekken.

Het Programma Wind Amsterdam 'moet' een deel van deze ambitie invullen.

Het tweede deel van de ambitie wordt ingevuld met zon op dak.

Als RES regio is Amsterdam, grote stad met een industriële haven, in de unieke positie dat zij beschikt over veel dakoppervlak voor zon én een haven voor de plaatsing van windturbines. In deze NRD ligt de nadruk alleen op windturbines en dan vooral in de groengebieden buiten de haven die door de inwoners van Amsterdam als recreatiegebieden worden gebruikt.

Het is precies deze insteek van het College van Amsterdam waar al meer dan 3 jaar hevig tegen geprotesteerd wordt.

Tot nu toe zijn alle protesten door het College genegeerd. Later in deze zienswijze gaan we hier dieper op in.

Wij zien als betrokken bewoners en belanghebbenden deze PWA als een hernieuwde poging van het College om industriële windturbines in de parken en recreatiegebieden van Amsterdam te forceren en alle signalen uit de stad te negeren.

De reikwijdte van deze NRD is te smal gedefinieerd en doet geen recht aan drie jaar geuite bezwaren en aangevoerde alternatieven vanuit de inwoners van Amsterdam.

Door in deze PlanMER ook de alternatieven, die zijn aangedragen door de inwoners van Amsterdam, te onderzoeken wordt gehoor gegeven aan de door hen ingebrachte alternatieven.

Ook de SMB-richtlijn van de EU is duidelijk in zijn uitspraak dat voor plannen en programma's het identificeren en beoordelen van alternatieven moeten worden meegenomen om eventuele negatieve effecten op de leefomgeving te verminderen of te voorkomen.

Alleen al vanwege de SMB-richtlijn is het ontbreken van alternatieven een grote omissie. In de concept NRD wordt de haven alleen als uniek gebied beschouwd maar buiten de vergelijking gelaten. Dit terwijl de haven het zoekgebied met de meeste potentie voor het plaatsen van windturbines is. De mogelijkheden in de haven zijn zelfs zo groot, dat wij op de eerste plaats voorstellen de haven als alternatief te onderzoeken vóór alle andere zoekgebieden.

In een PlanMER voor de haven uit 2016 wordt de grote potentie van de haven voor windturbines al aangegeven. Sindsdien zijn de beperkingen van de provincie Noord-Holland betreffende wind op land opgeheven en blijken ook de hoogtebeperkingen van Schiphol niet in beton gegoten.

Al deze ontwikkelingen vergroten het potentieel op te stellen windvermogen in de haven aanzienlijk en rechtvaardigen een gedegen nieuw onderzoek voor wind in de haven als alternatief voor wind in de stadsparken en beschermde natuurgebieden in Amsterdam.

Volgens artikel 11.3 van het Omgevingsbesluit is het uitwerken en onderbouwen van redelijke alternatieven wettelijk verplicht.

Detail

Zienswijze 2:

Om de verschillende inzichten van hinder tot zijn recht te laten komen moet de m.e.r. ook in kaart brengen het aantal woningen binnen de verschillende afstandscontouren van 600 m, 800m, 1000m en 1200m.

De NRD is onduidelijk over het in beeld brengen van het aantal potentieel gehinderden. Als alleen uitgegaan wordt van de aanbevelingen van de Expertgroep Gezondheid doet dat geen recht aan het feit dat er nog andere inzichten zijn over hinder.

Zo had de provincie Noord-Holland een afstand norm tot woningen van 600 meter, de norm in Denemarken is viermaal de tiphogte (800 meter) en de bevindingen van audioloog Jan de Laat van UvL tienmaal de ashoogte (1200 meter)

Zienswijze 3: Wacht met deze PlanMER tot de landelijke normen vastgesteld zijn.

Wegens ontbreken van de landelijke norm voor plaatsing windturbines op land, ontbreekt elke basis voor deze NRD.

Zienswijze 4: Rekening houden met afgefallen zoekgebieden + stadsontwikkelingen en de argumenten daarvoor, deze gelden ook voor andere zoekgebieden.

Punt 1.1/1.4.2

Opmerkelijk is dat in figuur 1 en 2 de zoekgebieden niet geactualiseerd zijn. Op 29 november heeft Wethouder Pels het zoekgebied Cornelis Douwe laten afvallen op basis van toekomstige woningbouw. Hiermee is de NRD foutief ter inzage gelegd.

[Beantwoording sv Kreuger, Boomsma, Burgers inzake belemmering woningbouw door plaatsing windturbines \(raadsinformatie.nl\)](#)

Aantal woningen rond windturbines Noorder-IJplas

	tot 600m	600-800m	800-1000m	1000-1200m	
Zoekgebied H-1460	21	25	26		
H-1460-001	20	188	825	1385	
Overstroom	0	337	623	50	
Zoekgebied 2	0	0	127	0	
Aankomst p. Melkweg	50				
Totaal huidige woningen	121	430	1026	1940	Totaal woningen huidige toekomst 3357
Nummer H-1460-001-Melkweg	1500				
H-1460-001-Cornelis Douwe	1725	1725	1725	1725	
H-1460-001-Cornelis Douwe 2		90	18	0	
H-1460-001-Cornelis Douwe 3		1300			
Totaal huidige toekomst	1525	3540	3274	1750	Totaal woningen huidige toekomst 10089

Aantal omwonenden windturbines Noorder-IJplas

	tot 600m	600-800m	800-1000m	1000-1200m	
Zoekgebied H-1460	35,3	62,9	88,4	0	
H-1460-001	42	946,0	1761,9	2518,9	
Overstroom	0	145,3	1435	2124,9	
Zoekgebied 2	0	0	270,3	0	
Aankomst p. Melkweg	189				
H-1460-001-Melkweg	1590				
H-1460-001-Cornelis Douwe 1-3	1922,5	902,0	882,8	1622,8	
H-1460-001-Overstroom	0	85	23,4	22,2	
H-1460-001-Cornelis Douwe 2		1480			
Totaal omwonenden	2277,8	3181,9	2757,7	4184,8	Totaal omwonenden 10401,8

Bovenstaand voorbeeld voor zoekgebied Noorder-IJplas geeft aan dat toekomstige woningbouwplannen het aantal gehinderden aanzienlijk kunnen doen toenemen. De overwegingen om zoekgebied Cornelis Douwes af te laten vallen voor geplande woningbouw gelden ook voor Noorder-IJplas.

Zienswijze 5: Sociale effecten moeten worden meegenomen in deze PlanMER volgens de Handreiking 'Sociale effecten in milieueffectrapportage' van CommissieMER

**Zienswijze 5b: Op basis van de dalende tendens van draagvlak binnen Amsterdam, zou een nieuw draagvlak gemeten onder de belanghebbenden binnen 2000 m van het zoekgebied gewenst zijn.
(Definitie RvS voor 'belanghebbenden').**

Punt 1.2/2.7

Als vierde punt wordt in 1.2 genoemd:

'4. Bereiken van transparantie in besluitvorming en het creëren van een mogelijk breder maatschappelijk draagvlak'

Dit is in tegenspraak met punt 2.7, omdat daar gesteld wordt dat sociale/maatschappelijke effecten NIET worden meegenomen.

Dit punt stelt dat locatie-alternatieven niet worden beoordeeld op hun sociale- of economische effecten.

Dit is een achterhaalde visie van het begrip milieueffecten.

In het verdrag van Aarhus is bepaald dat in een milieueffectrapportage het effect op leefomgeving en gezondheid een belangrijk onderdeel uit moeten maken.

In de milieueffectrapportage moeten alle milieueffecten worden meegewogen.

De CommissieMER geeft in de "Handreiking 'Sociale effecten in milieueffectrapportage'" (<https://www.commissiemer.nl/documenten/00000487.pdf>)

duidelijk aan wanneer sociale effecten moeten worden onderzocht in een m.e.r.

In hoofdstuk 1. Staan de acht thema's die onder de sociale effecten vallen.

In hoofdstuk 3 geeft de commissie aan wanneer sociale effecten moeten worden meegenomen in een m.e.r.

Al de aangegeven punten zijn van toepassing voor de Amsterdamse situatie.

In appendix B. gaat ze specifiek in op windturbine projecten.

Ook de Stedelijke Adviesgroep RES Amsterdam (SARA) heeft dit geadviseerd.

Het niet in beeld brengen van de sociale effecten kan gezien worden als een schending van het verdrag van Aarhus.

Zienswijze 6: Betrek uit de reflectiefase de input van ALLE klankbordgroepen, incl. de adviezen van de klankbordgroepen gezondheid en natuur.

1.4.2

'In Hoofdstuk 4 staat beschreven hoe het participatieproces tot nu toe is uitgevoerd en hoe met de opgehaalde input uit het document Signalen uit de stad, de adviezen van de Expertgroepen gezondheid en natuur, de amendementen en moties wordt omgegaan in het

4

planMER en/of het Programma Windenergie Amsterdam.'

Het document "Signalen uit de stad" is NIET het resultaat van de klankbordgroepen.

Zienswijze 7: Welk onderzoek ligt ten grondslag aan onderstaande bewering?

2.4

In de NRD wordt gezegd dat:

3 Grote windturbines maken niet per se meer geluid dan kleine, en grotere windturbines staan verder uit elkaar. Daarom zal het MER een gevoeligheidsanalyse bevatten van de geluidseffecten van windturbines van verschillende afmetingen.

Zienswijze 8: Meet de effecten op hoogte (niet op straatniveau) bij flats met name verzorgingsflat het Korthagenhuis en de flats bij Molenwijk.

2.5.1 Aannames

De belemmeringenanalyse bevat tenminste de volgende onderwerpen:

➤ Verblijfsobjecten met woon-, zorg- of onderwijsfunctie, alsmede ligplaatsen en standplaatsen	➤ Hoogspanningsinfrastructuur
➤ Overige bebouwing: panden	➤ Buisleidingen (zoals aardgasleidingen)
➤ Rijks-, spoor en vaarwegen	➤ Bestaande windturbines
➤ Bouwhoogtebeperkingen Schiphol (zie 2.4)	➤ Water (enkelbestemming)
	➤ Overige wegen
	➤ Waterkeringen

NB: Verblijfsobjecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie zijn woningen, zorginstellingen, scholen, e.d. die als zodanig aangemerkt staan in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

Random belemmeringen die zich in of nabij de zoekgebieden voor windenergie bevinden, worden minimale afstanden (buffers) aangehouden die volgen uit of zijn afgeleid van wet- en regelgeving. Deze bufferafstanden staan beschreven in Tabel 2. De referentiewindturbines zijn schematisch weergegeven in Figuur 4. Windturbines met dergelijke afmetingen zijn op dit moment gangbaar in de markt (en planvoorbereiding).

'N.B. Een aantal bestemmingen is niet meegenomen in de belemmeringenanalyse, omdat er geen wettelijke strijdigheid geldt. Denk bijvoorbeeld aan sportvelden en volkstuincomplexen. De indicatieve opstellingen die in het MER geformuleerd zullen worden, zullen wel met deze zaken rekening houden, zodat geen indicatieve opstellingen onderzocht worden die niet realiseerbaar zijn.'

Zienswijze 9: Behandel tuinhuizen en recreatie-verblijven waar geslapen mag worden hetzelfde als woningen.

5

Volkstuinders zijn (ernstig) gehinderden: beschouw volkstuinen als geluidgevoelige bestemmingen.

De Stedelijke Adviesgroep RES Amsterdam (SARA) heeft dit unaniem geadviseerd (dec. 2022). Onderzoek van de (geluids-)effecten van windturbines op de gezondheid van tuinders hoort dus deel uit te maken van de effecten die onderzocht worden in de plan MER en van de belemmeringenanalyse.

De tuinparken in de zoekgebieden in Noord hebben een overnachtingsvergunning. Veel tuinders wonen gedurende het seizoen langere tijd op hun tuin en slapen in een niet-geïsoleerd houten tuinhuis. Daarom speelt ook mee dat er meer geluidshinder zal zijn dan bij woningen op dezelfde afstand van windturbines.

Hanteer bij volkstuinen ook normen voor geluid 'buiten'.

Voor tuinders speelt 'geluidshinder buiten' een grote rol bij het tuinieren in de open lucht. De effecten van geluid op volkstuinders zijn dus anders dan op bewoners van woningen en moet daarom ook anders onderzocht worden. Ook de geluidshinder 'buiten' leidt ertoe dat er strengere normen toegepast moeten worden dan bij woningen op dezelfde afstand om hinder te voorkomen.

Zienswijze 10: Ongevraagde adviezen van stadsdeelcommissie dienen worden meegenomen

Op 20 februari heeft de stadsdeelcommissie Noord een ongevraagd advies naar de Raad gestuurd.

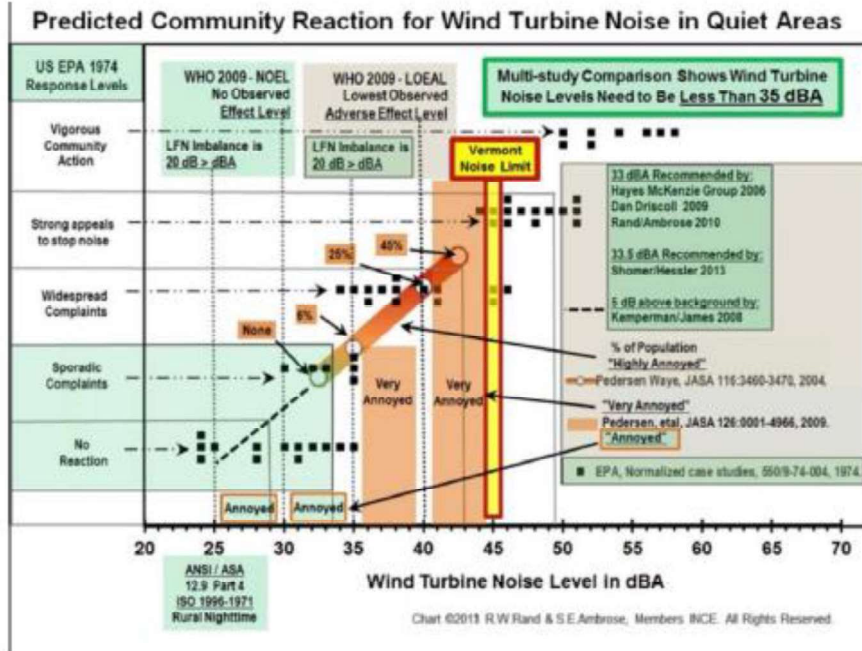
- 1 Noorder Upland en Cornelis Douwe toe te voegen op lijst windmolenlocaties in plan-MER
- 2 Noorder Upland en Cornelis Douwe mee te nemen in plan-MER
- 3 Een overzicht te geven van hoeveel bewoners per zoekgebied overlast zouden hebben van mogelijke windmolens, en deze informatie te gebruiken in de prioritering van de zoekgebieden
- 4 Zo snel mogelijk de mogelijke windmolenlocaties zo precies mogelijk aan te geven in de huidige zoekgebieden om onzekerheid voor bewoners te verminderen.

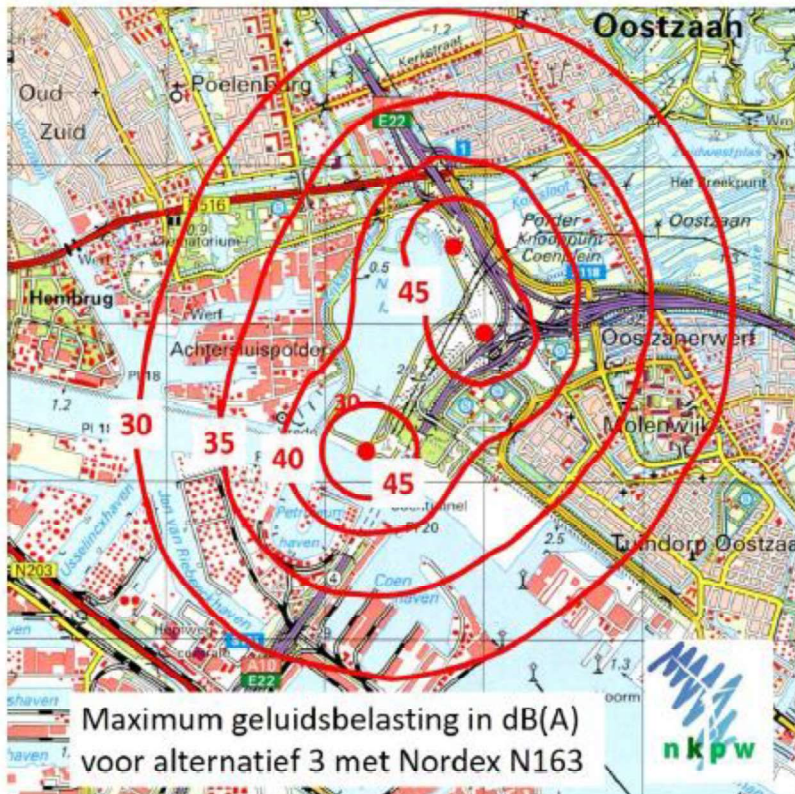
Zienswijze 11: Onderzoek ook andere optimalisatie alternatieven zoals met de inzichten van audioloog Jan de Laat van UvL.

Punt 2.8 optimalisatie alternatieven

Een vraag die de gemeente Amsterdam hier bijvoorbeeld mee beantwoord wil krijgen is: *hoeveel MW aan windenergie is er mogelijk binnen de gemeentegrenzen, als moet worden voldaan aan de standaard- waarde van 42 dB Lden op omliggende woningen? En hoeveel past er als de grens- waarde van 45 dB Lden wordt toegepast? De precieze vorm die deze beide optimalisatiealternatieven krijgen heeft niet direct invloed op de keuzes die in het Programma Windenergie Amsterdam gemaakt worden, maar kan wel bij die keuzes helpen.*

Onderstaand een ander zicht op hinderbeleving en als voorbeeld het project Noorder-IJlplas.

Zienswijze 12: Neem stadsontwikkelingen WEL op in de effectbeoordelingen

'Na overleg met de gemeente Amsterdam is besloten om de effecten van windturbines op deze ontwikkelingen en de (on)verenigbaarheid van de locatie-alternatieven met de stadsontwikkelingen wel in beeld te brengen (bijvoorbeeld met geluid- en slagschaduwcontouren), maar niet op te nemen in de effectbeoordeling (het scoren van de locatiealternatieven op de beoordelingscriteria d.m.v. een vijfpuntschaal. Op deze manier kan het belang van de stadsontwikkelingen volwaardig worden meegenomen in de belangenafweging voor de voorkeurslocatie in het programma Windenergie Amsterdam.'

Zienswijze 13: Kunt u motiveren waarom u voor het belangrijke aspect gezondheid verouderde inzichten en instrumenten gebruikt.

Punt 3.3.2. Gezondheid

- a. Geluidsonderzoek kan niet worden gelijkgesteld aan gezondheidsonderzoek. Deze technologische benadering wordt al decennia toegepast door windturbine adviesbureaus. Geluid is het enige dat technisch gemeten kan worden. Medisch/epidemiologische kennis is niet aanwezig bij de adviesbureaus. Het resultaat van deze werkwijze is dat overal bij windprojecten in NL hinder- en gezondheidsklachten optreden. In een andere zienswijze wordt uitvoerig ingegaan waarom de normen uit het expert rapport niet als uitgangspunt kunnen worden genomen.
- b. Gezondheidseffectscreening (GES) is een oud (2000!) instrument van de GGD dat is teruggetrokken omdat er modernere methoden beschikbaar zijn.
<https://ggdghor.nl/actueel-bericht/ggd-trekt-instrument-gezondheid-effect-screening-terug/>

Hinderbeleving van windturbines is erg subjectief. Bekend is ook dat mede eigenaarschap de acceptatie van een turbine in de nabijheid kan vergroten waardoor de hinderbeleving kleiner wordt. Het tegenovergestelde is ook waar; weerstand tegen de turbine vergroot het aantal gehinderden.

Bij het windproject Noorder-IJplas zijn de initiatiefnemers niet in staat gebleken om acceptatie voor hun project bij de omgeving te bewerkstelligen.

Het blijft wensdenken dat energiecoöperaties draagvlak zouden kunnen creëren.

Het gebrek aan draagvlak voor deze PlanMER houdt in dat dit project een groot gezondheid experiment gaat worden!

Zienswijze 14: Cumulatie verschillende geluidsbronnen en cumulatie verspreiding fijnstof dienen onderzocht te worden als onderdeel van gezondheid.

Cumulatieve effecten geluid

Wat cumulatieve effecten op de gezondheid betreft, zou aandacht moeten zijn voor de cumulatie van hinder door verschillende geluidsbronnen. Wat geluidshinder betreft kan door windrichting voor bijvoorbeeld bewoners en recreanten de situatie ontstaan dat nooit meer sprake zal zijn van enige rust omdat bij de ene windrichting de snelweg boven de geluidsnorm uitgaat en bij de andere windrichting de WT's geluidshinder geven.

Cumulatieve effecten fijnstof

Uit onderzoek bij Tata Steel is gebleken dat fijnstof door turbulentie van windturbines verder verspreid.

Wat cumulatieve effecten op de gezondheid betreft, zou ook aandacht moeten zijn voor de cumulatie van hinder door fijnstof van o.a. verkeer, de hulpwarmtecentrale, vliegverkeer. Dergelijke aspecten dienen te worden onderzocht, en dus opgenomen te worden in de NRD. De cumulatieve effecten hangen namelijk direct samen met het sociale aspect van effecten in achterstandswijken (vergroting gezondheidskloof arm-rijk)

Zienswijze 15: Welk wetenschappelijk onderzoek ligt ten grondslag aan het maximum van 17 dagen x 20 min slagschaduw per jaar. Breng niet alleen voor woningen maar ook voor de tuinparken de slagschaduw in beeld.

3.4 Slagschaduw

De gehanteerde normen voor slagschaduw worden ook in het Expert rapport gezondheid niet onderbouwd.

Zienswijze 16: Recreatieterreinen met verblijfsruimtes zoals volkstuinten, campings jachthavens en sportgelegenheden moeten deel uitmaken van de belemmeringenanalyse.

3.5

"Locaties waar zich personen bevinden, onderverdeeld in kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten, kennen een beschermingsniveau ten aanzien van het PR. Dit beschermingsniveau was niet alleen in het Activiteitenbesluit milieubeheer geregeld, maar ook in diverse andere externe veiligheidsbesluiten zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevd) en Besluit externe veiligheid transportrouter (Bevt)

Externe veiligheid in het algemeen:

Onderzocht moet worden of er kwetsbare objecten in de zoekgebieden zijn.

De lijst die de RES heeft gegeven voor kwetsbare objecten komt niet overeen met de lijst van de NRD (tabel 2). Wij zijn van mening dat de betreffende RES-tabel moeten worden aangehouden, waarin (beperkt) kwetsbaar object is opgenomen.

Analysekaarten NP RES, verantwoording bronnen en methoden, versie 1.1., 2 april 2019

Bronobject	Specificatie bronobject	Impact	Juridische status ⁴⁾	Berekende afstand
Kwetsbare bebouwing	Kwetsbare objecten	Veiligheidsnorm	Activiteitenbesluit	198 m vanaf gevel
Beperkt kwetsbare bebouwing	Beperkt kwetsbare objecten	Veiligheidsnorm	Activiteitenbesluit	45 m vanaf gevel
Wegen	Rijswegen (A), Spoorwegen(N), Stadsroutes (S)	Veiligheidsnorm	Noodzakelijk voor vergunning (RWS)	45 m vanaf rand weg
Spoorwegen	Spoorwegen voor personen of goederenvervoer en lichttrajectverbindingen	Veiligheidsnorm	Noodzakelijk voor vergunning (Prorail)	53 m vanaf hart spoorbaan
Waterwegen	Voorwegen	Radarverstoring	Noodzakelijk voor vergunning (RWS)	50 m vanaf rand vaarweg
Risico-inrichting (industrial)	Objecten met een hinderzone (10 ⁴)	Veiligheidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Busleidingen	Busleidingen met gevaarlijke stoffen	Veiligheidsnorm	Advies	198 m vanaf hartlijn
Hoogspanningsleidingen	Onder- en bovengrondse hoogspanningsinfrastructuur en geplande hoogspanningstrajecten	Veiligheidsnorm	Advies	198 m vanaf buitenste lijn
Primaire waterkering	Kernzone primaire waterkering (excl. voorliggende waterkering)	Veiligheidsnorm	Afhankelijk van beheerder	Kernzone 50 m vanaf hartlijn
Luchthaven	Civiele en militaire luchthavens	Hoogtebeperking	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Radar (300 voet)	Radardetectiegebied	Radarverstoring	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Woonkernen	Aaneengesloten woningen binnen een woonkern	Geluidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	475 m vanaf gevel

Externe veiligheid op recreatieterreinen maakt deel uit van de belemmeringen analyse.

Breng in kaart welke recreatiegebieden er zijn en benoem deze als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object. Het gaat om locaties voor recreatie zoals kampeertreinen, parken, volkstuintuinen, golfparken, openluchtwembaden, recreatieterreinen, sportvelden, etc. Al deze gebieden horen tot de te onderzoeken objecten op het gebied van veiligheid. De effecten op deze terreinen en gebieden moeten worden meegenomen in de belemmeringenanalyse.

De volkstuintuinen vallen in de categorie kwetsbaar object aangezien er in het seizoen gedurende 7 maanden door vele tuinders in de tuinen wordt overnacht.

Daarnaast moeten de normen voor externe veiligheid worden aangepast aan de actuele eigenschappen van de windturbines. In de NRD wordt geschreven dat locaties waar zich personen bevinden een beschermingsniveau ten aanzien van het PR kennen en dat er in de NRD voor is gekozen bij bovengenoemde normen aan te sluiten. Dit geeft de indruk dat (beperkt) kwetsbare objecten, waaronder dus ook de volkstuintuinen, worden meegenomen in de belemmeringenanalyse. Wij menen dat dit ook zo hoort te zijn.

Het PR voor een kwetsbaar object is 10-6.

De NRD hanteert alleen 10-5, dat is niet terecht gezien de aard van de risicobronnen.

Zienswijze 17: De afstand tot woningen is 'absoluut minimaal 350 meter' staat in de Concept NRD. Als dit inclusief de lengte van de wieken is kan deze afstand niet 'absoluut minimaal' worden genoemd.

**Zienswijze 18: Het nieuwe beleidskader hoofdgroenstructuur is nog niet aangenomen door de gemeenteraad.
Behandeling is uitgesteld tot na een komend referendum hierover.
Deze PlanMER in de huidige vorm komt nu in aanmerking voor heroverweging.**

3.6.1.1

Het feit dat de inwoners van Amsterdam zich hebben uitgesproken TEGEN bouwen in de Hoofdgroenstructuur en nu een referendum hierover eisen, is een duidelijke indicatie dat deze PlanMER voor het bouwen van windturbines in het groen van Amsterdam geen steun heeft van de burgers.

In 2016 is een omgevingsvergunning voor de bouw van windturbines in zoekgebied Noorder-Uplas geweigerd vanwege de bestemming Hoofdgroenstructuur!
Ditzelfde regiem is nu nog steeds van kracht.

Ecologische structuur Amsterdam De gemeente Amsterdam heeft een Ecologische structuur opgenomen, ter versterking en aanvulling op provinciaal beleid. De bijbehorende Ecologische Visie (2012) is vastgesteld als onderdeel van de Structuurvisie Amsterdam 2040. De Amsterdamse ecologische structuur is geactualiseerd en integraal onderdeel geworden in Effectbeoordeling 3 4 34 de Hoofdgroenstructuur onder de naam 'stadsnatuur'. De Ecologische visie (2012) zal vervallen na vaststelling van het nieuwe Beleidskader Hoofdgroenstructuur. Naar verwachting wordt dit beleidskader op medio 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

De volkstuinten in Noord zijn onderdeel van Bijzonder Provinciaal Landschap, Natuur Netwerk Nederland, de Scheggen en de Hoofdgroenstructuur.

De volkstuinten in Noord grenzen direct aan een stiltegebied dat tevens weidevogelgebied is. De effecten op stiltegebieden, zeker in combinatie met weidevogelgebieden, zouden deel moeten uitmaken van de belemmeringenanalyse.

Op de tuinparken in Noord komen verschillende bedreigde diersoorten en vogels voor. Volkstuinders dragen door zoveel mogelijk 'natuurlijk te tuinieren' bij aan verbetering van de ecologische structuur van de omgeving. De biotopen van de volkstuintuinparken vormen een schakel met de biotopen van de stad en het buitengebied, of zijn een aanvulling daar op.

Breng de mogelijk schadelijke effecten op deze veelzijdigheid van natuurwaarden van tuinparken in kaart.

Er is een stapeling van effecten voor de natuur vanwege meerdere zoekgebieden in de buurt van natuurverbindingen. Breng deze stapel-effecten in kaart.

Zienswijze 19: Onderken de bijzondere natuurwaarde omgeving Ring A10 Noord en breng de effecten en de stapeffecten daarop in kaart

3.7.1.

12

Voor de hele ring Amsterdam Noord (buitenkant) geldt dat het gebied door de Provincie is aangewezen als de status Bijzonder Provinciaal Landschap, grenzend aan Natura2000 (Twiske, Oostzanerveld, Ilperveld en Varkensland) en in die hoedanig onder een beschermingsregie van de Provincie valt. Het gebied kent een lange geschiedenis van veenvorming, veenontginning en -ontwatering, dijkdoorbraken en inpolderingen. Natuurmonumenten heeft aangegeven dat deze grond nergens en nooit meer gecompenseerd zal kunnen worden.

Zienswijze 20: Definieer het begrip 'onaanvaardbare schade' aan de natuur Bijzonder Provinciaal Landschap in de zoekgebieden en aan de directe omgeving

Het college spreekt voortdurend over 'onaanvaardbare schade' zonder dat duidelijk wordt wat daarmee wordt bedoeld. In de NRD worden schadelijke effecten aan de natuur beperkt tot de effecten die wettelijk niet zijn toegestaan. Wij vinden dit niet genoeg duidelijkheid geven over de zeer brede schade die aan de natuur wordt toegebracht door windturbines, in de aanlegfase, de gebruiksfase en de afbraakfase. Wij pleiten voor een veel breder onderzoek van de effecten op de natuur.

Zienswijze 21: Adviesbureaus zijn technische adviesbureaus die met cijfers werken, niet met belevingswaarde recreatiegebieden. Betrek een onafhankelijk deskundig onderzoeksbureau erbij die het effect van windturbines op de belevingswaarde van recreatiegebieden kan beoordelen.

3.10 Recreatie

Behalve de haven liggen alle Amsterdamse zoekgebieden in recreatiegebieden en de hoofdgroenstructuur.

Het feit dat in het verleden de zoekgebieden zijn voorgesteld door dezelfde windturbineadviesbureaus die nu advies gaan geven over het effect op recreatie kan leiden tot vooringenomenheid.

De "Ruimtelijke handreiking wind op land" van de provincie Noord-Holland geeft alleen maar een handreiking voor landelijk gebied, niet voor stedelijk gebied en recreatiegebieden. Daar is geen ervaring mee. Welke normen voor de belevingswaarde gaan er dan gehanteerd worden?

Om vooringenomenheid te voorkomen, moet het onderzoek naar de belevingswaarde van windturbines in stedelijk groen worden uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Onderzoek (ook) de kwalitatieve effecten op recreatie, zoals rust- en ruimteverstoring en beklemming.

In de concept NRD wordt weinig tot geen aandacht besteed aan recreatie. Recreatie, gezondheid en natuur hebben grote maatschappelijke waarde en moeten in hun onderlinge samenhang worden bekeken.

De zoekgebieden in Waterland en langs de A10 zijn populaire recreatiegebieden voor bewoners van Noord en voor wandelaars, joggers, zwemmers, fietsers en pleziervaarders uit de hele stad. Het gaat vooral om rustige en rustgevende vormen van recreatie waarbij ook

de beleving van ruimte centraal staat. Voor de bewoners van de dichtbevolkte wijken in Noord met weinig groen zijn de weilanden van Waterland en de volkstuintuinen de enige gebieden in de buurt waar rust, ruimte en natuur is.

Het is in de concept NRD niet duidelijk hoe deze PlanMER inzicht gaat bieden in de effecten op recreatie om de locatie-alternatieven te kunnen beoordelen, m.a.w. welke effecten er precies worden onderzocht. Daarom hierbij enkele suggesties.

Onderzoek (ook) de kwalitatieve effecten op recreatie, zoals rust- en ruimteverstoring en beklemming

De effecten op recreatie worden in de NRD beoordeeld voor zover er sprake kan zijn van gebiedsaantasting. Daarnaast horen aspecten van recreatie zoals ontspanning en rust te worden onderzocht en beoordeeld. De recreatiegebieden in de natuur in Amsterdam Noord worden vooral gebruikt voor gemoeidelijke recreatie zoals wandelen, fietsen, tuinieren, joggen, zwemmen en varen. De kwaliteit van deze vormen van recreatie zal afnemen als er geen rust meer is. Ook het beklemmende effect dat uitgaat van windturbines op zeer korte afstand heeft een negatief effect op de ontspanning en rust van recreatie in de natuur.

Volkstuincomplexen

De zeven volkstuintuinen in Noord aan weerszijden van de A10 zijn frequent bezochte recreatieterrains waar duizenden tuinders, familieleden, vrienden, omwonenden, recreanten en wandelaars gebruik van maken. De volkstuintuinen zijn openbaar toegankelijk voor iedereen die rust zoekt in de natuur. Op volkstuintuinen komen de waarden recreatie, natuur en gezondheid samen. Voor alle gebruikers is het van belang dat het verblijf op de tuinen gezond, rustig en veilig is en dat de biodiversiteit op de tuinen zelf en in de omgeving niet wordt aangetast.

In algemene zin is het niet juist dat volkstuintuinen en volkstuintuinders niet worden meegenomen in de belemmeringenanalyse, zowel op het gebied van geluid en gezondheid, als op het gebied van veiligheid en natuurbehoud. In de NRD wordt niet toegelicht welke effecten op volkstuintuinen wél worden onderzocht. Het is noodzakelijk dat alle schadelijke effecten van windturbines op volkstuintuinen, tuinders en recreanten en op de natuur (zowel op het tuinpark zelf als de uitwisseling met de omgeving) in kaart worden gebracht en worden onderzocht.

Zienswijze 22: In de plan MER duidelijk aangeven hoe gemonitord EN gehandhaafd kan gaan worden

3.15 Monitoringsmaatregelen

Deze PlanMER gaat gebaseerd worden op Lden waarden.

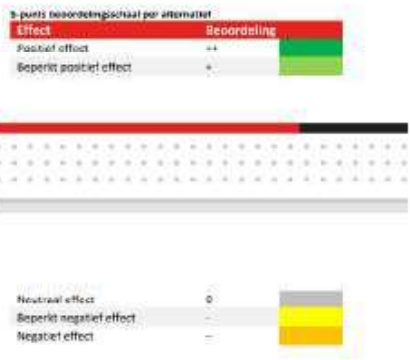
In vele publicaties is al aangegeven dat Lden waarden als jaar gemiddelden niet zijn te handhaven. Dit is gunstig voor turbine eigenaren maar ongunstig voor omwonenden.

De ODNZKG is ook niet uitgerust om deze norm te handhaven.

Gezien het feit dat overal in Nederland bij gerealiseerde windprojecten geharrewar optreedt betreffende hinder en overlast zijn wij ongerust over de mogelijkheid van handhaving.

Onderzoek van het Kadaster heeft uitgewezen dat er landelijk gemiddeld 45 woningen binnen een straal van 1000 meter vanaf een windturbine staan.
 Voor deze PlanMER zal het aantal woningen binnen 1000 meter van een turbine een paar duizend bedragen!
 In Zienswijze 3 de detail aantallen voor windproject Noorder-IJplas.

Zienswijze 23: Laatste lay-out; negatief niet oranje maar **rood kleuren.**

Zienswijze 24: Er moet onderzocht worden of de ambitie van Amsterdam gehaald kan worden, door de alternatieven haven én zon op dak maximaal mee te nemen als volwaardige alternatieve keuze.

4 Participatieproces

Dit hoofdstuk bevat een procesbeschrijving van participatie tot nu toe.
 In dit hoofdstuk ontbreken echter de resultaten van het participatieproces.
 Dit is in strijd met de SMB-richtlijn die vereist dat de uitkomst van participatie wordt gepubliceerd, niet alleen de procesbeschrijving.

Samenvattend kunnen we melden dat in alle 'participatie' processen de inwoners van Amsterdam hebben aangegeven geen windturbines in het Amsterdamse groen te willen hebben.
 De reflectiefase is voortijdig beëindigd omdat deelnemers uit de klankbordgroepen stapten vanwege het gemis aan dialoog.
 De reflectiefase mislukte omdat de opdrachtgever de eis stelde dat er niet mocht worden gereflecteerd over het aantal van 17 windturbines.
 De PWE enquête (Participatieve Waarde Evaluatie) was zodanig ingericht dat men eerst akkoord moest gaan met 17 windturbines voordat enquête vragen konden worden beantwoord.

De klankbordgroep Gezondheid met deskundige medici en epidemiologen is terzijde geschoven omdat deze mogelijk een barrière zouden kunnen opwerpen voor de plaatsing van turbines in de stedelijke omgeving.

Het document "Signalen uit de stad" is opgesteld door een extern bureau zonder de eindresultaten van de reflectieklankbordgroepen af te wachten.

Het college heeft geprobeerd het document "Signalen uit de stad" te bestempelen als Afwegingskader voor windturbines in Amsterdam. De gemeenteraad heeft hier niet mee ingestemd.

Naar aanleiding van moties in de Raad heeft de universiteit Leiden het participatieproces geëvalueerd.

Enkele conclusies:

- Vanuit de gemeente is de kloof tussen burger en politiek eerder groter dan kleiner geworden ten opzichte van het moment van aanvang van het participatieproces.
- Een groot deel van de participanten heeft niet hun belangen weten te behartigen.
- De instrumentele doelen vanuit de gemeente zijn niet behaald. Een belangrijk doel was het meenemen van bewoners om zo draagvlak te krijgen voor beleid. Met name binnen de zoekgebieden is de weerstand tegen windenergie feller, breder en beter georganiseerd geraakt.
- Het document is te vinden op: [09012f978054aed1 \(raadsinformatie.nl\)](https://09012f978054aed1.raadsinformatie.nl)

Advies expertgroep gezondheidseffecten bevestigt deze conclusies:

"De wederzijdse polarisatie in het gesprek, zoals de expertgroep dat waarneemt, draagt niet bij aan een zorgvuldige dialoog en een bevredigend resultaat voor betrokkenen in de stad."

De conclusie van deze evaluatie is dat er niet geluisterd is naar de deelnemers, er viel immers niet te kiezen.

In 4.1.2 wordt over de Evaluatie Universiteit Leiden het volgende gesteld:

"Lessen vanuit deze evaluatie zijn meegenomen in het opstellen van het participatieplan voor de PlanMER-fase."

In het klimaatakkoord is afgesproken dat een participatieplan voor windenergie wordt opgesteld samen met de omwonenden. Dit is niet gebeurd.

Wij stellen nogmaals dat deze NRD geen recht doet, aan de inbreng die zeer veel betrokkenen hebben geleverd. Zij hebben het in hun vrije tijd moeten opnemen tegen bestuursmacht en duurbetaalde adviseurs van de gemeente. Deze zienswijze 24 is de enige manier om nu nog respect te tonen voor de inbreng van de burgers.

Zienswijze: NRD Windenergie Amsterdam

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam
per adres: De Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de Plan-Milieu-Effect-Rapportage (plan-MER) inzake het Plan Windenergie Amsterdam (PWA), opgesteld in opdracht van de Gemeente Amsterdam, door Marlin ter Huurne, bureau Bosch en van Rijn, versie 3, 02-02-2023.

Geacht College,

Ondergetekenden, inwoners van Amsterdam Landelijk Noord en Omstreken, willen de volgende zes punten onder Uw aandacht brengen:

1. Als bewoners van Landelijk Noord, en daardoor belanghebbenden in het Plan Windenergie Amsterdam, zijn wij van mening dat het Klimaatprobleem dermate urgent is, dat wij bereid zijn om onze bijdrage aan de oplossing van dit grote probleem te leveren. Natuurlijk leven ook bij ons zorgen omtrent mogelijke overlast en schade aan gezondheid, natuur, milieu en aanzicht, maar wij zijn ons bewust van onze bevoorrechte positie, door te mogen wonen in een van de allermooiste gebieden van de gemeente Amsterdam, en wij zijn bereid om, in het belang van onze kinderen en kleinkinderen, een offer te brengen en enkele windmolens in ons woongebied toe te staan, mits er zorgvuldig, en in samenwerking met de bewoners, wordt gezocht naar de optimale oplossing.
2. In de genoemde notitie NRD, vinden wij een groot aantal criteria waaraan het PWA moet voldoen. Maar ons inziens wordt daarbij onevenredig veel nadruk gelegd op de **Negatieve** impact, die windmolens in ons landelijk gebied kunnen hebben, en geen, of veel te weinig aandacht aan de **Positieve** impact van mogelijke windmolens in ons mooie gebied.
3. In Paragraaf 3.3 (Leefomgeving, geluid en gezondheid), wordt bijvoorbeeld totaal geen aandacht besteed aan de **Positieve** impact die een windmolenpark kan hebben op de gezondheid en het psychisch welbevinden van omwonenden, indien zij mede-eigenaar worden van een energie-coöperatie, die Landelijk Noord klimaatneutraal probeert te maken. Zo'n coöperatie zal het gevoel van saamhorigheid tussen de bewoners van Landelijk Noord versterken, evenals de banden tussen de verschillende dorpskernen in het gebied. Bovendien kan zo'n coöperatie subsidies verstrekken aan plaatselijke sociaal-culturele evenementen. En ook het besef, dat wij als Landelijk Noord ons steentje

bijdragen aan de oplossing van een nijpend en wereldwijd probleem, zal ook een klein beetje kunnen helpen om ons geweten gerust te stellen. Tenslotte is er nog de voorbeeldfunctie, die wij dan kunnen vervullen, ten opzichte van andere gemeenten in Noord-Holland, en de rest van Nederland.

4. In paragraaf 3.6 (Ecologie), wordt terecht gekeken naar bedreiging van Flora en Fauna, aan de hand van bestaande regelgeving op dat gebied. Natuurlijk vinden ook wij, dat bij het zoeken van geschikte plaatsen voor windmolens, hiermee goed rekening moet worden gehouden. Maar wat wij missen, zijn de **Gunstige** effecten die windmolens hebben op de ecologie, vooral op de langere termijn, doordat ze bijdragen aan het niet overschrijden van de 1,5 Celsius bovengrens aan de globale temperatuurstijging. Want als deze grens wordt overschreden, ontstaan er kantelpunten in het klimaat, waardoor de flora en fauna in ons gebied, maar ook wereldwijd, zeer ernstig worden bedreigd. Ons inziens moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt tussen lokale, korte-termijn negatieve gevolgen van het PWA, en de globale langere-termijn en gunstige gevolgen ervan.
5. Paragraaf 3.11 (Energieopbrengst en Vermeden Emissies), is ons inziens zeer teleurstellend, want hij omvat slechts 10 regels! Wij missen hier onder meer een toetsingskader wat betreft het Economisch Rendement van verschillende types windmolens, en een gedetailleerde discussie over de invloed van de locatie van windmolens op het te behalen rendement. Bijvoorbeeld is de opbrengst van windmolens evenredig met de derde-macht van de windsnelheid, en deze windsnelheid is des te hoger, naarmate een molen hoger is, en naarmate die molen verder afstaat van hoge bebouwing en begroeiing. De maximale hoogte van molens varieert nogal over de zoekgebieden en de (extra)reserve-zoekgebieden, o.a. door aanvliegeroutes van de luchthaven Schiphol. Ook de bebouwing en de begroeiing in het voorveld van een windmolen, bij de meest voorkomende windrichting, verschilt nogal van plek tot plek. Graag zouden wij daarom een gedetailleerde en gedegen modelstudie zien, over het maximaal te behalen rendement van een windmolenpark, als functie van de positie binnen de (extra/reserve)-zoekgebieden. Ook zien wij graag een nadere berekening van het financieel voordeel, dat bewoners zullen ondervinden, indien het windmolenpark via een energie-coöperatie in lokaal eigendom zou worden gebracht, bij verschillende scenario's wat betreft de prijsontwikkeling op de internationale energiemarkten. Verder zou ook aandacht moeten worden besteed aan de leverings-zekerheid, die vanzelfsprekend groter is bij lokale opwekking (denk bijvoorbeeld aan mogelijke sabotage van onderzeese leidingen). Ook is Wind op Land inmiddels de allergeoedkoopste manier om elektriciteit op te wekken, en draagt dus bij aan stabiele levering van duurzame elektriciteit tegen een betaalbare en constante prijs. Om de fluctuaties van zon- en windenergie op te vangen, zijn grote buurt-batterijen inmiddels ook al een economisch haalbaar alternatief. De vaak genoemde optie van groene waterstof, geproduceerd op zee, is voorlopig nog veel te duur, en zeker niet realiseerbaar voor het jaar 2030.

6. Concluderend stellen wij ons op het standpunt, dat deze notitie NRD veel te weinig gebalanceerd is. wat betreft de directe lokale en korte-termijn effecten, ten opzichte van de indirecte, globale en lange-termijn effecten op Gezondheid, Welbevinden, Natuur, Milieu, en Economie. Wij zijn voorstanders van het samen, en in lokaal beheer, **Klimaat-Neutraal** maken van ons mooie Landelijk Noord.

Ondersteund te Amsterdam, op 3 april 2023, door:

Een aantal personen ondersteunen wel de Zienswijze, zoals ingediend door Jan Visschers en anderen, op 3 April 2023, maar zij wensen hun persoonsgegevens NIET publiekelijk bekend te maken, deze namen sturen wij U separaat toe.

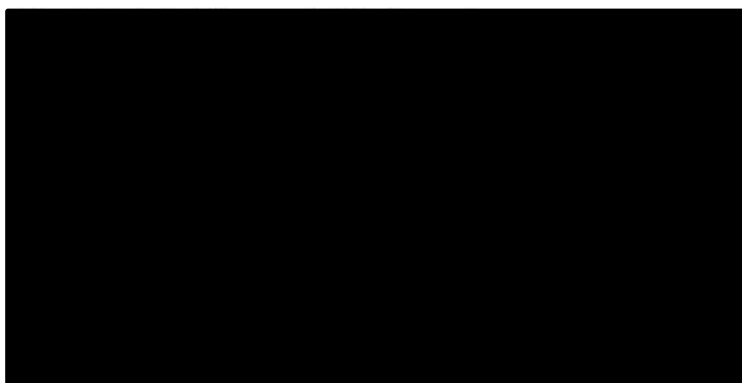
Zienswijze: NRD Windenergie Amsterdam

VERTROUWELIJK

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam
per adres: De Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: Zienswijze aangaande de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de Plan-Milieu-Effect-Rapportage (plan-MER) inzake het Plan Windenergie Amsterdam (PWA), opgesteld in opdracht van de Gemeente Amsterdam, door Marlin ter Huurne, bureau Bosch en van Rijn, versie 3, 02-02-2023.

De volgende personen ondersteunen wel de Zienswijze, zoals ingediend door Jan Visschers en anderen, op 3 April 2023, maar zij wensen hun persoonsgegevens **NIET publiekelijk** bekend te maken:

College van B&W Amsterdam
Postbus 2758
1000CT Amsterdam

RESAmsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

ZIENSWIJZE [REDACTED]

Deze zienswijze wordt ingediend namens 21.868 mensen die sinds 4 januari 2021 de online petitie op de website van Windalarm hebben getekend.

[REDACTED] ziet dat het plaatsen van Windturbines in Amsterdam niet noodzakelijk is om de klimaatdoelen van Nederland te halen en constateert dat de plaatsing van deze windturbines leidt tot overlast, hinder/gezondheidsschade bij omwonenden, achteruitgang van de leefomgeving en schade aan de Amsterdamse Natuur.

Doordat het Amsterdamse college al ruim twee jaar lang weigert om inhoudelijk het debat over de nut en noodzaak van windturbines in Amsterdam (en in bredere zin, verdere windturbines op land in Nederland in het algemeen) aan te gaan en ondertussen niet met overtuigende argumenten komt voor de plaatsing van windturbines, zien wij dat dit beleid het draagvlak voor de energietransitie schade toebrengt en de relatie tussen de overheid en burgers verslechterd.

Windalarm heeft inmiddels deelgenomen aan een aantal reflectiegroepen m.b.t. de totstandkoming van het Nederlandse beleid rond windturbines. We zien de dat het beleid grotendeels wordt gedictieerd door de industrie met grote belangen in de duurzame/windindustrie. Daardoor hebben we ons genoodzaakt gezien om zelf CE Delft te laten onderzoeken of windturbines absoluut noodzakelijk zijn voor het behalen van onze klimaatdoelen. Dat blijkt niet het geval.

Marjan Minnesma, Urgenda, zei m.b.t. dit onderzoek tegen de Volkskrant¹:

Opvallender dan die oproep van bekende tegenstanders is dat Marjan Minnesma zich bij dat standpunt aansluit. 'Als 80 procent van reeds vergunde en gesubsidieerde windprojecten doorgaat en we besparen door vervoer en huizen te elektrificeren, dan zijn verder geen windmolens op land nodig', zegt de directeur van klimaatorganisatie Urgenda. Er moet volgens haar wel ruimte blijven voor lokale gemeenschappen om windmolens of zonneweiden neer te zetten als daar veel steun voor is. 'Maar in drukbevolkte gebieden zoals rond Amsterdam, waar veel weerstand is, zou je nu niet langer projecten moeten doordrukken. Polarisation kunnen we bij de energietransitie niet gebruiken.'

¹ https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/onderzoek-geen-extra-windmolens-op-land-en-zonneparken-nodig-om-klimaatdoel-te-halen~b9e84be3/?utm_campaign=shared_earned&utm_medium=social&utm_source=copylink

Voor meer informatie over bovenstaande, zie: www.hetkanmetgemak.nl

De huidige wijze waarop de besluitvorming plaatsvindt en de bepaalde keuzes in deze NRD laten zien dat de gemeente Amsterdam:

- geen volledig beeld wenst te geven van alle negatieve effecten van windturbines
- niet op een zorgvuldige manier op de gezondheid van haar inwoners (en die van haar buurgemeenten) wil beschermen.
- Niet bereid is om op basis van nieuw inzichten haar beleid te actualiseren. (Dit beleid is gebaseerd op de windvisie uit 2012, die concludeerde dat wind op land nodig is, omdat het op zee niet kan... Inmiddels kunnen we op zee doorgroeien tot 100GW als het moet...)

HOOFDPUNTEN VAN KRITIEK:

SOCIALE EFFECTEN NIET MEEGENOMEN

De gemeente Amsterdam heeft besloten om niet de sociale effecten van windturbines te onderzoeken, zoals beschreven in de handreiking² van de commissie m.e.r.

Wij willen dan ook de gemeente alsnog verzoeken dit *wel* te onderzoeken.

GEBRUIK VAN EENHEDEN DIE ONGESCHIKT ZIJN EN REKENMETHODE DIE ECHTE HINDER VERBLOEMD

In de NRD komt duidelijk naar voren dat de gemeente veel vertrouwen heeft in het rapport van de expertgroep gezondheidseffecten, terwijl de enige medicus uit deze expertgroep is opgestapt en een groot deel van de klankbordgroepleden van deze expertgroep nog steeds een groot aantal onbeantwoorde vragen hebben en een klacht tegen de gemeente die nog steeds niet is afgehandeld. Hierbij ondersteund Windalarm de zienswijze die hierover is ingediend door Jan Hendriks, Dick Bijl, Simone Brands en Edwin van de Ketterij over de wijze waarop de dit expertadvies tot stand is gekomen en de kwaliteit ervan en het uitblijven van de afwikkeling van de klacht hierover.

Tevens wordt gekeken naar jaargemiddelde Lden waarden, waarvan inmiddels duidelijk is dat dit geen goede normering is voor windturbinegeluid. Windalarm ziet graag dat er onderzoek wordt gedaan naar maximale/piekbelasting, waarbij het maximum gelijk moet zijn aan andere bronnen, zoals bijvoorbeeld een warmtepomp. (Waarom zou een windturbine meer overlast mogen veroorzaken?)

AANTAL GEHINDERDEN WORDT NIET VERMELD

In de beoordelingscriteria geluid en gezondheid wordt alleen gekeken naar ernstig gehinderden en niet naar alle gehinderden. Hierdoor worden mensen onvoldoende goed geïnformeerd over de werkelijke impact van een windturbine. Juist een milieu effectrapportage moet dit inzicht geven, dus dienen niet alleen de ernstig gehinderden, maar alle gehinderden vermeld te worden. Tevens dienen niet alleen toenames of verschillen gemeld te worden, maar ook de totale aantallen.

Alleen dan kunnen politici uiteindelijk een goede afweging maken of ze deze ambitie van de gemeente op vinden wegen tegen de werkelijke hinder.

² <https://commissiemer.nl/documenten/00000487.pdf>

ONDERSTEUNING ANDERE ZIENSWIJZEN.

Namens [REDACTED] ondersteunen we de volgende zienswijzen, die door anderen zijn ingediend:

- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze door [REDACTED]
- Zienswijze [REDACTED]
- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze van [REDACTED] van de petitie voor Amsterdam Noord.
- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze [REDACTED]

ERVARING MET WINDTURBINEBELEID

In de afgelopen twee jaren heeft de gemeente alles in het werk gesteld om haar in 2012 opgestelde en inmiddels achterhaalde windturbinebeleid door te drukken:

- Tijdens de behandeling van de RES 1.0 werd gezegd dat er later nog ruimte was om inhoudelijk te debatteren over de nut en noodzaak van windturbines.
- Bij het vaststellen van de omgevingsvisie van Amsterdam 2050 kon er geen inhoudelijk debat plaatsvinden, want daar werd gezegd dat er in de RES al ws besloten.
- De reflectiefase ontspoorde omdat het document 'Signalen uit de Stad' niet het afwegingskader is dat was beloofd en op een onzorgvuldige manier tot stand is gekomen.
- Ondertussen werd in een een-tweetje met de provincie draagvlak geveinsd voor het afschaffen van de enige overgebleven bescherming van burgers tegen windturbines: de 600 meter grens.
- Ondertussen stapte ook de enige medicus uit de expertgroep gezondheid en diende een groot deel van de klankbordgroep gezondheid een klacht in.
- Met de komst van de Sara mocht ook de ambitie van de gemeente niet ter discussie worden gesteld.

Wij verzoeken de gemeente nu om te laten zien dat zij echt begaan is met haar eigen bevolking en deze NRD dusdanig aan te passen dat het ook echt alle nadelige effecten goed onderzocht worden en inzichtelijk gemaakt en dat er werk gemaakt wordt van normen die bewoners ook echt beschermen (ook als dat ten koste gaat van het aantal te realiseren windturbines.)

Daarnaast verzoeken we de gemeente om een nut- en noodzaak discussie te voeren over de komst van deze windturbines en alternatieven serieus te onderzoeken.

Namens [REDACTED]

[REDACTED]

4 april 2023

Aan:

Gemeente Amsterdam, per mail: resamsterdam@amsterdam.nl
O.v.v. Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Afz:

[Redacted]

De volgende partijen zijn het eens met de punten uit deze zienswijze:

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Betreft: Zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER Programma Windenergie Amsterdam namens [Redacted]

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De Gemeente Amsterdam wil een bijdrage leveren aan de Nederlandse en regionale klimaatambities door in 2050 een klimaat adaptieve, klimaat neutrale en circulaire stad te zijn. Onderdeel van deze ambitie is om voor 2030 ten minste 127 MW opgesteld vermogen aan windturbines te realiseren.

Het bewonersinitiatief Zunderdorp is grote voorstander van de opwekking van duurzame energie. De plannen om de windturbines mogelijkwerijs op een grens van 350 meter vanaf bewoning te plaatsen heeft echter in Zunderdorp al sinds 2021 geleid tot zorgen over negatieve gezondheidseffecten.

Dit is ook reeds gecommuniceerd met de Gemeente in ons raadsadres van 13 april 2021 inzake 'draagvlakonderzoek onder inwoners van Zunderdorp: tegen megawindturbines langs de A10 Noord, voornamelijk vanwege de volksgezondheid'. De beantwoording hierop heeft helaas de zorgen niet weggenomen, slechts verergerd.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau planMER windenergie Amsterdam ligt nu ter inzage. Naast de zaken die wij al eerder hebben aangekaart via het Raadsadres brengen wij graag – vanuit deze participatiemogelijkheid – nog additionele punten naar voren waarvan wij het belangrijk vinden dat deze worden verwerkt in de definitieve versie van het NRD.

Niet alleen omdat wij punten missen vanuit het perspectief van ons dorp, maar tevens omdat wij

verwachten dat het essentieel is voor de Gemeente om een aantal zaken beter te onderbouwen en al in de planMER fase te onderzoeken om later in het proces geen vertraging te krijgen.

Zunderdorp en Landelijk Noord zetten zich gedurende het hele participatieproces al zeer actief in. Bij workshops, online vragenlijsten, klankbordgroepen en de Stedelijke Adviesraad RES Amsterdam. Wij nemen het inhoudelijk de dialoog aangaan over dit onderwerp zeer serieus. Er staan echter nog steeds punten open die niet meegenomen zijn. Zodoende deze zienswijze om nog extra aandacht te schenken aan 18 verzoeken die voor ons en onze omgeving van belang zijn.

Algemeen

a) Zienswijze 1: Voeg de effecten van de aanlegfase voor de zoekgebieden toe.

De aanlegfase is vaak pas onderdeel van een projectMER. Voor Landelijk Noord is dit echter nu al van toepassing, omdat dit invloed heeft op de geschiktheid van het zoekgebied. De toegankelijkheid van het gebied is sterk beperkt qua doorrijhoogte, as-last en breedte van voertuigen. Door dit nu al mee te nemen voor alle zoekgebieden verspillen we minder tijd, omdat er daardoor een betere afweging van de zoekgebieden kan plaatsvinden.

b) Zienswijze 2: Pas het Sociale Afwegingskader volgens de handreiking van de commissie MER toe¹

2.8: Optimalisatiealternatieven

In hoofdstuk 2.8 worden optimalisatiealternatieven van de NRD genoemd. We vinden het dan ook raadzaam om bij een optimalisatiealternatief rekening te houden met aanvullende randvoorwaarden. Wat ons betreft vinden hier één wijziging en twee toevoegingen plaats.

1. Zienswijze 3: WIJZIGING: Optimalisatie Natuur aanpassen in Optimalisatie Natuur én landschap én milieubeschermingsbestemmingen (o.a. stiltegebied).

Natuur, landschap en milieubeschermingsbestemmingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en de effecten van de gebieden lopen ook in elkaar over. Het zijn communicerende vaten. Met het oog op alleen de natuur missen we een groot aantal zaken waar ook rekening mee gehouden dient te worden inzake biodiversiteit. Dat geldt zeker voor Landelijk Noord, waar we te maken hebben met NNN, Natura 2000, Bijzonder Provinciaal Landschap, stiltegebied en weidevogelgebied.

In diverse beleidsstukken van de gemeente Amsterdam, waaronder de Omgevingsvisie Amsterdam 2050, wordt het landschappelijk belang van Landelijk Noord genoemd. De ambitie is om van Landelijk Noord een aaneengeschakeld Hollands veennatuur/ en veencultuurlandschap van internationale allure en betekenis te maken. Ook wordt Landelijk Noord bijvoorbeeld als één van de waardevolste weidevogelgebieden in Nederland genoemd.

Voor de beoordeling van zoekgebieden is het dus belangrijk om naar het geheel van natuur, landschap én milieubeschermingsgebieden te kijken. Waardoor er een gestapeld overzicht komt van alle drie de waarden.

De Amsterdamse ambitie is om voor 2030 tenminste 127 MW opgesteld vermogen windenergie te realiseren. Hiervan is reeds 75 MW gerealiseerd. Blijft er nog 52 MW over. Ca. de helft (19,2-24,4 MW) hiervan wordt gerealiseerd door het RWZI Westpoortweg en de Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein. De restopgave (27,6-32,8 MW) betreft dus ca. 25% van de totale opgave.

¹ <https://commissiemer.nl/documenten/00000487.pdf>

Vanwege deze realisatieopgave vinden wij het raadzaam om eerst een extra/optimaliseringsopgave te onderzoeken alvorens de andere zoekgebieden nader te onderzoeken. De hoeveelheid werk en impact op het zoekgebied staan in geen enkele verhouding tot deze opgave.

2. Zienswijze 4: TOEVOEGING: Optimalisatie alternatief Zon én Wind voor totale RES 1.0 ambitie

- a. De keuze om een planMER voor **alleen** wind uit te voeren is een beleidsmatige keuze in plaats van een procesmatige. De RES ambitie die door de overheid gesteld is gaat over duurzame opwek, niet gedefinieerd voor specifiek wind of zon. Er is geen sprake van een verplichting om windturbines te plaatsen. Daarnaast is de Gemeente vanuit de Zorgplicht in de milieuwetgeving en vanuit het Voorzorgbeginsel verplicht de minst schadelijke optie te kiezen.
- b. Om een vollediger overzicht te krijgen op basis waarvan de Gemeente deze minst schadelijke optie kan kiezen is een planMER voor **zowel** wind **als** zon wenselijker. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met locatie-specifieke karakteristieken en kan er een betere vergelijking tussen de zoekgebieden plaatsvinden o.b.v. de kernkwaliteiten die gelden voor de desbetreffende zoekgebieden. Landelijk Noord leent zich bijvoorbeeld uitstekend voor de grote hoeveelheid boerendaken waar zonnepanelen zeer goed op geplaatst kunnen worden. Houdt hierbij ook rekening met de Zonladder, waardoor ook reststroken door de hele stad een opwekpotentieel zijn (denk aan reststroken in het Havengebied en grote parkeerterreinen). Evenals de buurtinitiatieven die op dit moment ontwikkeld worden om als buurt energie op te gaan wekken en zich willen gaan organiseren tot energiecollectief.
- c. De monitor Zon pv van de Rijksoverheid ² toont dat voor de opwek via zon de raming van 2023 al vele malen hoger uitkomt dan het RES 1.0 bod 2030. Waardoor dit een positieve uitwerking heeft voor de verdeling van de totale RES 1.0 ambitie.
- d. We zijn het eens met de Routekaart Klimaatneutraal van gemeente Amsterdam: 'Er is veel ruimte voor nodig, terwijl er juist weinig ruimte is in een compacte en groeiende stad als Amsterdam, zowel boven als onder de grond. Dat kan tot knelpunten leiden. We gaan op zoek naar slimme combinaties en kansen die efficiënt zijn en goed passen in de stad.'
Voorbeeld hiervan is het ongevraagd advies³ van de Stadsdeelcommissie Noord welke op 16 maart 2023 is aangenomen in de Raad ⁴ om de geluidsschermen van de Ring A10 te combineren met zonnepanelen, wat een opwek van 5 MW kan gaan realiseren. We achten het raadzaam om de kant aan Landelijk Noord ook mee te nemen, waardoor de win-win situatie **nóg** groter wordt.

3. Zienswijze 5: TOEVOEGING: Optimalisatie alternatief groeipotentieel haven, incl. vervanging bestaande en afgebroken windturbines én restpotentieel voor zon

- a. Zoals benoemd bij 2.5.2 is het wenselijk om het havengebied goed te benutten voor windenergie, omdat de milieu-impact van windturbines hier minder is dan op andere plekken in de gemeente. Er wordt aangegeven dat er, in nauw contact met het Havenbedrijf, wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor windturbines. Wij

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/30/monitor-zon-pv-2022-in-nederland>

³ <https://noord.notubiz.nl/document/12488766/2/Ongevraagd+advies+geluidsschermen+aan+gemeenteraad>

⁴ <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/12493006/1/Actualiteit+inzake+zonne-energie+uit+Noord+voor+1500+huishoudens>

gaan hier van uit dat de belangen van het Havengebied niet worden meegenomen in dit onderzoek.

- b. In het Havengebied zijn ook bestaande windturbines, maar deze worden nu niet meegenomen in het totale opwekpotentieel van de haven. De Europese Commissie gaat de noodprocedure in het Europese Verdrag – artikel 122 – inzetten om vergunningverlening voor het vervangen van oude windmolens door nieuwe, meer efficiënte exemplaren te versnellen.
- c. In het havengebied zijn tevens oude turbines afgebroken, waardoor hier extra opwekpotentieel ligt aangezien deze dus ook vervangen kunnen worden.
- d. Onderzoek ook hier de mogelijkheden van opwek van andere duurzame energie, naast wind.

Hoofdstuk 3: Effectbeoordeling

3.3.1. Toetsingskader

In het landelijke Coalitieakkoord 2021-2025⁵ wordt aangegeven dat er heldere afstandsnormen komen voor de bouw van windmolens op land. De verwachting is dat deze in 2023 nog bekend zal worden. De afstandsnorm is tevens het meest gebruikte normenkader dat in het buitenland gebruikt wordt. In de NRD wordt nu geen rekening gehouden met afstandsnormen, waardoor er een grote kans is dat we door de tijd ingehaald worden wanneer deze norm wel gesteld gaat worden. Wethouder Pels heeft op de informatiebijeenkomst van 13 maart jl. toegezegd dat de nieuwe afstandsnormen later alsnog zullen worden toegepast op alle zoekgebieden. Hiertoe is de gemeente ook wettelijk verplicht. Wij willen dat deze toezegging wordt opgenomen in de NRD.

Daarnaast vinden wij het zeer wenselijk – omwille van de urgentie van de energietransitie – dat het College en de Raad meteen de informatie inzichtelijk heeft voor de Amsterdamse situatie wanneer de afstandsnormen wél bekend zijn. De afstandsnormen kunnen – door verschillende windturbines, hoogtes, types etc – niet 1-op-1 gekoppeld worden aan een bepaalde decibelcontour. Dit zal dus separaat onderzocht moeten worden in het NRD.

Zienswijze 6: Neem afstandsnormen alvast mee in het onderzoek voor de gezondheidseffecten. Houdt hierbij rekening met de volgende afstanden: 350 – 600 – 850 – 1000 – 1250 – 1500 – 1750 – 2000 – 2250 – 2500 meter wanneer er berekeningen worden gemaakt voor de gezondheidseffecten zoals het aantal ernstig gehinderde.

3.3.3. Stiltegebieden

Het MER beoordeelt de locatiealternatieven op hun ligging ten opzichte van de vastgelegde stiltegebieden. Doordat in een stiltegebied, zoals in Landelijk Noord, alleen geluiden zijn toegestaan die bij het gebied passen én het geluidsniveau onder de 40 dB ligt is het raadzaam om tevens de geluidscontouren van de windturbines en de effecten hiervan inzichtelijk te maken voor de stiltegebieden⁶. Het WHO geeft al sinds 2013 aan dat lawaai een toenemend gezondheidsprobleem is.⁷ Stille groene gebieden geven rust en helpen mensen te herstellen van stress.

⁵ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-f3cb0d9c-878b-4608-9f6a-8a2f6e24a410/pdf>

⁶ <https://www.atlasleefomgeving.nl/stiltegebieden>

⁷ https://www.euro.who.int/data/assets/pdf_file/0008/383921/noise-guidelines-eng.pdf

Zienswijze 7: Maak de geluidscontouren inzichtelijk van windturbines in stiltegebied en toon waar de overschrijding plaatsvindt op de grenswaarde van 40 dB en wat de effecten hiervan zijn op de gezondheid.

3.3.4 Beoordelingscriterium en effectbeoordeling

Voor de periode dat er geen landelijke normen zijn, wordt nu door de Gemeente Amsterdam gestuurd op een tijdelijke norm waarbij de geluidsbelasting als gevolg van windturbines wordt berekend op basis van een Lden. Dit terwijl er landelijk wordt gestuurd op een landelijke afstandsnorm. Deze tijdelijke norm is op basis van het Expertrapport Gezondheid, waarin verwezen wordt naar het onderzoek van de WHO en een TNO onderzoek. Hierop hebben wij de volgende aanmerkingen:

- a) WHO (p. 86) stelt zelf dat het gebruik van Lden niet representatief is voor de geluidsbelasting van windturbines 'Based on all these factors, it may be concluded that the acoustical description of wind turbine noise by means of Lden or Lnight may be a poor characterization of wind turbine noise and may limit the ability to observe associations between wind turbines noise and health outcomes'.⁸
- b) Expertrapport Gezondheid (p. 24) kiest ervoor een geluidsnorm in Lden te handhaven omdat 'het hanteren van een andere geluidsnorm apart onderzoek vergt naar de kennis daarover, de samenhang met gezondheidseffecten en de toepasbaarheid'.⁹
- c) Lden is een jaargemiddelde, waardoor de piekbelasting niet wordt erkend.
- d) Lden wordt berekend, niet gemeten. Hierdoor is de daadwerkelijke situatie indien sprake is van overlast niet te toetsen.
- e) Inspectierapport VROM uit 2009 stelt dat de gemiddelde Db norm niet voldoet en in strijd is met hoe we in Nederland naar overlast kijken. Het is tevens niet handhaafbaar.¹⁰
- f) Het onderzoek van TNO¹¹ ligt aan de basis van het Expertrapport Gezondheid. Dit onderzoek komt uit 2008 en is een samenvoeging van 3 oudere onderzoeken, waarvan de resultaten zijn uitgemiddeld terwijl de resultaten niet eenduidig zijn.
- g) Het TNO onderzoek is een verzameling van 3 onderzoeken: 2 Zweedse en 1 Nederlandse. Hierdoor zijn ze niet toepasbaar op de Amsterdamse situatie.
- h) Deze 3 onderzoeken zijn gedateerd, ze komen uit 2000, 2005 en 2007. Er is in de tussentijd veel meer gepubliceerd over dit onderwerp welke niet worden meegenomen. Daarnaast zijn er ook geen duidelijke afspraken over hoe die in de toekomst wél meegenomen gaan worden.
- i) De onderzoeken zijn samengevoegd en uitgemiddeld, terwijl de resultaten niet eenduidig zijn.
- j) De 3 onderzoeken zijn niet gedaan met windturbines die vergelijkbaar zijn als de potentiële windturbines. De onderzoeken zijn gebaseerd op windturbines van 30-80 meter as-hoogte, terwijl de potentiële windmolens een veel hogere as-hoogte van betreffen.

⁸ <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>

⁹ <https://energieregionh.nl/app/uploads/2022/07/Definitieve-advies-expertgroep-gezondheidseffecten-windturbines.pdf>

¹⁰ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/inspectie-burgers-onvoldoende-beschermd-tegen-geluidsoverlast-windmolens>

¹¹ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

- k) De 3 onderzoeken sluiten kinderen, kwetsbaren, flora en fauna uit.
- l) Het gebied waarover wordt geadviseerd – namelijk het verband tussen geluidniveau en ‘ernstige hinder’ tussen 42,5 en 47,5 Lden – kon niet worden vastgesteld.
- m) Het wetenschappelijk onderzoek van TNO dat is gedaan m.b.t. de gezondheidseffecten van windturbines zijn onvoldoende toepasbaar op de Amsterdamse situatie en daardoor niet voldoende onderbouwd waardoor dit uiteindelijk bij de Raad van State niet stand houdt.

Zienswijze 8: Verwijder Lden uit de onderzoeken, aangezien dit een onjuiste geluidsnorm is voor windturbines. Kies voor de tijdelijke norm voor een afstandsnorm van 10* de tiphoogte en toon hiervan de resultaten in de planMER.

Zienswijze 9: Indien ervoor wordt gekozen toch door te zetten met de Lden-norm, onderzoek dan een 24-uurs Lden, die gemeten wordt (binnenshuis én buitenshuis),

Daarnaast wordt er in dit hoofdstuk melding gemaakt dat er een berekening gemaakt wordt van de ‘toename aantal en percentage ernstig gehinderde als gevolg van de hogere cumulatieve geluidsbelasting’. In Zunderdorp is er geluidsoverlast van verschillende geluidsbronnen waaronder de Ring A10, de N247 en hoogspanningsmasten. Het is raadzaam deze allen mee te nemen in de dosis-effectrelatie. Akoestisch onderzoek toont aan dat bij een aantal woningen in Zunderdorp de geluidbelasting vanwege de Ringweg A10 de voorkeurswaarde al overschrijdt. Extra geluidbelasting toevoegen voor deze woningen is onacceptabel aangezien de leefbaarheid in dit gebied onder druk komt te staan.

Zienswijze 10: Toon per zoekgebied de huidige geluidsbelasting vs. de geluidsnormen voor de verschillende geluidsbronnen. Stel dit vast op basis van daadwerkelijke metingen in de gebieden.

3.3.5. Laagfrequent geluid

Gesteld wordt op pagina 27 dat ‘Gegeven de uitkomsten van deze recente onderzoeken wordt laagfrequent geluid niet kwantitatief meegenomen in de effectbeoordeling van de locatiealternatieven’.

- a) Het Expertrapport Gezondheid adviseert echter op pagina 2 en 25 om ‘Voor Laagfrequent geluid een aparte norm te hanteren die vergelijkbaar is met die in Denemarken’. Dit advies wordt nu niet meegenomen. Dit betreft een norm van maximaal 20 Hz binnenshuis.
- b) Bij hogere windturbines neemt vooralsnog de hoeveelheid LFG toe. ‘De relatieve hoeveelheid laagfrequent geluid is hoger voor grote turbines (2,3-3,6 MW) dan voor kleine turbines (≤ 2 MW, en het verschil is statistisch significant.¹²
- c) Uit de praktijk blijkt bij windpark N33 dat omwonenden gezondheidsproblemen ondervinden van laagfrequent geluid.¹³
- d) Als je er vanuit gaat dat er landelijk een afstandsnorm komt en niet (alleen) een geluidsnorm, dient LFG meegenomen te worden in het onderzoek.

¹² <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21682397/>, Møller H, Pedersen CS. Low-frequency noise from large wind turbines. J Acoust Soc Am. 2011 Jun;129(6):3727-44. Doi: 10.1121/1.3543957. PMID: 21682397.

¹³ <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/993755/patstelling-dreigt-bij-zoektocht-naar-oplossing-voor-bromtonen-windpark-n33>

Zienswijze 11: Maak de reikwijdte qua afstand inzichtelijk voor Laag Frequent Geluid op 20 Hertz binnenshuis.

Zienswijze 12: Onderzoek de gezondheidseffecten van de trillingen gemaakt door laagfrequent geluid van windturbines

Landelijk Noord bevindt zich in een veengebied, met de desbetreffende karakteristieken die bij dit gebied horen. Veen trilt bijvoorbeeld langer en verder door. Hierdoor vinden wij het belangrijk dat ook de effecten hierop worden onderzocht, aangezien het ook voor meer gehinderde kan zorgen.

Zienswijze 13: Onderzoek de gezondheidseffecten (o.a. aantal gehinderde) van laagfrequent geluid voor de verschillende bodemsoorten, zoals veengrond.

3.7 Bodem en water

Landelijk Noord bevindt zich in veengebied. Bij veengebied is het belangrijk dat het nat blijft. Wanneer het droog wordt, breekt het veen af en vindt er bodemdaling plaats waarbij er CO₂ uitgestoten wordt. Hierdoor is de vernatting van ons gebied een belangrijk speerpunt, zoals ook wordt genoemd in de Omgevingsvisie 2050. Het realiseren van windturbines wordt hierdoor belemmerd, aangezien vernatting de as-last nog verder beperkt. Hierin ligt ook samenhang met verzoek 1.

Zienswijze 14: Maak inzichtelijk wat de effecten zijn voor de bodemdaling voor de veengrond, voor zowel de aanlegfase als wanneer de windturbine er zou staan.

Toelichtingen:

Daarnaast ontvangen we graag toelichting op de volgende punten die ons onduidelijk zijn.

3.3.2. Gezondheid

Graag de berekening en grondslagen op basis waarvan de Gezondheidseffectscreening tot stand komt, evenals de beoordeling die hierop volgt en de definitie van ernstig gehinderde die hier wordt gehandhaafd. Dit dient van te voren duidelijk en makkelijk vindbaar te zijn en dit is nu niet het geval. Hierdoor is het hele onderzoek m.b.t. de gezondheidseffecten niet transparant en navolgbaar.

Zienswijze 15: Specificeer de methodiek hoe de GES tot stand komt.

Zienswijze 16: Specificeer op basis van welke beoordelingscriteria (objectieve beschrijving van overlast) de verschillende GES-scores tot stand komen en geef aan welke afwegingscriteria hierbij gebruikt zijn.

Zienswijze 17: Maak per GES-score inzichtelijk wat het effect in de score na plaatsing van de windturbines, in plaats van alleen de stijgingen boven 6.

Algemeen

Zienswijze 18: Licht toe wie de weging en ranking van de onderliggende criteria stelt bij het vaststellen van het voorkeursalternatief.

Graag word ik van het verloop van de procedure op de hoogte gehouden. Mocht u op basis van dit schrijven nog vragen hebben of meer informatie nodig hebben, dan kunt u mij bereiken via de bovenstaande contactgegevens per e-mail. In dank wacht ik uw antwoord af.

Met vriendelijke groet,

namens het

Zienswijze

4 april 2023

Beste gemeente,

Dank voor uw uitnodiging aan iedereen die dat wil om een zienswijze in te dienen op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER windenergie. Wij maken hier graag gebruik van. We vinden het belangrijk dat de gemeente onderzoek doet naar mogelijke locaties voor windmolens in en om Amsterdam.

Onze zienswijze valt uiteen in twee delen. Eerst laten we zien waarom wij denken dat windenergie in handen van lokale bedrijven en inwoners voor iedereen iets oplevert. Daarna gaan we in op de onderdelen uit de NRD die we scherper of anders zouden willen zien.

Wat zijn de voordelen van windenergie in lokale handen?

- **Goedkope duurzame stroom voor bedrijven en huishoudens:** windenergie is één van de goedkoopste vormen van elektriciteitsopwekking. En omdat energiecoöperaties geen winst hoeven te maken kunnen zij de stroom óók goedkoop aanbieden aan bedrijven en huishoudens in de buurt.
- **Minder netcongestie en een betere leveringszekerheid:** Te veel zonne-energie en te weinig windenergie verergert de netcongestie en vermindert de leveringszekerheid, aldus netbeheerder Liander. Zo kan meer windenergie (dat veel minder pieken en dalen kent) bijdragen aan een betere balans op het net en leveringszekerheid in de toekomst.
- **Onafhankelijk van grote bedrijven:** windenergie is een goedkope vorm van energie omdat de wind gratis waait en er geen kosten zijn voor kolen, gas of uranium. Bij de meeste windparken op land hoeven we daarom niet afhankelijk te zijn van grote bedrijven om energie op te wekken. Als een energiecoöperatie het windpark bouwt dan blijft de winst in de lokale gemeenschap en gaat deze niet naar aandeelhouders zonder binding met het gebied.
- **Opbrengsten voor de leefbaarheid:** energiecoöperaties zetten graag een deel van de opbrengsten in om de leefbaarheid te verbeteren. Zo heeft Energiecoöperatie Zuidenwind het glasvezelinternet voor de buurt betaald en de lokale voetbalclub van een warmtepomp en zonnepanelen voorzien. Coöperatie Betuwewind heeft een voedselbos aangelegd en een duurzaamheidsfonds ingericht.
- **Makkelijker in gesprek:** bestuur en leden van energiecoöperaties wonen in de stad en zijn makkelijk benaderbaar. Coöperaties willen een goede buur zijn voor de omgeving. Omdat ze niet naar winstmaximalisatie streven kunnen zij meer betekenen voor de directe omgeving. Zo ontstaat ook makkelijker een goed gesprek waarin de coöperatie een zorg kan wegnemen of iets kan doen aan hinder.
- **Tijdelijk:** is er een betere vorm van energieopwekking of de grond voor iets anders nodig? Dan kunnen windmolens na 20-25 jaar weer weg (en verkocht of gerecycled worden, óók de bladen).

Waar kan de NRD wat ons betreft scherper, beter of completer?

- **Zoeklocaties zijn goed benoemd:** Voor Amsterdam Wind zijn alle locaties even belangrijk omdat wij van mening zijn dat een windenergie essentieel onderdeel is van de energiemix van de toekomst.
- **Kijk voorbij gemeentegrenzen:** We juichen het toe dat breder wordt onderzocht dan de gemeentegrenzen zodat goed inzicht wordt verkregen in de zoekgebieden die overlappen met of raken aan buurgemeenten.
- **Laat energieproductieverlies zien bij mitigatie:** We vinden het belangrijk dat mitigerende maatregelen om hinder te beperken onderzocht worden zodat duidelijk wordt dat er een palet aan keuzes is. Daarbij willen we wel opmerken dat productiecijfers ook in beeld gebracht moeten worden om een goede afweging te kunnen maken tussen duurzaamheidsdoelstellingen en hinderbeperking.
- **Onderzoek maximale tiphoogtes:** Voor wat betreft de tiphoogte van te onderzoeken windmolens kunnen wij ons goed vinden in de keuze om maximale turbine hoogtes te onderzoeken, aangegeven door de harde belemmeringen vanuit Schiphol. Daar waar ruimte is en de hoogtebeperking zachter of twijfelachtig is, adviseren we om ook hogere turbines te onderzoeken. Een lagere tiphoogte leidt in sommige gevallen tot een financieel onhaalbaar project. Een hogere tiphoogte leidt niet per definitie tot meer hinder maar wel tot hogere energieopbrengst.
- **Verlies gezondheidsvoordelen niet uit het oog:** Voor wat betreft de gezondheidseffecten van windturbines is het van belang ook de positieve effecten van windmolens op de gezondheid in kaart te brengen zoals de vermindering van luchtvervuiling en de bijdrage aan het tegengaan van klimaatverandering. Uiteraard kan dit niet gekwantificeerd worden per zoeklocatie, maar wij vragen om deze evidente voordelen niet uit het oog te verliezen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

0404-003

POSTADRES:

BEZOEKADRES:

T
F
E
I

Het College van Burgemeester en Wethouders Amsterdam

DATUM 4 april 2023

UW KENMERK

DVS KENMERK

UW BERICHT VAN

CONTACTPERSOON

DOORKNUMMER

E-MAIL

ONDERWERP

Reactie op NRD planMER windenergie Amsterdam

Beste College van Burgemeester en Wethouders Amsterdam,

De colleges van [redacted] en [redacted] hebben kennisgenomen van uw "NRD planMER windenergie Amsterdam" In deze brief leest u onze zienswijze op de ter inzage gelegde NRD.

De colleges zijn ontstemd dat u onderzoek wilt gaan doen naar windturbines aan onze gemeentegrenzen. In uw NRD bent u voornemens onderzoek te doen naar gebieden 5A Diemerscheg, 5B Weesperkarspel/Gein, 5C Gaasperplas, 6A Knooppunt Holendrecht en 6B Amstel III, welke langs onze gemeentegrenzen liggen. De afgelopen jaren doorliepen wij een uitgebreid participatieproces met inwoners en stakeholders over mogelijk geschikte plekken voor zonnevelden en windturbines in De Ronde Venen en Stichtse Vecht. Veel inwoners maken zich zorgen over de gezondheidsrisico's van windturbines en de gevolgen voor het landschap. Zowel de raad van [redacted] vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar inwoners. Daarom besloten zij dat er geen windturbines in de gemeentes geplaatst mogen worden. In de coalitieakkoorden spraken beide coalities af zich ook uit te spreken tegen plannen van omliggende gemeenten om windturbines langs onze gemeentegrenzen te plaatsen.

[redacted] *zetten zich in om de klimaatdoelstellingen te halen*

De raden sluiten windturbines uit, maar willen met andere technieken alsnog onze duurzaamheidsdoelstellingen halen. Deze doelstellingen willen de colleges halen door energie op te wekken met zonnepanelen op grote daken (zoals bedrijfsdaken) en zonnevelden. Daarnaast zetten de colleges in op zonnepanelen op kleine daken zoals woningen en op vernieuwende technieken.

In uw onderzoekopzet zitten duidelijke tekortkomingen die mogelijk resulteren in een te positief beeld omtrent de haalbaarheid van windturbines.

REGISTRATIENUMMER

VERZONDEN

Het aspect geluid wordt op een onjuiste manier meegenomen in het onderzoek.

Er wordt een afstandsnorm gehanteerd in de NRD door te wijzen op een afstand van 350 meter van gevoelige onderwerpen, objecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie, alsmede lig- en standplaatsen. Wij merken op dat de afstand tot een windturbine niks zegt over de mate van geluid. Specifiek in het voor onze gemeentes zo kenmerkende open landschap draagt geluid ver. Wij zouden dan ook graag zien dat de NRD op dit punt wordt aangepast, en met geluidsnormen wordt gemeten in plaats van afstandsnormen, met specifieke aandacht voor laagfrequent geluid. Daarbij willen we expliciet gemaakt hebben dat er voor de cumulatieve geluidsbelasting ook gekeken wordt naar geluidbronnen én geluidoverlast over de gemeentegrens heen, aangezien wij ons net over die grens bevinden. Bovenal verbaast het ons dat de gemeente niet wacht op de landelijke normen die nu worden voorbereid. Door hier op te wachten voorkom je immers een normendiscussie op lokaal niveau die zorgt voor nog verdere problematisering van dit toch al gevoelige onderwerp.

Er is in de onderzoeksopzet te weinig aandacht voor landschappelijke kwaliteit

Windturbines zijn landschappelijk ongewenste en in en langs het veenweidelandschap gebiedsvreemde elementen die de kwaliteit van het gebied ongekend aantasten. De openheid van het landschap in onze gemeenten is in de kwaliteitsgids Utrechtse landschappen vastgelegd met daarin omschreven dat hekken de enige verticale objecten zijn en dat herkenningspunten niet aanwezig zijn. Windturbines maken directe inbreuk op deze kenmerken.

Wij vragen u uw onderzoeksopzet aan te scherpen en de zoekgebieden langs onze gemeentegrenzen uit de NRD te halen

De door u aangekondigd onderzoeksopzet heeft duidelijke onvolkomenheden die een te positief resultaat voor windturbines tot gevolg hebben. Daarbij doet het geen recht aan het zorgvuldige en democratische traject dat in beide gemeenten is doorlopen. Wij staan voor de belangen van onze inwoners en willen vasthouden aan de coalitieakkoorden. Daarom vragen wij u uw onderzoeksopzet aan te scherpen en de zoekgebieden langs onze gemeentegrenzen uit de NRD te halen, de gebieden 5A Diemerscheg, 5B Weesperkarspel/Gein, 5C Gaasperplas, 6A Knooppunt Holendrecht en 6B Amstel III. Door het voorgelegde onderzoek wordt hier juist geen recht aan gedaan.

REGISTRATIENUMMER

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

REGISTRATIENUMMER

Datum : 4 april 2023
Kenmerk :
Behandeld door :
Doorkiesnummer :
Bijlagen :
Uw brief van :
Uw kenmerk :
In uw antwoord graag datum en kenmerk vermelden.

College van B en W Amsterdam
T.a.v. p/a Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Onderwerp: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geachte college van burgemeester en wethouders,

Met deze brief ontvangt u onze zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de planMER ten behoeve van windenergie in de gemeente Amsterdam.

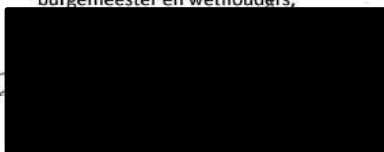
De gemeente Amsterdam wil als onderdeel van haar klimaatambities voor 2030 minimaal 127 MW aan windenergie realiseren. Om dit te bereiken zijn in RES 1.0 een aantal windzoekgebieden binnen uw gemeentegrenzen aangewezen. Drie daarvan liggen in Landelijk Noord en grenzen aan de gemeente [redacted]. Deze zoekgebieden zijn aangewezen als 'Extra Reserve zoekgebieden', wat betekent dat deze achter de hand worden gehouden voor het geval dat de ambities elders niet kunnen worden gerealiseerd.

In onze zienswijze op de ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 (d.d. 2 maart 2021) gaven wij aan graag in gesprek te gaan over de begrenzing en de participatie van onze inwoners in het proces. Wij zijn tevreden met hoe dit proces in de afgelopen twee jaar heeft plaatsgevonden. Het doet ons goed om te lezen dat de milieueffecten buiten de gemeentegrenzen van Amsterdam ook worden onderzocht in de planMER-procedure. Zoals wij in onze eerdere zienswijze stelden: de gemeenten Amsterdam en [redacted] dragen een gezamenlijke zorg voor het gebied Waterland Oost/Landelijk Noord.

De ontwikkeling van de betreffende zoekgebieden hebben niet uw voornaamste prioriteit, gezien de aanwijzing als 'Extra Reserve zoekgebied'. Mocht deze prioritering in de toekomst veranderen, dan willen wij graag tijdig in gesprek over wat dit betekent voor onze inwoners en het landschap. Onderdeel van dit gesprek is wat ons betreft hoe onze inwoners te zijner tijd worden betrokken bij de planontwikkeling.

Wij complimenteren u met de kwaliteit van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en wensen u veel succes met het traject om te komen tot een planMER.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

College van B&W Amsterdam
Directie Ruimte Duurzaamheid
Postbus 2758
1000CT Amsterdam

Aan: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Van: [REDACTED]

De uitgangspunten van de NRD zijn onjuist en de scope/reikwijdte van de NRD en detailniveau zijn onjuist.

In de NRD staat het volgende:

Citaat 1 uit de NRD (kleur rood in citaten gebruikt om de highlights aan te geven):

gemeentelijk beleid

"In de structuurvisie Amsterdam 2040, Economisch, Sterk en Duurzaam (structuur-visie) is de ambitie vastgelegd om de uitstoot van CO2 te verminderen door energie op te wekken met wind. Volgens de structuurvisie was circa 400MW aan windenergie nodig in 2040. Ten behoeve van de besluitvorming over de structuurvisie is destijds een planMER opgesteld. In de structuurvisie is de Haven Amsterdam als belangrijke locatie genoemd maar voor het realiseren van de doelstelling was deze locatie niet voldoende. In de structuurvisie is daarom de opdracht opgenomen om een onderliggende ruimtelijke visie op het plaatsen van windmolens op te stellen die de kansen, beperkingen en spelregels van de windmolens inzichtelijk maakt. Deze opdracht is uitgevoerd met de Windvisie 2012 'Ruimte voor windmolens in Amsterdam' (Windvisie)"

Zienswijze 1 : in de NRD moet worden verwezen naar de juiste documenten, in dit geval de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en niet naar de structuurvisie 2040

De structuurvisie 2040 is vervangen door de Omgevingsvisie Amsterdam 2050

Citaat uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050:

"De omgevingsvisie vervangt na vaststelling door de gemeenteraad de huidige Structuurvisie Amsterdam 2040."

De reikwijdte van de NRD is dus gebaseerd op een verkeerd document. De volgens de tekst van de NRD vastgelegde ambitie van circa 400 MW inzake windenergie nodig in 2040 moet dus vervangen worden door de ambitie uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050.

Zienswijze 2: in de NRD moet niet worden verwezen naar een ambitie van ca 400 MW windenergie nodig in 2040 maar naar 127 megawatt windenergie in 2030 uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050

De ambities voor windenergie in de Structuurvisie 2040 van Amsterdam zijn inmiddels achterhaald door de RES (Regionale Energiestrategie) NHZ.

In de Omgevingsvisie Amsterdam (waarin ook de RES zoekgebieden opgenomen zijn), staat vermeld:

- Opwek van duurzame energie. Amsterdam doet een bijdrage met 127 megawatt windenergie in 2030; 550 MW zon in 2030 en 1.100 MW zon (= 640 hectare) in 2050. Samen levert dat 600 kiloton CO₂-besparing op.

Citaat 2 NRD

"In de Routekaart Amsterdams Klimaatneutraal is de aanpak van beperken van broeikasgasuitstoot door energieopwekking beschreven.

Voor windenergie beoogt de gemeente om in 2030 een extra opwek van 52 MW opgesteld vermogen te hebben gerealiseerd. In totaliteit is de ambitie van de gemeente Amsterdam om 127 MW energie op te wekken. De benodigde vergunningen hiervoor moeten voor 2025 zijn afgegeven."

Zienswijze 3: De reikwijdte van de NRD betreft de RES doelstelling van 127 MW voor de RES zoekgebieden

Met de zoektocht naar 127 MW energie opwek is de scope/reikwijdte van de NRD gegeven, het gaat dus geenszins over 400 MW wind, het gaat om de RES 1.0 doelstelling via de aangewezen RES 1.0 zoekgebieden van 127 MW.

Citaat 3 uit de NRD

In het kader van de Routekaart AKN (Amsterdam) heeft het Havenbedrijf afspraken gemaakt om fossiele brandstoffen voor 2050 uit te faseren door hernieuwbare energiedragers te infaseren. Het Havenbedrijf streeft daarnaast ambitieuze doelen na voor de opwek en opslag van duurzame energie, brengt het energiegebruik van klanten in kaart en gaat actief op zoek naar duurzame mogelijke initiatieven. **De ambitie is om in 2030 10 MW extra windenergie te hebben gerealiseerd, waarvoor binnen het Havengebied ruimte moet worden gemaakt.** In de Gemeentelijk Visie Haven 2020-2040 is aangegeven dat de zeehaven in potentie een belangrijke bijdrage kan leveren aan de omslag naar duurzame energie. Dit vanwege de ligging aan de Noordzee, die bij uitstek geschikt is voor grootschalige opwek van windenergie en CO₂-opslag. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan grootschalige offshore opwekking

van windenergie.”

Zienswijze 4 : in de NRD staat dat voor het realiseren van de doelstelling de Haven locatie niet voldoende is voor de (inmiddels achterhaalde doelstelling van 400 MW wind), echter de genoemde 10 MW doelstelling voor de Haven is zwaar onvoldoende. Bovendien is de RES doelstelling Haven (zoekgebied 1a en 1b) 25 MW. Er moet een realistische ambitie voor de Haven in de NRD worden onderzocht.

10 MW extra windenergie is geen ambitieus doel voor de Haven. Zie bijvoorbeeld de brief die gemeente Amsterdam in 2013 (mede namens Zaanstad en Velsen) aan de commissie Infrastructuur & Milieu van de Tweede kamer heeft gestuurd:

- Onderwerp brief: “Uitbreidingspotentie windenergie in het Noordzeekanaalgebied”
- Verzoek: neem aub in de afspraken tussen Rijk en Provincies op dat in Noordzeekanaalgebied **265 MW extra** moet kunnen worden gerealiseerd en
- De volgende ambities voor het te realiseren van opgesteld vermogen aan windenergie worden in de brief geformuleerd

	Bestaand	Korte termijn ambitie NZKG	Langere termijn ambities	totaal
Velsen	9 MW	15 MW	18 MW	42 MW
Zaanstad	7 MW	27 MW	47 MW	81 MW
Amsterdam	70 MW	123 MW	35 MW	228 MW
Totaal	86 MW	165 MW	100 MW	351 MW

- Ambitie Amsterdamse Haven is dus **123 MW extra** windenergie op korte termijn en **35 MW extra** op lange termijn.

In de documenten Structuurvisie Amsterdam 2040 wordt volgens de NRD een doelstelling van 400 MW aan windenergie neergezet. In de plannen en routekaarten tot aan 2050, en in Omgevingsvisie Amsterdam 2050, wordt echter overal uitgegaan van 127 MW windenergie totaal voor Amsterdam. Deze doelstelling is beschreven in RES 1.0 en kan dus geheel in zoekgebied Haven.

Zienswijze 5 De zoekgebieden Haven dienen benoemd te worden in de NRD als zoekengebieden van maatschappelijke voorkeur en dienen onderzocht te worden gericht op maximale benutting van dit gebied met het doel om de ambitie van 52 MW extra vermogen volledig in de haven te realiseren, inclusief onderzoek naar oplossingen (ruimtelijk en financieel) van eventuele belemmeringen, zoals het College dat in april

2021 heeft toegezegd. Op deze manier kunnen de andere zoekgebieden die maatschappelijk minder gewenst zijn ontzien worden.

Scope van de NRD moet zijn de doelstelling van 127 MW totaal (52 MW extra conform RES 1.0). Van alle RES 1.0 zoekgebieden is de haven het maatschappelijk meest gewenste zoekgebied volgens College en volgens de Amsterdammers. Dit argument speelt een belangrijke rol bij de prioritering van de zoekgebieden, hetgeen een doel is van de NRD, maar ontbreekt als (politiek) uitgangspunt in de NRD.

De RES 1.0 zoekgebieden haven 1a en 1b dienen dus maximaal in de NRD te worden onderzocht, zoals is uitgesproken door het College (nav vele insprekers uit de andere RES 1.0 - zoekgebieden Amsterdam), wat de belemmeringen betreft is de uitspraak van het College dat ze ruimtelijke en financiële barrières op zullen lossen (Rib april 2021).

De scope en ook het detailniveau van de NRD behoort de oplossingen voor eventuele belemmeringen mede te onderzoeken.

Eenzijds wordt de scope van de NRD dus uitgebreid, terwijl anderzijds het wat de Haven betreft gewenste detailniveau wordt beperkt door de oplossingen voor eventuele belemmeringen niet mee te nemen in het onderzoek.

Het verzoek is de reikwijdte en het detailniveau van de NRD zoals hierboven aangegeven, te verbeteren.

Aan het college van B en W Amsterdam P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
RESAmsterdam@amsterdam.nl

Oostzaan, 3 april 2023 – vs 1.0

Onderwerp: Zienswijze NRD windenergie Amsterdam,
namens [REDACTED]

Geacht college,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de Notitie Reikwijdte en Detailniveau versie 2.3 van 2-2-2023, verder te noemen: het *NRD*:

https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/notitie_reikwijdte_en_detailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam_2_feb_2023.pdf

In de wetenschap dat er al veel zienswijzen op deze NRD worden ingediend probeer ik mij te beperken tot de tegenstellingen met de NRD Noorder IJplas.

- ⇒ Het zal toch niet waar zijn dat de planMER Windenergie Amsterdam afwijkt ten opzichte van de projectMER NoorderIJplas, waardoor PNIJP ten onrechte benadeeld wordt

PWA = planMER Windenergie Amsterdam PNIJP = projectMER Noorder IJ-plas

In PMWA staat: "In het MER-onderzoek worden onder gevoelige objecten verstaan: objecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie, alsmede lig- en standplaatsen. Er gelden wettelijk gezien geen minimale afstandseisen tot verblijfsobjecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie. **Om aan in de toekomst te stellen normen voor geluid en slagschaduw te kunnen voldoen, wordt als vuistregel een afstand van 350 meter tot deze verblijfsobjecten gehanteerd.** In hoeverre windparken op dergelijk korte afstanden aan strenge geluidnormen kunnen voldoen moet blijken uit het MER. Als onderdeel van het MER worden binnen de zoekgebieden concrete opstellingen ingetekend; hierbij wordt een zo groot mogelijke afstand tot woningen aangehouden. De 350 meter is een absolute ondergrens, die is gekozen om niet aan de voorkant gebieden af te laten vallen zonder naar de precieze aard van dat gebied te kijken. Ook bij de totstandkoming van de RES-zoekgebieden is 350 meter tot woningen als uitgangspunt gehanteerd"

- ⇒ **Vuistregel / Ondergrens** wordt gehanteerd, kunt u uitleggen waarom dit zo stellig wordt neergezet, 350 meter een absolute ondergrens, terwijl ook wordt aangegeven dat er medio 2023 nieuwe landelijke regels worden verwacht. Deze informatie zal worden meegenomen in het MER voor het PWA en biedt de benodigde informatie voor de onderbouwing van gemeentelijke normen, voor als nieuwe rijksnormen nog niet in werking zijn getreden op het moment dat het programma wordt vastgesteld en/of de gemeente strengere normen wil hanteren. In PNIJP worden de lokale normen betrokken bij de afweging van het voorkeursalternatief waarop de omgevingsvergunningaanvraag is gebaseerd. Willens en wetens hanteert Amsterdam een 2-sporen beleid. Daarnaast, actueel, de referendum discussie in de provincie, defacto is de 600 meter afstand nog niet van tafel! Bent u het met ons eens dat voor nieuwe projecten, inclusief PNIJP ook Amsterdam de nieuwe landelijke normen met afwachten?

Effecten van windturbines op de luchtkwaliteit nabij industriële sites

De uitstoot van rookgassen door grote industrieën of elektriciteitscentrales zorgt voor verhoogde concentraties aan luchtverontreinigende stoffen, zoals fijnstof of stikstofdioxide. Nabijgelegen windturbines kunnen de verspreiding van rookgassen uit deze hoge schoorstenen beïnvloeden.

- ⇒ Kan bovenstaand onderzoek (effect) meegenomen worden in de Effectbeoordeling, zowel voor PWA en PNIJP?

Hfd 4.4.4 input uit aangenomen moties

- ⇒ Worden hiermee bedoeld ook de moties afkomstig uit de betrokken buurgemeenten? Wat is er gebeurd met de moties en amendementen vanuit het RES proces?

Hfd 3.14 Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen voor wat betreft slagschaduw zijn meegenomen bij de effectbeoordeling (uitgangspunt is maximale slagschaduwbelasting van 17 x 20 minuten per gevoelig object per jaar).

Mitigerende maatregelen voor andere milieuthema's vallen buiten het detailniveau van dit planMER en kunnen worden meegenomen bij het projectMER van concrete windenergieprojecten.

- ⇒ In projectMER Noorder IJplas zijn geen mitigerende maatregelen meegenomen, hierin schuilt dus het gevaar dat men kiest voor lokale normen waarbinnen voldoende "speelruimte" wordt genomen zodat er geen mitigerende maatregelen behoeven worden opgenomen.
- ⇒ Welke garanties kunt u geven vwb mitigerende maatregelen op gebied van slagschaduw, geluid en ecologie? (bijvoorbeeld een toetsingskader waar meerdere belanghebbenden in meegenomen worden)

Hfd 4.1 Het proces tot nu toe

- ⇒ Waar in het planMER wordt gesteld dat draagvlak vanuit bewoners / omwoners een vereiste is? In PNIJP is het "draagvlak" niet meegenomen, laat staan vanuit de buurgemeenten Oostzaan en Zaanstad,

Met vriendelijke groet,

0404-007

College van B&W Amsterdam
Directie Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000CT Amsterdam
RESAmsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam
Amsterdam, 3 april 2023

Geachte College,
Hierbij ontvang u mijn zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Programma Windenergie Amsterdam, verder te noemen NRD.

[REDACTED]

Aan de hand van onderstaande punten kom ik in zienswijzen 1 en 2 tot een alternatieve benadering op hoofdlijnen voor de NRD.

De detaillering van de NRD is beperkt en eenzijdig gericht op berekeningen en ‘wettelijke’ vereisten

Een algemeen tekort van de concept NRD is dat als einddoel een vergelijkingskader wordt opgesteld (ter besluitvorming) dat alleen gebaseerd is op een analyse van de zogenaamde ‘harde’ belemmeringen (de wettelijk vereiste onderzoeken en berekeningen). Deze beperkingen doen geen recht aan andere belangrijke effecten van windturbines op de leefomgeving en de leefbaarheid, zoals schadelijke effecten in bredere zin op gezondheid, natuur, landschap, veiligheid, woningwaardedaling, sociale effecten en effecten op recreatie (zie zienswijzen van Windalarm Noord, Oost, Zuid-Oost en volkstuinders).

Bereiken van transparantie en draagvlak

Eén van de doelen van de Plan MER zoals gesteld in de concept NRD (p.6) is: *“Bereiken van transparantie in besluitvorming en het creëren van een mogelijk breder maatschappelijk draagvlak”*. Om die reden had vantevoren een afwegingskader opgesteld moeten worden waarin alle relevante effecten worden genoemd die onderzocht en gescored moeten worden om het maatschappelijk draagvlak te vergroten en een transparant besluit mogelijk te maken.

In zeer veel inspraak bij de gemeenteraad, in klankbordgroepen en in de motie Vink is gewezen op de noodzaak van een afwegingskader opgesteld in samenspraak met participanten en voorafgaand of tegelijk met de plan MER ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Het document Signalen uit de Stad is geen afwegingskader en is niet tot stand gekomen met participatie van burgers. Met een beperkte belemmeringenanalyse en zonder afwegingskader wordt het maatschappelijk draagvlak en de maatschappelijke besluitvorming niet positief beïnvloed (burgers en gemeenteraadsleden vinden dat niet voldoende).

Zonder inzicht in alle belangrijke en schadelijke effecten van windturbines kunnen geen zorgen worden weggenomen en kan geen uitspraak worden gedaan over het plaatsen van windturbines in de natuur en in de nabijheid van woningen en recreatiegebieden (-terreinen) en over een prioritering van zoekgebieden.

De Reikwijdte: Maak geen vergelijking van zoekgebieden

Een ander algemeen punt dat met bovenstaande (de detaillering) samenhangt is het uitgangspunt in de NRD dat men tot een vergelijking van zoekgebieden wil komen. Als

alle effecten (ook de ‘zachte’ belemmeringen) in kaart worden gebracht zal blijken dat alle zoekgebieden unieke en oververgelijkbare kenmerken hebben en dat vergelijking op grond van harde regels en kwantitatieve berekeningen sowieso niet mogelijk is. Een vergelijking heeft dus alleen zin als alle zoekgebieden op de milieuwaarden van hun unieke eigenschappen worden onderzocht. Op het gebied van gezondheid, natuur, veiligheid, recreatie, sociale effecten etc. zijn er veel meer te verwachten (schadelijke) effecten dan nu in de concept NRD zijn opgenomen (wij verwijzen naar zienswijzen van Windalarm Noord, Oost, Zuid-Oost en volkstuinders en de daar voorgestelde onderzoeken naar al deze effecten).

Stel vantevoren een afwegingskader vast dat in samenspraak met participanten is ontwikkeld

Zonder vantevoren vastgesteld afwegingskader en zonder onderzoeken van ook de ‘zachte’ belemmeringen ligt een vergelijking van zoekgebieden, zoals nu in de NRD wordt nagestreefd, bij voorbaat niet voor de hand en is ook niet reëel. Een vergelijking kan alleen gemaakt worden als alle effecten worden meegenomen, mede aan de hand van de categorieën uit een afwegingskader dat met inspraak van burgers en gemeenteraad is vastgesteld.

De Haven als alternatief voor de andere zoekgebieden

De tekst op p.16 vermeldt dat de haven als bijzonder gebied wordt beschouwd waar onderzoek als maatwerk plaatsvindt. Dit wekt de indruk dat de haven buiten de vergelijking wordt gelaten (de concept NRD is hier niet duidelijk over). In de gemeentelijke online informatiebijeenkomst op 13 maart 2023 werd gezegd dat alle zoekgebieden gelijk zijn en op dezelfde manier worden onderzocht. De haven kan dus niet buiten een vergelijking blijven en dient ook op dezelfde manier onderzocht te worden als de andere zoekgebieden.

De haven is daarnaast volgens het college maatschappelijk gezien het meest gewenste zoekgebied (RIB 20 april 2021). Zoals blijkt uit draagvlakonderzoek (OiS) vinden Amsterdammers dat ook. De haven is bovendien het zoekgebied met de meeste potentie voor het plaatsen van windturbines. De mogelijkheden in de haven zijn zelfs zo groot dat wij op de eerste plaats voorstellen de haven als alternatief te onderzoeken vóór alle andere zoekgebieden.

De maximalisering van potentieel in dit zoekgebied wordt algemeen ondersteund. Het college is bereid financiële en ruimtelijke barrières op te heffen om maximaal ruimte te maken voor windturbines (RIB 20 april 2021). Ook wethouder Pels noemt “de haven het zoekgebied van absolute voorkeur” (online informatiebijeenkomst 13 maart 2023). In deze online informatiebijeenkomst werd ook nog gezegd dat de MER kan uitwijzen dat de windambitie RES 1.0 zich kan beperken tot het havengebied. Dit impliceert dat de haven onderzocht kan worden als alternatief voor alle RES 1.0 zoekgebieden.

Als er ruimte wordt gemaakt in de haven, kan het groen worden gevrijwaard van industriële windturbines en kunnen burgers (bewoners en recreanten/volkstuinders) beschermd worden tegen ernstige hinder. Daarom verzoeken wij de Haven als zoekgebied met de meeste voorkeur eerst maximaal te onderzoeken en zolang de overige zoekgebieden op pauze te zetten.

Uit bovenstaande uiteenzetting volgen twee zienswijzen voor twee mogelijke werkwijzen voor de NRD:

ZW 1: Werkwijze 1

1) Onderzoek de haven als alternatief voor alle zoekgebieden en stel de plan MER voor de overige zoekgebieden uit.

ZW 2: Werkwijze 2

1) Maak alleen een vergelijking van zoekgebieden aan de hand van een vantevoren vastgesteld afwegingskader dat *in samenspraak met burgers en participanten* is vastgesteld

2) Maak alleen een vergelijking van zoekgebieden als alle schadelijke effecten (dus niet alleen de harde belemmeringen) worden meegenomen vanuit een breder en vantevoren vastgesteld afwegingskader (niet zijnde Signalen uit de Stad), waarin ook de effecten op de leefbaarheid, de sociale effecten, de effecten op recreatie, alle schadelijke effecten op gezondheid, natuur en externe veiligheid (naaste de harde belemmeringen) zijn meegenomen

3) Maak alleen een vergelijking van zoekgebieden als het volledige potentieel van de haven daarin wordt meegenomen

Zienschijze 3: m.b.t. p. 14

“De afmetingen die in het Havengebied onderzocht gaan worden zijn nog niet bekend, maar worden in het MER bepaald, omdat dit maatwerk vraagt dat gebaseerd is op de belemmeringenanalyse.”

Dit is omdraaiing van de zaken: als de belemmeringenanalyse het doel is van de NRD, kan de belemmeringenanalyse niet de voorwaarde zijn om een gedeelte van een zoekgebied niet te onderzoeken. Het te onderzoeken gebied ligt bovendien vast; dit is het vastgestelde zoekgebied Haven 1a) en 1b)

ZW 3: maak inzichtelijk hoe de Haven onderzocht wordt en onderzoek het hele vastgestelde zoekgebied Haven en niet een deel daarvan. Maak inzichtelijk waarom een deelgebied van de Haven niet of wel in aanmerking komt voor plaatsing van windturbines t.o.v. 2016 toen de gemeente op basis van een mer veel meer mogelijkheden zag dan de huidige 25 MW.

Zienschijze 4: m.b.t. p. 14-15 tabel 2

“Er bestaat geen wettelijk kader voor de invloed van windturbines op hoogspanningsleidingen. Tennet heeft in het Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW 2020) een adviesafstand opgenomen voor het transportnetwerk van 110 kV tot en met 380 kV. Deze afstand is gelijk aan de maximale werpafstand bij nominaal toerental of indien deze groter is, de ashoogte + 1/2 rotordiameter. Echter geldt deze adviesafstand niet als harde eis; ook kleinere afstanden zijn soms, in overleg met Tennet, inpasbaar. Om niet op voorhand te veel gebieden uit te sluiten, hanteren wij in het belemmeringenonderzoek een harde afstandseis ter grootte van 1/2 x rotordiameter.”

Dit is een onacceptabel lage ‘harde’ afstandseis en niet conform de betreffende RES tabel (Analysekaarten NP RES, verantwoording bronnen en methoden, versie 1.1., 2 april 2019). De werpafstand van wieken is veel groter dan 1/2x de rotordiameter. Er is geen reden om af te zien van het onderzoeken van de werpafstanden. Het gaat niet alleen om het uitsluiten van mogelijkheden voor plaatsing van windturbines, het gaat om de eerste plaats om het onderzoeken van mogelijk schadelijke effecten op de omgeving waaronder bijv. het afbreken van wieken.

ZW 4: Onderzoek ook de schadelijke effecten op veiligheid wat betreft hoogspanningsmasten bijv. ten gevolge van het afbreken van wieken of andere onderdelen van een turbine, zoals bij harde wind

Zienschijze 5: m.b.t. p. 14-15 tabel 2

In tabel 2 zijn de afstandseisen tot (beperkt) kwetsbare objecten ten onrechte niet opgenomen. Elders in de NRD wordt wel gesproken over kwetsbare objecten en de te hanteren normen gebaseerd op het Plaatsgebonden Risico.

“Locaties waar zich personen bevinden, onderverdeeld in kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten, kennen een beschermingsniveau ten aanzien van het PR.”

Daarnaast en bovendien: in RES tabel (Analysekaarten NP RES, verantwoording bronnen en methoden, versie 1.1., 2 april 2019) die door de Gemeente Amsterdam ook in participatiesessies is gebruikt, staan (beperkt) kwetsbare objecten wel vermeld. Deze tabel dient aangehouden te worden.

ZW 5: benoem de (beperkt) kwetsbare objecten in de zoekgebieden en onderzoek de schadelijke effecten op deze objecten

Zienswijze 6: m.b.t. p. 17

Tuinparken worden uitgesloten van een belemmeringenanalyse waaronder de effecten m.b.t. externe veiligheid, terwijl tuinparken kwetsbare objecten zijn.

ZW 6: onderzoek de schadelijke effecten op de externe veiligheid voor kwetsbare objecten zoals volkstuincomplexen

Zienswijze 7: m.b.t. p. 15

De absolute ondergrens voor de afstand tot woningen 350 meter staat in de concept NRD. De vraag is of dit inclusief de lengte van de wieken is. Zo ja, dan kan deze afstand niet een absolute ondergrens worden genoemd.

ZW 7: Hou bij de afstandbepaling tot woningen rekening met de lengte van de wieken van de windturbine. De lengte van de wieken hoort bij de afstand te worden opgeteld.

Zienswijze 8: m.b.t. p.26

Bij de relatieve beoordeling genoemd op blz 26, wordt het aantal woningen gedeeld door de energie opbrengst. Dit zou logischerwijs moeten zijn het aantal gehinderden, inclusief tuinders, gedeeld door energie opbrengst.

ZW 8: Bij de relatieve beoordeling p. 26 moet het aantal gehinderden, inclusief tuinders, gedeeld worden door de energieopbrengst. Delen door het aantal woningen is sws geen optie vanwege de vele tuinders die ernstig gehinderd zullen worden en ervan uitgaande dat het de gemeente om een afweging van de gezondheidsrisico's gaat.

0404-008

2020- 2022 Amsterdam draagvlak

01-07-20	Eerste ronde draagvlaksessies verslag van deelnemer 1, in ons bezit	<i>"Tja, dan vul je Bedrijventerrein Amstel III in als geschikt voor windturbine locatie. Niet wetend dat de gemeente zich hier vergist heeft, en dat ze naam x aan gebied y gekoppeld hebben.... dát bleek pas achteraf. (NB RES zoekgebied is inmiddels veranderd)"</i>
01-07-20	Eerste ronde draagvlaksessies verslag van een deelnemer 2, in ons bezit	<p>Uit de participatiesessie naar voren gekomen?</p> <p><i>"1. Er was wel een sessie, maar geen participatie. Uw naam voor het zoekgebied, Amstel III, was bij de bewoners waar gezocht werd niet bekend. U heeft geen moeite gedaan te vertellen dat u bij hen zocht.</i></p> <p><i>2. U wist zelf bij sessie 1 niet tot waar het zoekgebied reikte. En u toonde geen kaarten.</i></p> <p><i>3. Misschien heeft u bewoners van buurgemeenten uitgenodigd, maar het heeft ze niet bereikt. Ook de bewoners van uw eigen gemeente niet, trouwens. Als 3 % is komen opdagen bij sessies 1 en 2, is het veel.</i></p> <p><i>4. U heeft bewoners geprest om toch vooral molens in de kaart te prikken. Als bewoners op 20 x de tipafstand, en veel meer, dat deden, telde u dat als draagvlak voor het gebied waar u zocht.</i></p> <p><i>Draagvlak ? Misschien. Maar niet bij de omwonenden. Een jaar heeft u nodig gehad, en talloze avonden, om te niet – informeren. Namens allen die zelfs nu niet mogen inspreken."</i></p>
01-07-20	Eerste ronde draagvlaksessies verslag van een deelnemer 3, in ons bezit, dit maakt deel uit van een powerpointpresentatie over draagvlak	<i>"Waar je voor de verplaatsing van een stoeptegels direct een brief van de gemeente krijgt, zijn de zoekgebieden en de bewonerssessies alleen genoemd op locaties zoals de gemeentesite, waar de meeste bewoners normaal niet snel komen. De aanwezigen ontdekten dit meestal per toeval, of dat ze door een buurtgenoot hierop werden geattendeerd; Waar bewoners slecht bereikt werden door de gemeente, waren stakeholders als energie coöperaties volop uitgenodigd door de gemeente en aanwezig;"</i>
21-01-21	Raadsvoorstel nr (itarch.nl)	Motie Oostzaan
01-01-21	Gemeente Amsterdam t.a.v. Directie Juridische Zaken Postbus 2020 1000 AE Amsterdam 6 bezwaren van mevrouw Bong, in ons bezit. Ook in ons bezit reactie WOB verzoek van juni 2021. Betreft: Bezwaar afhandeling WOB verzoek Draagvlakonderzoek nieuwe windmolens in Amsterdam	<p>BEZWAREN o.a., gehele doc in ons bezit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verzoeken gedeeltelijk en/of selectief beantwoord • verzoeken genegeerd • bedragen weggelakt • termijnen verlopen
01-01-21	AT5	160 insprekers , artikel AT5 over draagvlak
22-01-21	Ook Zaanstad beklagt zich over windmolenplannen Amsterdam Het Parool	
10-02-21	https://amsterdam.notubiz.nl/document/9885356/1/20210210 Notulen raadsvergadering	<i>"Draagvlak cruciaal en essentieel (nr. 090.21) Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: - geen toestemming te geven voor de bouw van windturbines in Amsterdam als een</i>

	<p>avond 116° Motie van de leden Boomsma CDA en Naoum Néhmé VVD inzake de reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid:</p>	<p>meerderheid van de omwonenden daar geen bewezen voorstander van is; - dit draagvlak te laten onderzoeken door een onafhankelijke partij, waarbij minimaal ook een eenduidige vraag wordt gesteld of de betrokkene voor of tegen de plaatsing van de windturbine(s) op de betreffende locatie is ..”</p>
21-01-21	<p>Motie vreemd - Windmolens langs en in de Noorder IJplas - BIJLAGE (raadsinformatie.nl) Brief gemeenten Zaanstad en Oostzaan aan Amsterdam</p>	
24-03-21	<p>Golfclub Hoge Dijk in brief aan de raadsleden</p>	<p>“In het bij de vergaderstukken gevoegde ‘Overzicht participatiestappen beleidsfase RES (wind)’ staat dat bewoners betrokken partij zijn. Helaas is niet omschreven voor welke bewoners dat geldt. Voor veel van onze in de omgeving wonende leden is dat in ieder geval niet zo. Ook in haar eveneens bij de vergaderstukken gevoegde brief van 9 maart jl. schrijft wethouder Van Doorninck dat “....de gemeente zoveel mogelijk bewoners betrokken en zo transparant mogelijk geïnformeerd...” heeft. Dat geldt echter zeker niet voor de bewoners van Abcoude, die wel in de directe omgeving van de windzoekgebieden wonen en m.n. wat betreft het knooppunt Holendrecht. Zie hierover ook paragraaf 3 in de brief van het College van DRV d.d. 29 september 2020 aan de RES regio Noord-Holland Zuid.</p> <p>Het getuigt van behoorlijk bestuur om ALLE betrokkenen en belanghebbenden in de directe nabijheid van de zoekgebieden adequaat te informeren en te betrekken in het participatieproces.</p> <p>In het belang van onze leden en greenfeespelers zouden wij dan ook graag worden betrokken in het verdere proces van onderzoek naar plaatsingsmogelijkheden. Zoals in de recente, maar ongedateerde nieuwsbrief van de gemeente Amsterdam is geschreven zal de gemeente “....In de gebieden met een groene kleur gaan we als eerste nader onderzoeken waar en hoe windmolens geplaatst kunnen worden. Dat gaan we samen doen met initiatiefnemers, bewoners (ook van buurgemeenten), overheden, en andere belanghebbenden.”</p> <p>Graag melden wij ons als belanghebbende en deels ook als vertegenwoordiger van in de nabijheid wonende leden en spelers.”</p>
26-03-21	<p>Onderzoek over draagvlak windmolens versneld naar buiten gebracht: "Het is gewoon belachelijk" - AT5</p>	<p>De (positieve) uitslag van een peiling van het gemeentelijk onderzoeksbureau OIS naar het draagvlak voor windmolens in de stad is eind vorig jaar versneld naar buiten gebracht: een dag voordat leden van de Provinciale Staten in Noord-Holland zouden stemmen over nieuwe regels rondom windturbines. Dat blijkt uit een wob-verzoek dat Marlein Bong uit Kadoelen deed. Ze is ervan overtuigd dat wethouder Van Doorninck (GroenLinks) op deze manier heeft geprobeerd de stemming in de provincie te beïnvloeden. Uit het onderzoek komt naar voren dat er voldoende draagvlak (twee derde van de ondervraagden) is voor de komst van windturbines. "Die uitkomst beviel waarschijnlijk zo goed dat daarna bericht</p>

		terugkwam van de projectmanager dat ze willen dat het rapport eerder gepubliceerd zou worden" In het door haar opgevraagde mailverkeer, dat is ingezien door AT5, schrijft een medewerker van de afdeling "Programma Klimaatneutraal Ruimte & Duurzaamheid" dat "het mooi zou zijn" het rapport op 21 oktober te publiceren. "Dan staat het 's ochtends 22 oktober in de krant", schrijft de medewerker. "Om het beeld over het draagvlak van Amsterdam weer te geven."
30-03-21	2 Beantwoording raadsadres Oostzaan.pdf (windalarm.amsterdam) Beantwoording raadsadres Oostzaan door Wethouder van Doorninck Amsterdam	
30-03-21	Duidelijkheid nodig over draagvlakonderzoek windturbines (cda.nl)	" Uit artikelen van AT5 en de Telegraaf over een draagvlakonderzoek van de gemeente Amsterdam over het plaatsen van windturbines in de stad blijkt dat zowel de timing als de interpretatie ervan vragen oproepen. Woordvoerder klimaat Niek Wijmenga CDA Noord-Holland: "Dit onderzoek en het bijbehorende persbericht deden vermoeden dat het draagvlak groot was voor het plan van de gemeente Amsterdam om meerdere windturbines te plaatsen, en op kortere afstand van huizen dan de 600 meter grens". Een persbericht met de titel "Bijna twee derde Amsterdammers positief over extra windmolens" suggereert dat de gemiddelde Amsterdammer positief gezind zou zijn over het plan. In het onderzoek is echter niet gevraagd wat inwoners van concrete projecten op minder dan 600 meter van hun woning vinden. Deze grens heeft de provincie onlangs, onder voorwaarden, in de metropoolregio Amsterdam losgelaten."
14-04-21	VVD Amsterdam - VVD-afdelingen Amsterdam en buurgemeenten: "Provincie, handhaaf de 600-meter-norm"	De VVD-fracties van Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Weesp en Zaanstad roepen de provincie Noord-Holland op om in te grijpen bij de plannen van Amsterdam om windturbines vlak bij woningen van Amsterdammers en bewoners van buurgemeenten te plaatsen.
21-05-		1. <i>Reconstructie Regionale Energie Strategie Alphen aan den Rijn</i> <i>Problematisch, dubieus en tendentius. Zo omschrijven experts de enquête van de gemeente Alphen aan den Rijn om draagvlak onder inwoners voor zonneweides en windturbines in de regio aan te tonen. Via een WOB-verzoek legde ik de hand op gemeentelijke interne documenten en kreeg een ontluisterende blik op hoe Alphen aan den Rijn de doelstellingen van het Klimaatakkoord wil halen. De gemeente haalde onder het mom van burgerparticipatie het gewenste resultaat uit een inwonersenquête en zette doelbewust tegenstanders buiten spel.</i>
27-05-21	Feitenmotie Boomsma	"Een werkgroep op te zetten met vertegenwoordigers van Windalarm, de energiecoöperaties, de gemeente en relevante deskundigen om gemeenschappelijk op relevante thema's tot gemeenschappelijk feitenoverzichten te komen. Waar is met het over eens, waar niet en wat dient nader uitgezocht te worden. Dit onder leiding van een door beide partijen geaccepteerde procesmanager. "
27-05-21	A+2021+06+	Amendement van gemeente: "Afstand Amsterdams

	+CDA+WSP+VVD+PvdA+-+Vaststellen+Regionale+Energie+strategie+RES+1_0+-+getekend (notubiz.nl) Brief gemeente Weesp aan gemeente Amsterdam	zoekgebied 5a Diemerscheg tot woongebieden Driemond en Weespersluis minimaal 1000 m. Alle juridische instrumenten zullen daartoe worden ingezet. Ingediend door CDA, WSP, VVD, PvdA (12 voor, 5 tegen). Dit geldt ook voor het Diemer zoekgebied 1 ook Diemerscheg genaamd."
04-06-21	Alphen aan de Rijn mag kiezen tussen windmolens en windmolens Volkskrant	<i>"Maar liefst driekwart van de bewoners van Alphen aan de Rijn is vóór windturbines, toont een recente enquête van de gemeente. Maar de opzet van de enquête blijkt manipulatief. En dat komt veel vaker voor in Nederland."</i>
05-07-21	PNH-M127-2021-VVD-D66-PvdA-DENK-SP-JA21-Motie-Windturbines-en-gemeentegrenzen.pdf (energieregionhn.nl)	Motie Provincie Noord-Holland Dragen het College van Gedeputeerde Staten op <ul style="list-style-type: none"> • om, voor het geval dat gemeenten hun verschillen van mening niet bilateraal kunnen oplossen, vanuit de provinciale regiefunctie de Noord-Hollandse gemeenten gezamenlijke uitgangspunten op te laten stellen als onderling afsprakenkader hoe om te gaan met de planning van eventuele windturbines nabij gemeentegrenzen • om zich in te spannen om, indien deze situatie zich aan de provinciegrenzen mocht voordoen, met de aangrenzende gemeenten in onze buurprovincies over en weer tot vergelijkbare afspraken te komen • om tijdig vóór de behandeling van de Omgevingsverordening 2022 in de commissie RWK, de resultaten aan Provinciale Staten te rapporteren
28-06-21	toelichting amendement Weesp.pdf (itarch.nl)	
21-07-21	Landsmeer-AANGENOMEN-Motie-17-D66-LHH-CDA-RES-2.0-Windmolens-zijn-geen-grenspalen-getekend.pdf (energieregionhz.nl)	
24-06-21	Document Waterland - 267-76 Bijlage 1 Brief aan gemeenteraad Amsterdam.pdf - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl) Brief van de gemeente Waterland aan de gemeenteraad van Amsterdam	<i>"verzoekt het college om burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam én gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland zowel bij brief als door middel van ambtelijke en bestuurlijke contacten kenbaar te maken dat de gemeente Waterland zich fors zal verzetten tegen de eventuele plaatsing van windturbines in het grensgebied met Landelijk Noord."</i>
01-07-21	Eerste ronde draagvlak-sessies, verslag 4, Welkom, hier in Gein 3 is geen draagvlak voor windturbines op 350 meter van woningen. (geinzegtnee.nl) , inwoner Gein 3	<i>"SLA ONS NIET IN DE WIND! Een maand of drie geleden vulde ik nietsvermoedend een enquête in voor de gemeente Amsterdam. Of ik windmolens zag zitten in stadsdeel A of B? Of misschien in C, D of E? Dat kan ik natuurlijk niet beoordelen, ik woon er niet, vraagt u het alstublieft aan de bewoners daar. Het lijkt me toch van niet. En in mijn eigen stadsdeel? Nee, natuurlijk niet! Deze zelfde enquête moet nu blijkbaar het draagvlak voor windmolens in Amsterdam aantonen. Het was een onderzoek met suggestieve vragen en bovendien een onderzoek dat inwoners tegen elkaar opzet. Als deelnemer zag ik natuurlijk van mijlenver aankomen dat je vooral NIET moet aangeven dat windmolens welkom zijn in je</i>

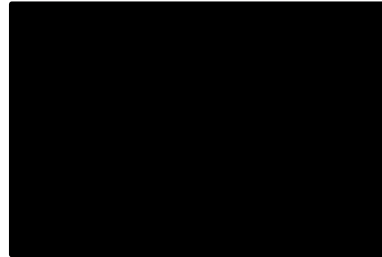
		<p>eigen stadsdeel en dat je vooral positief zou moeten reageren op andere plaatsen in de stad. Op die manier kan de vraagsteller natuurlijk gemakkelijk beweren dat er draagvlak is voor windmolens op een of meer plaatsen in de stad. Het onderzoek is dus suggestief en polariserend en is totaal onbruikbaar als bewijs voor draagvlak.</p> <p>Alle voorbijgangers, wijkbewoners en wandelaars die ik spreek op straat en in het park zijn tegen de windmolens.</p> <p>Op de lokale social media gaan filmpjes, onderzoeksresultaten en petitie's rond tegen de komst van windmolens. Noem dat maar draagvlak.</p> <p>De gemeente suggereert dus een draagvlak dat er niet is, nergens. Niet op IJburg, niet in Noord, niet in Schellingwoude, en niet in Zuidoost.</p> <p>Overall komen ongeruste Amsterdammers in actie tegen de windmolens en tegen hun eigen gemeenteraad.</p> <p>Beste burgemeester, geachte wethouders, raadsleden, dit is toch niet wat Van der Laan bedoelde toen hij ons opriep 'lief voor elkaar' te zijn?</p> <p>Zo ga je niet met je burgers om. Sla ons niet in de wind! "</p>
2021	definities	<p>Draagvlak is steun onder omwonenden.</p> <p>Participatie is financiële deelname.</p> <p>Collectieve baten zijn bijdragen aan collectieve voorzieningen in de buurt uit de opbrengst van turbines.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij draagvlak hoort de vraag welke percentage steun onder omwonenden als draagvlak geldt, hoe dat wordt gemeten en tot welke afstand van de locatie bewoners meetellen als omwonenden. *1,2,3,4 2. Bij participatie hoort de vraag wanneer die lokaal is, hoe groot die moet zijn, hoe die afgedwongen kan worden en hoe gegarandeerd wordt dat deze lokale participatie blijvend is en niet sneuvelt door verkopen aan niet lokale opkopers. 3. Bij collectieve baten speelt de vraag wanneer die voldoende substantieel geacht worden en hoe voorkomen kan worden dat ze verdampen door inflatie of manipulatie door uitbater.
	Onderdeel van een Powerpoint over draagvlak, in ons bezit	<p>"Waar je voor de verplaatsing van een stoeptegel direct een brief van de gemeente krijgt, zijn de zoekgebieden en de bewonerssessies alleen genoemd op locaties zoals de gemeentesite, waar de meeste bewoners normaal niet snel komen. De aanwezigen ontdekten dit meestal per toeval, of dat ze door een buurtgenoot hierop werden geattendeerd; Waar bewoners slecht bereikt werden door de gemeente, waren stakeholders als energie coöperaties volop uitgenodigd door de gemeente en aanwezig;"</p>
06-07-21	Enkele antwoorden op schriftelijke vragen raadslid Van Soest: burgerparticipatie Windturbines Wassen Neus	<p>"Als bewoners contact zoeken met wethouder Van Doorninck en burgemeester Femke Halsema is het steevast [REDACTED] die hun zorgen aanhoort en beantwoordt. Wat is zijn rol binnen de gemeente en waar staat hij op de loonlijst?</p> <p>15. "In e-mails gebruikt hij zinsneden als 'wij vanuit de gemeente'. [REDACTED] functioneert als ingehuurd ambtenaar, maar is [REDACTED]</p>

		<p>██████████ Pondera Consult beschreef voor de Stopera de potentiële gebieden voor windturbines nabij woningen en in natuur." Hoe onafhankelijk is dit? Graag een uitgebreide reactie.</p> <p>Antwoord op vraag 14 en 15: Het college legt verantwoording af over het beleid en de uitvoering van de gemeente Amsterdam. Er wordt geen informatie verstrekt over (het werk van) individuele ambtenaren, ook niet over degenen die ingehuurd zijn. Voor de betrokkenheid van Pondera Consult verwijst ik u naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid Kreuger inzake de verschillende fases van het RES-traject en de rol van Pondera, zie: Dagmail d.d. 7 juli 2021.</p> <p>16. "Pondera Holding is een indrukwekkend bedrijf. Verdeeld over enkele dochters is ze actief in alle facetten van de windindustrie: plannen maken, vergunningen aanvragen, milieueffectrapportages schrijven en windparken beheren. Ook met burgercoöperaties lopen er lijntjes. Zo schreef Pondera Consult een stuk voor De Windvogel dat argumenteert waarom windturbines níet schadelijk zouden zijn voor de volksgezondheid. Het levert voorstanders munitie tegen kritische artsen en bezorgde omwonenden." Hoe onafhankelijk is dit? Graag een uitgebreide reactie.</p> <p>Antwoord: Graag verwijst ik u naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid Kreuger inzake de verschillende fases van het RES-traject en de rol van Pondera, zie: Dagmail d.d. 7 juli 2021. "</p>
26-11-21	<p>PWE-Online-enquete-windmolens-gemeente-Amsterdam-26-11-2021.pdf (windalarm.org)</p>	<p>Nieuwe truc van de gemeente: manipulatieve enquête creëert 'draagvlak' voor windturbines Het stadsbestuur van Amsterdam wil 17 windturbines binnen de gemeentegrenzen te plaatsen, waarvan 8 of 9 windturbines dichtbij woonwijken, bovenop volkstuinparken (waar in de zomer ook geslapen wordt) en in de natuur. In een ultieme poging om deze plannen nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen door te drukken, neemt het stadsbestuur haar toevlucht tot een geraffineerd middel: een enquête waarin je alleen gewenste antwoorden kan geven. Sinds begin november vraagt de gemeente Amsterdam de mening van burgers, in de vorm van een uitnodiging om als het ware op de stoel van de bestuurder plaats te nemen. De enquête, opgezet door bureau Populytics, kan echter niet afgerond worden als je niet instemt met windturbines bij bebouwing en in de natuur. Suggestieve vragen Activist Arthur Koks van Windalarm is woedend over de opzet van de vragenlijst: "Behalve dat je de inzending niet kan afronden als je niet instemt met de plannen, wemelt deze enquête van de suggestieve vragen."</p>
??-10-21		<p>Gemeente Amsterdam Draagvlakonderzoek nieuwe windmolens Website Onderzoek en Statistiek (amsterdam.nl)</p>
13-12-21	<p>Pondera geeft opdracht voor MER en bestemmingsplan terug aan gemeente Barendrecht - Pondera (ponderaconsult.com)</p>	<p>De gemeente Barendrecht werkt al enkele jaren aan de voorbereidingen voor de mogelijke realisatie van windenergie rondom knooppunt Vaanplein. Voor het opstellen van het bestemmingsplan ondersteunt Pondera de gemeente. Recent is door de gemeente besloten ook een m.e.r. procedure te</p>

		<p>doorlopen en in december heeft Pondera opdracht gekregen om de MER op te stellen. Parallel aan dit proces is in oktober door grondeigenaar Staatsbosbeheer een tenderproces gestart om een partij te selecteren die het project uiteindelijk mag gaan bouwen. In de voorbereiding voor die tender heeft Pondera een van de inschrijvers (Statkraft) geholpen met haar inschrijving.</p> <p>Recent is in lokale media ophef ontstaan over de betrokkenheid van Pondera bij dit windenergieproject, waardoor de schijn van belangenverstrengeling is gewekt. Dit betreuren wij en is vanzelfsprekend niet onze intentie. Wij helpen graag overheden en private partijen bij het realiseren van duurzame energie. Om te voorkomen dat deze ophef een schaduw werpt over het nog te doorlopen proces heeft Pondera besloten de opdrachten voor MER en bestemmingsplan, terug te geven en niet meer als adviseur van de gemeente op te treden in dit dossier. Dit hebben wij ook aan de gemeente laten weten.</p>
03-01-22	3 januari 2022, Prof.dr.ir. Eefje Cuppen Dr.ir. Mattijs Taanman Dr. Jitske van Popering-Verkerk evaluatie participatieproces	<p>“De slotconclusie is dan ook wat ontnuchterend. Ondanks een participatieproces waar zeker kanttekeningen bij te zetten zijn (zie eerder), maar dat ook stevig, en met verschillende kwaliteiten is opgezet, is een groot deel van de participatiedoelen tot de zomer van 2021 niet behaald. Dit vormt de nieuwe uitgangssituatie voor het participatieproces vanaf de zomer van 2021, waar sprake is van polarisatie en een gedeukt vertrouwen in het participatieproces.”</p>
ongedateerd	Bestuurlijk akkoord gemeenten Amsterdam en Weesp (itarch.nl)	
01-01-22	buurgemeenten.jpg (441x58) (itarch.nl)	<p>In PWE enquête Amsterdam aan haar burgers: “Wilt u de windturbines liever in buurgemeenten”?</p> <p>Geen vraag of men zie niet liever in de Noordzee ziet terwijl dat de voorkeur van de rijksoverheid, Windalarm en bijna alle politieke partijen is.</p>
10-01-22	<p>Mail H [REDACTED] werkzaam bij IPSOS in antwoord op PWE enquête</p> <p>Harm Hartman - Data Science Team Lead - Ipsos LinkedIn</p>	<p>Hi [REDACTED]</p> <p>Ik heb er nog eens doorheen gelopen en ik vind het geen goed onderzoek. Het gaat me wat te ver om er in detail doorheen te gaan, hier wat losse observaties die jij ook al hebt volgens mij.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introductie: doel van het onderzoek is om zorgen weg te nemen? - Bij stellingen soms basale vragenlijst fouten <ul style="list-style-type: none"> o sturende / onevenwichtige vragen: wat is het alternatief, vaak zijn stellingen ten positieve van windmolen beleid van de de gemeente geformuleerd. o Wat vindt u of alleen “Bent u het eens”, ipv ook vragen naar oneens o Dubbelloops: twee zinsdelen, als je het eens/oneens bent, ben je het dan met deel 1, deel 2 of de combinatie eens/oneens? (met windmolens wek je schone energie op. Dat vind ik belangrijker ...) o Kromme Nederlands: Hoe belangrijk vindt u ... om de de natuur te beschermen o Open deuren: hoe belangrijk vindt u dat mensen gezond zijn. Hier vindt geen afweging plaats <p>Vraag 7 heeft vele pagina's introductie en zeer onduidelijk vraagstelling en dan een matrix, die moet worden ingevuld.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Veel te ingewikkeld, dat snapt een gemiddelde Amsterdammer niet, als hij/zij al de moed op kon brengen om het allemaal te lezen.

		<p>O Ook als je het wel begrijpt kun je je afvragen of het een goede opgave is. Je dwingt de respondent binnen bepaalde randvoorwaarden keuzes te maken, terwijl ook de randvoorwaarden zelf ter discussie kunnen staan</p> <p>Je kunt wat mensen belangrijk vinden niet direct vragen ('stated importance'), omdat er geen afweging in zit. Beter is het om het af te leiden ('derived importance') uit antwoordgedrag, maar deze vragen lenen zich daar niet voor. Nu kun je gratis alles even belangrijk vinden. En wat is belang dan???</p> <p>Meeste punten heb je zelf al uitvoerig belicht. Kortom, geen goed onderzoek.</p> <p>Excuus dat ik nu niet meer kan doen, maar eigenlijk vind ik het dusdanig prutswerk dat de moed me in de schoenen zinkt om er iets van te maken.</p> <p>Je mag best mijn naam gebruiken.</p> <p>Groet)</p>
11-01-22	Deelnemers bijeenkomsten over windturbines verontwaardigd: "Enorme tijdverspilling" - AT5	<p>Vergadering Inspreekavond Reflectiefase RES / Wind Amsterdam commissie FED 11-01-2022 Gemeente Amsterdam (raadsinformatie.nl)</p> <p>Met alle inspraak</p>
04-04-22	deelnemers zeggen deelname aan klankbordgroepen in reflectiefase op	Zie inhoud in link.
23-04-22	Windmolens krijgen minder bijval van Amsterdammers sinds protest is losgebarsten (parool.nl)	<p><i>"Een en ander blijkt uit een onderzoek van de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) van de gemeente naar het draagvlak voor de energietransitie. Volgens OIS is op dit moment 52 procent van de Amsterdammers voorstander van meer windmolens in hun gemeente. Bij een OIS-peiling in het najaar van 2020 was 65 procent van de Amsterdammers nog voorstander. Binnen de stadsdelen waar de locaties voor windturbines worden gezocht, is de verschuiving het duidelijkst. In stadsdeel Noord, waar windmolens gepland staan bij de Noorder IJplas en mogelijk ook langs de A10, ziet 36 procent de komst van nieuwe windturbines rond de stad niet zitten. Bij het draagvlakonderzoek in 2020 gold dit nog voor 19 procent van de Noorderlingen. Het aandeel voorstanders in het stadsdeel is sinds 2020 geslonken van 62 tot 45 procent. In Zuidoost, waar langs de A2 en bij de Gaasperplas eveneens wordt gekeken naar windmolenlocaties, slonk het aandeel voorstanders van 60 procent in 2020 naar 43 procent dit jaar."</i></p>

Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: Advies NRD MER Windlocaties gemeente Amsterdam

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 februari 2023 hebben wij van u een verzoek tot advies ontvangen. Hierbij treft u ons advies over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van een MER Windlocaties gemeente Amsterdam van 2 februari 2023.

Datum
6 april 2023

Geluid

1. Bij de uit te voeren geluidberekeningen dienen ook BBT maatregelen te worden onderzocht. Zoals het toepassen van Serrated trailing edges (uilenveren).
2. Specifiek voor de locatie dient het hinderaspect "Amplitudemodulatie", te worden belicht, waarbij als maskerend geluid uitsluitend continu aanwezige geluidbronnen (in de nachtperiode) worden betrokken. Wel: (bijvoorbeeld) voldoende drukke wegen en continu aanwezig industriegeluid zoals geluid van datacenters of transformatorgeluid; Niet: vliegtuig-, scheepvaart- of railverkeerslawaaï. (deze geluidbronnen worden in de cumulatie van geluid wel betrokken).
3. In de GES-methode ook de geluidvariant meenemen met uitsluitend de gelijktijdig hoorbare geluidbronnen (dus **zonder** scheepvaart-, spoor- en vliegtuiggeluid, omdat deze niet continu aanwezige geluidbronnen tot een te hoge, maskerende drempel zouden kunnen leiden).
4. Laagfrequent geluid i.r.t. het aspect hinder en gezondheid zou in het MER apart inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Op pagina 27 wordt gesproken over een kwalitatieve beschouwing van laagfrequent geluid dit is ook op kwantitatieve basis mogelijk, zoals de toepassing van de Vercammen curve. De 2 Vercammen curve is gebaseerd op 3 tot 10 % gehinderden (vergelijkbaar met de Wet Geluidhinder) door laagfrequent geluid. Uit jurisprudentie (zie uitspraak RvS 200509380/1 d.d. 13 december 2006) blijkt dat dit een geaccepteerde methode is om de hinder vanwege laagfrequent geluid te beoordelen. Wij adviseren om dit ook op deze manier te doen.
5. Par. 3.3: omdat ook gebieden relatief dicht bij elkaar liggen en in alle gebieden windturbines mogelijk zijn en ook al aanwezig kunnen zijn moet ook de onderlinge

- cumulatie worden onderzocht. - Hanteer de normen 42 – 45 en 47 Lden als uitgangspunten. - Hanteer voor het LF-geluid de Vercammencurve als uitgangspunt.
6. Nieuwbouw projecten dienen met geprojecteerde woningen als volwaardige geluidsgevoelige objecten opgenomen te worden in de planMER. Voor nog niet uitgewerkte woongebieden kunnen gemiddelde woningvolumes worden aangehouden die vergelijkbaar zijn met volumes bij aanliggende nieuwbouwprojecten. Deze woningen worden zichtbaar bij de beperkingenanalyse en de GES-berekening van de gezondheidseffecten.

Externe veiligheid

1. De plaatsgebonden risicocontouren voor de windturbines moeten bepaald worden (kan met de vuistregels) voor de types windturbines die beoogd zijn op de locaties. Het is gewenst dat ook de aankomende Omgevingswet meegenomen wordt in de MER procedure.
2. In paragraaf 3.5.2. worden niet alle veiligheidsaspecten voor de omgeving benoemd. Onder andere de aspecten helikopterhavens en waterwegen ontbreekt nu nog en moeten ook meegenomen worden.

Slagschaduw

1. Ook voor dit aspect geldt dat de onderlinge cumulatie inzichtelijk moet worden gemaakt wanneer gebieden nabij elkaar zijn gelegen of dat er reeds bestaande windturbines in een gebied aanwezig zijn.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

voor deze,

[Redacted name]

*Dit document is digitaal vastgesteld. Een fysieke of ingescande handtekening is daarom niet nodig.
Meer informatie: <https://www.odnzkg.nl/digitale-werkwijze/>*

Wij zijn bewoners van Amsterdam Zuidoost en wonen dicht bij de Gaasperplas, bij een van de zoekgebieden. Onze zienswijze m.b.t. de NRD gaat weliswaar uit van dit zoekgebied, maar dat wil niet zeggen dat deze zienswijze niet ook van toepassing is op de andere zoekgebieden.

Wat er aan het NRD ontbreekt

Onduidelijkheid zoekgebied

- Het is in de NRD onduidelijk (de kaart op pagina 4) wat precies onder het zoekgebied 3B valt. Dat wordt daar *Waternet locatie Weesperkarspel/Gain* genoemd, maar in het verleden werd deze locatie ook wel Gaasperzoom genoemd. Weesperkarspel is bij de bewoners van Zuidoost een volstrekt onbekende naam, wat verwarring veroorzaakt.
→ Graag helderheid of het hierbij ook gaat om het noordelijke deel van de Gaasperzoom.

Ontbreken onderzoek naar specifieke doelgroepen

- In paragraaf 3.3.1 (toetsingskader) staat: *Deze normen dienen te zijn voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op lokale situatie toegesneden motivering.* Wij zetten vraagtekens hierbij omdat er wordt uitgegaan van verouderd onderzoek m.b.t. gezondheid (RIVM 2021, pagina 23). Bovendien wordt er geen onderzoek gedaan naar negatieve gevolgen voor specifieke doelgroepen zoals kinderen, ouderen, mensen met een verstandelijke of psychische beperking of met een auditieve en/of visuele beperking. Ook speelt in Zuidoost grote-stad-problematiek: bewoners met minder opleiding, minder maatschappelijke kansen, een slechtere gezondheid (bewoners in Zuidoost gaan gemiddeld 6 jaar eerder dood dan bijvoorbeeld bewoners in A'dam-Zuid). Veel bewoners beheersen vaak de Nederlandse taal niet tot onvoldoende. Laat staan dat zij in staat zijn om de informatie en rapporten, voor zover die hen al bereiken, van de gemeente over de windturbines tot zich te nemen en daarop te reageren.
→ Wij willen graag weten hoe deze problematiek in de NRD en plan-MER wordt meegenomen.

Geen onderzoek naar laagfrequent geluid en infrageluid

- Er wordt geen apart onderzoek naar *effecten van laagfrequent geluid en infrageluid* voor omwonenden gedaan (paragraaf 3.3.3, pagina 26). Dit baseert men in de NRD op slechts één literatuurstudie van het RIVM uit 2020. Sinds 2020 wordt steeds meer bekend dat laagfrequent geluid en infrageluid wel degelijk tot gezondheidsschade kan leiden.
→ Daarom dient in de NRD onderzoek naar dit geluid van windturbines wel degelijk te worden opgenomen met een bijbehorend toetsingskader.

Milieu- en landschapsschade

- De milieu- en landschapsschade van de bouw, aanleg, onderhoud en het later weer ontmantelen van windturbines wordt in zijn geheel niet vermeld in de NRD. Denk hierbij aan uitstoot van CO₂ en stikstof, aanleg van toevoeiwegen, aanleg van fundering en de afvalstoffen, zoals de wieken, die na ontmanteling over blijven.
→ Ook deze milieuschade dient te worden opgenomen in de NRD om een volledig beeld van de effecten van plaatsing van windturbines te verkrijgen.

Handhaving mitigerende maatregelen

- Er ontbreekt een paragraaf voor onderzoek naar de handhaving van mitigerende maatregelen, zoals de maximaal toegestane slagschaduw (paragraaf 3.14, pagina 43). Zonder een gedegen onderbouwing van hoe die handhaving plaats kan vinden, zijn mitigerende maatregelen niet meer dan een wassen neus.
→ In de NRD dient onderzoek naar handhaving van mitigerende maatregelen te worden opgenomen.

Toetsing en beoordeling

Verlaging norm ernstige gehinderden

- Er wordt een maximale GES-score van 6 gehanteerd alsnog zijnde toelaatbaar. Dat betekent dat men 15% ernstige gehinderden nog acceptabel vindt (NRD pagina 24/25) Voor Amsterdam Zuidoost betekent dit dat het aantal ernstig gehinderden zo'n 14000 mag bedragen. Dit is een veel te ruime norm en leidt tot heel veel ernstig gehinderde omwonenden.
→ Naar beneden bijstellen van de GES-score.

Geen jaarlijks gemiddelde, maar vaststellen van maximale geluidsbelasting

- Er wordt gekeken naar Lden van 42, 43 en 47 dB. Er wordt niet uitgelegd wat deze getallen betekenen. Een verschil van 3 dB betekent dat het geluid 2 keer zo intens is. Een geluid van 47 dB is 7 keer zo intens als 42 dB. Daarbij is Lden een jaargemiddelde. Dat betekent dat de intensiteit van het geluid op sommige momenten ver boven de gehanteerde Lden kan uitkomen omdat deze overschrijding van de norm gecompenseerd wordt door windstille dagen. Dat betekent dat Lden een bedrieglijke norm is omdat het geluid daar ver boven kan komen. Nergens in het plan-MER staat dat gezocht moet worden naar een maximale geluidsbelasting, laat staan dat hiervoor een norm wordt gezocht.
→ In de NRD moet een maximale norm voor de maximale geluidsbelasting onderzocht worden en niet uitgegaan worden van een jaargemiddelde.

Geluidsbelasting natuur- en recreatiegebieden

- Bovendien wordt uitgegaan van de geluidsbelasting op de gevel van een woning. Er wordt dus niet onderzocht wat de geluidsbelasting betekent voor mensen in recreatie- en natuurgebieden die liggen dichterbij de windturbines.
→ Ook deze geluidsbelasting moet worden meegenomen in de NRD

Toetsingskader recreatie- en natuurgebieden

- Voor recreatie bestaat geen toetsingskader, vermeld de NRD. Dat betekent dat hier in het geheel geen beoordelingscriteria voor zijn, terwijl recreatie zo'n belangrijke functie heeft voor een dichtbevolkte stad als Amsterdam. Bovendien zijn veel inwoners van Amsterdam-Zuidoost, door hun vaak zwakke sociaaleconomische positie, voor hun vakanties en ontspanning aangewezen op recreatiegebieden, zoals de Hoge Dijk, Geasperzoom en de Geasperpleis.
→ Er dient een toetsingskader voor natuur- en recreatiegebieden in de NRD opgenomen te worden.

Onderzoeksmethode

- Het onderzoek wordt gedaan op basis van rekenmodellen, er worden geen daadwerkelijke metingen verricht, bijvoorbeeld bij vergelijkbare situaties (grote stad, dichtbevolkt, recreatie en natuur dicht bij windturbines).
→ Naast rekenmodellen moeten ook daadwerkelijke metingen worden verricht.

2 april 2020

